

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Офіційно

Закон України

Про усунення негативних наслідків та недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань

► СТОР. 9

Дата

Рівне пам'ятає своїх визволителів

► СТОР. 19

Культура

Незвичний дарунок Ізори

► СТОР. 21

№ 19 (5769)

СУБОТА, 1 ЛЮТОГО 2014 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Насамперед розглянути питання, які стосуються нинішніх процесів

Четвертого лютого розпочне роботу четверта сесія Верховної Ради сьомого скликання. Чого очікувати від нового політичного сезону, «Голос України» поцікавився у представників різних політичних сил.

► СТОР. 2

Закон має бути один для всіх

Законопроект про звільнення від покарання учасників Євромайдану в авторстві представника Президента у парламенті Юрія Мірошниченка був компромісним варіантом, а модель, запропонована опозицією, про безумовну амністію, є неприйнятною. Таку думку висловив учора на прес-конференції народний депутат від Партії регіонів Віталій Грушевський. Водночас, на його думку, неприйнятним також є те, що лідери опозиції фактично монополізували законотворчий і переговорний процес у Верховній Раді, позбавивши інших депутатів можливості брати участь в обговоренні законопроектів, виступати та вносити свої пропозиції.

► СТОР. 2

Кукурудзі плавати стане важче

Завдяки рекордному торішньому врожаю зернових Україна опинилася в трійці лідерів з експорту кукурудзи. За інформацією «АПК-Інформ», у світі спостерігається активний попит на королеву полів. Так, за вересень—грудень чотири найбільші експортери кукурудзи — США, Україна, Бразилія та Аргентина — значно наростили обсяги її поставок на зовнішні ринки — до понад 37 мільйонів тонн проти 29 мільйонів за аналогічний період роком раніше. Зокрема, за чотири місяці з портів країни за кордон пішло 8,81 мільйона тонн кукурудзи. Але, не виключено, у плани експортерів наших зернових може втрутитися погода. Низькі температури ускладнюють відвантаження й відправлення судів.

Триває ліквідація наслідків несприятливих погодних умов на Миколаївщині.

Українські аеропорти, порти та залізниці через негоду працюють з обмеженнями, констатує Мінінфраструктури. Так, через складні погодні умови не приймали та не випускали літаки аеропорти міст Маріуполь, Суми, Рівне, Чернівці. А в Одесі та Сімферополі рейси скасовувались чи виконувались до

інших аеропортів. Також із затримкою рухалися поїзди. Закрито для суден Маріупольський порт, каналі гирло Бистре та Керч—Сні-Кале. Через негоду діють обмеження руху транспорту дорогами загально-го користування.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 10-Й СТОР.

АКТУАЛЬНО

Січневі пенсії і зарплати видали сповна

Хмельниччина завершила виплату пенсій за січень. 420 тисяч пенсіонерів отримали 583 мільйони гривень. Про це повідомив голова ОДА Василь Ядуча. Він також зазначив, що немає неоплачених платіжних доручень в органах Державної служби казначейства. Щодня через них проходить близько 50 мільйонів гривень. Із виплатою пенсій і заробітних плат — жодних затримок. Відсутні також заборгованості з медикamentів, харчування, різних видів соціальних допомог, стипендій. За словами очільника, область завершує січень з позитивною динамікою і без боргів, інформує наш власкор Ірина КОЗАК.

Малозабезпеченим сім'ям із дітьми допомогатимуть більше

У лютому всім сім'ям із дітьми, які отримують допомоги з малозабезпеченості, обіцяють підвищені виплати. Про це повідомила в. о. міністра соціальної політики України Наталія Королевська. За її словами, цього року рівень забезпечення прожиткового мінімуму для дітей зріс до 85 відсотків проти торішніх 75 відсотків. Крім того, доплату на дітей від 3 до 13 років підвищено до 250 гривень, а від 13 до 18 років — до 500 гривень. Чинівниця зазначила, що витрати на цю соціальну допомогу передбачено держбюджетом. Водночас Наталія Королевська зазначила, що документ було прийнято тільки в середині січня, а тому перерахунок виплат відбудеться в лютому.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 12-Й СТОР.

КОРОТКО

■ Полтавська міліція направила до суду матеріали кримінального провадження стосовно двох псевдоправоохоронців. Останні торік на вулиці в інваліда другої групи вимагали гроші, чоловіка побили, а потім змусили завести до своєї квартири, де побили і дружину господаря, повідомляє наш власкор Василь НЕІЖМАК.

■ У селі Забороль на Рівненщині померли 53-річний чоловік, його 44-річна дружина та їхній восьмирічний син. Міліція перевіряє версію отруєння чадним газом, передає наш власкор Олександра ЮРКОВА.

■ Маріупольський комбінат «Азовсталь» має намір спрямувати цьогоріч на оздоровлення співробітників понад 16 мільйонів гривень, інформує прес-служба Групи Метінвест.

Нацбанк презентує в понеділок пам'ятні монети «XXII зимові Олімпійські ігри» — Укрінформ

Насамперед розглянути питання, які стосуються нинішніх процесів

ДУМКИ З ПРИВОДУ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Володимир ОЛІЙНИК,
фракція
Партії регіонів:

— На погоджувальній раді лідери фракцій висловлять свою точку зору, які законопроекти потрібно приймати негайно. Але розглядати треба насамперед питання, які мають пряме відношення до нинішніх процесів у країні. Я вважаю, що треба рухатися крок за кроком і наступним має бути створення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради щодо внесення змін до Конституції або повернення до попередньої редакції. Тому треба негайно приступити до роботи, бо всі в очікуванні рішення. Але без створення комісії рухатися далі неможливо. Крім того, деякі питання потрібно виносити на референдум. Тому, напевно, треба вносити зміни до закону про референдум. Також на черзі стоїть питання щодо внесення змін до закону про Центральну виборчу комісію, оскільки в червні

повноваження 12 членів ЦВК завершуються. Тобто роботи дуже багато.

Щодо кадрових питань в уряді, пропозиція Президента залишається: Арсеній Яценюк — прем'єр, Віталій Кличко — віце-прем'єр з гуманітарних питань. Перша реакція лідерів опозиції — ми не боїмося. Потім — ні. Поки що немає остаточного рішення. Швидше за все, вони бояться відповідальності. У даному випадку кожен із них подумав про рейтинг і президентські вибори. Якби А. Яценюк прийняв цю пропозицію, він би мав більший вплив на вирішення конфлікту, але з точки зору рейтингу дещо

втрив би. Думаю, що Президент не затягуватиме з цим питанням і проводитиме консультації. Далі відтягувати не можна. До нас приїжджають європейські та американські партнери для того, щоб врешті-решт зблизити наші позиції. І світова спільнота, і українське суспільство зацікавлені, щоб ми домовилися.

Олександр ГОЛУБ,
фракція КПУ:

— Четверта сесія Верховної Ради повинна проходити під знаком виходу з наявної кризи. Комуністи свій план уже запропонували. Це, зокрема, і формування уряду професіоналів, які будуть віддалені від усіх політичних і олігархічних сил і не працюватимуть на вибори того чи іншого кандидата. Саме ті фахівці, які могли б вивести країну із кризи, стабілізувати економічне становище. Гадаю, це буде одне з головних завдань нової сесії.

Крім того, потрібно починати процес зміни Конституції. Ми виступаємо за парламентську республіку. Але як перший крок у цьому напрямку готові розглянути парламентсько-президентську форму правління. Ми готові пра-

цювати над цими питаннями в складі конституційної комісії. Однак цей процес і рішення, які ухвалюватимуть, мають бути суворо в законодавчому руслі, інакше й ці зміни можуть бути надалі скасовані. Просто повернутися до Основного Закону в редакції 2004 року, це, напевно, було б непогано, але неможливо. Таке рішення призведе до абсолютного розбалансування влади. Можливо, хтось цього й домагається, педалюючи цю тему.

Що стосується законопроектів, то ми про-

понуватимемо до розгляду ті з них, які лягають у русло наших пропозицій з подолання кризи.

Павло РОЗЕНКО,
фракція «УДАР»:

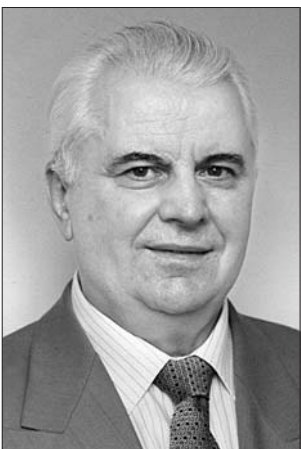
— Настрій перед початком нової сесії не найкращий, мабуть, як у 90 відсотків українців, бо країна перебуває у важкій політичній кризі, яка поступово переходить в економічну кризу. І ця ситуація може безпосередньо відарити по добробуту і кишнях кожного українця. Тому і порядок денний Верховної Ради, принаймні перший тиждень її роботи, формуватиме політична криза в Україні. Верховна Рада є саме тим органом, від якого залежить, як швидко влада відреагує на запити суспільства, наскільки ефективна влада в цілому і зможе зробити реальні кроки до досягнення компромісу. Тому, безумовно, роль Верховної Ради в цьому процесі буде вирішальною.

Перші дні нової сесії мають дати відповідь на питання, які сьогодні ставить суспільство, а саме — виправити той дисбаланс влади, який є сьогодні в Україні через зміни до Конституції. Є різні підходи до змін до Конституції. На мою точку зору, як і фракції «УДАР», ми можемо вже в перші дні сесії

прийняти відповідні законодавчі акти, які можуть дати відповідь на питання, якою має бути Конституція і до якої форми правління йтиме Україна. Є пропозиції, є проекти постанов, які дають відповідь на некоректне, а, може, навіть і незаконне рішення Конституційного Суду, яке було ухвалено в 2010 році, і яке без Верховної Ради змінило Конституцію. Якщо буде політична воля у народних депутатів, той конфлікт і ту суперечність, які, на жаль, зробив Конституційний Суд, можна було б легко виправити. Є й інші пропозиції — утворення конституційної комісії, але непокоїть, що це може бути просто затягуванням часу.

Леонід КРАВЧУК: «Позачергова сесія ввійде в історію»

моменти. Компромісу досягнуто! Я — політичний свідок з великим політичним і життєвим досвідом — дивлюсь в очі всім і кажу так, як є: ніякого диктату не було ні від кого! Усі виставляли на обговорення пропозиції. Після обговорення вносили їх в текст. Це було при мені», — цитує політика його прес-служба.

Якщо говорити про якість закону, то він був підготовлений з урахуванням пропозицій і опозиції, і влади й проголосований відповідно до Регламенту. Тобто, з цієї точки зору жодних зауважень до закону бути не може.

Важливо, що нарешті, на думку першого Президента України, дорога до вирішення всіх питань політичної кризи розблукана. І безумовно, що позачергова сесія Верховної Ради увійде в історію України як важливий етап у розв'язанні важкої політичної кризи.

У законі «про амністію» враховано всі точки зору. Таку заяву зробив перший Президент України Леонід Кравчук.

«Дуже важливо, що врешті-решт на основі домовленостей опозиції і Президента України Віктора Януковича знайдено компромісне рішення не тільки в законі України «про амністію», а й в інших (скасованих 28 січня). Коли йдеться про компроміс, то не може бути ідеального закону для будь-якої сторони», — наголошує Леонід Кравчук.

«Я вважаю, що в цьому законі враховані всі

Закон має бути один для всіх

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На думку В. Грушевського, лідери опозиції вже не контролюють ситуацію на Майдані, тому депутат запропонував включити до складу робочої групи, створеної Президентом для перемовин влади з опозицією та пошуків шляхів виходу з політичної кризи, представників від кожної політичної сили в парламенті та представників Майдану. Окрім того, наголосив депутат, всі закони мають прийматися парламентом лише після широкої дискусії та громадського обговорення. «Лідери опозиції мають збагнути, що той, хто отримує владу у вуличний спосіб, так само її втратить, не встигнувши поділити посади», — сказав В. Грушевський. — Досить політикам звинувачувати один одного, треба шукати шляхи вирішення політичної кризи».

В. Грушевський також висловив думку, що повернення до Конституції зразка 2004 року і повернення до парламентської форми правління призведе до того, що країною керуватимуть фінансово-промислові групи, які упродовж 20 років сформувалися в Україні й допомагають різним політичним силам. Будь-які зміни до Конституції, наголосив

Віталій Грушевський, Павло Петренко.

депутат, мають виноситися на всеукраїнський референдум.

У свою чергу народний депутат від фракції «Батьківщина» Павло Петренко вважає, що закон «про амністію» учасників Євромайдану є не компромісом, а «спробою влади через ультиматум українському суспільству придушити хвилі спротиву» і фактично є «законом про заручників». Адже суть закону зводиться до того, що всі затримані можуть бути

звільнені від покарання, якщо протягом 15 днів будуть звільнені всі адмінбудівлі й шляхи. Парламентарій вважає, що прийнятий закон суперечить принципам кримінального права і Конституції, за якими амністія є безумовним актом. При цьому Петренко звернув увагу на те, що нині деяких затриманих суди відпускають під домашній арешт, однак лише до 18 лютого (коли минає термін 15 днів), а потім можуть знову бути взяті під

варту. «За цим сценарієм суспільство тільки збуриться і протести будуть більш жорсткими, — вважає депутат. — Є один вихід, щоб не допустити ескалації конфлікту, — Генпрокурор має виступити з офіційною заявою, що всі затримані, які брали участь у протестах, будуть звільнені, і цю заяву має бути опубліковано на сайті Генпрокуратури».

Олександра КУЧЕРЯВА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Нерозв'язних проблем, протиріч і протистоянь не буває

«Політична криза в країні затяглася й поглиблюється, набуваючи нових форм і проявів, а це вже небезпечно само собою», — написав Володимир Литвин на своїй сторінці у Facebook у четвер.

Однак, за словами голови Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки й оборони, «констатацію складності політичної ситуації, суспільного конфлікту аж до катастрофізму й громадянської війни потрібно погоджувати з розумінням того, що нерозв'язних проблем, протиріч і протистоянь не буває». «Є небажання або невміння їх розв'язувати», — зазначив він.

«Україна гостро потребує відповідальної політики й відповідальних політиків, подолання аморальності політики та політиків. Для початку їх слід посадити на ланцюг помірності. Україна гостро потребує публічної змистовної розмови на основі генераційного інтелекту й глибоких ідей. І в ньому аргументи політичної ситуації, суспільного конфлікту на першопричинах. Без нинішньої ширми під виглядом круглих столів, консультацій і діалогів, які використовуються для обдурювання одне одного, а в остаточному підсумку — країни», — наголосив політик.

«Відсутність такої серйозної розмови під

невсипущим громадським наглядом або ухиляння від неї, спроби маневрувати й петляти, щоб переграли, перечекати, перетиснути іншу сторону, будуть дедалі більше обертатися дурними рішеннями з непередбачуваними наслідками для України й людей», — відзначив він.

«Наш якір стабільності — у набутті досвіду думати, розумно й відповідально діяти, виходячи із громадських і державних інтересів. А щоб життя в Україні стало гідним, його цінності мають бути сформовані суспільством, а не владою. І їх потрібно постійно прищеплювати й захищати, навіть і від влади», — підсумував В. Литвин.

«Правий сектор» хоче брати участь у переговорах

Об'єднання «Правий сектор» та ветерани-афганці закликають до поновлення переговорного процесу та заявляють про своє бажання стати третьою стороною у переговорах з урегулювання кризової ситуації в державі. Про це під час учорашнього брифінгу заявили їхні представники.

«Ситуація, що склалася як у державі, так і в політичному процесі, до певної міри є патовою та тупиковою. Влада та опозиція не досягають ніяких домовленостей із врегулювання надзвичайної ситуації в державі та підводять країну на межу війни», — сказав один із лідерів об'єднання «Правий сектор» Дмитро Ярош.

Саме тому воїни-афганці, «Правий сектор» та представники інших силових структур Майдану,

котрі з перших днів виборють власне право на свободу, справедливість та добробут, вимагають від влади та опозиції з початком чергової сесії Верховної Ради поновити переговорний процес. «У разі звільнення усіх, без винятку, полонених режиму, ми готові до певного компромісу, тобто, відведення наших бійців з рубежів на вулиці Грушевського на вихідні позиції Майдану», — запевнив Д. Ярош.

Також «Правий сектор» та ветерани-афганці вимагають включити їхніх представників до переговорного процесу з урегулювання кризової ситуації у державі. Якщо ж влада й надалі ігноруватиме вимоги звільнити всіх ув'язнених, то вони залишають за собою право вдатися до «адекватних дій».

Сергій КОВАЛЕНКО.

Шлях до космосу — через нашу країну

Упродовж 2013 року здійснено чотири успішні пуски ракет-носіїв українського виробництва, які вивели на орбіту 25 космічних апаратів із 16 країн. Про це повідомив під час круглого столу голова Державного космічного агентства України Юрій Алексєєв. «Також відбулися два успішні пуски ракет-носіїв Antares (США), перший ступінь яких розроблений і виготовлений на підприємствах космічної галузі України», — додав голова агентства.

Завод «Південмаш» виготовив і відправив на космодром Уоллопс (США) два чергові ступені ракети-носія Antares для забезпечення двох пусків у 2014 році. Здійснено успішний пуск європейської ракети-носія Vega, чия установка для четвертого ступеня розроблена й виготовлена в Україні. Низку проектів

було реалізовано в рамках програм «Морський старт» і «Наземний старт».

Учассть у засіданні взяв голова Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації й інформаційних технологій, член колегії Державного космічного агентства України Валерій Омельченко (на знімку). Він повідомив,

що в державному бюджеті на 2014 рік передбачено фінансування космічної галузі на суму 10 мільйонів гривень. «Величезна заслуга депутатського корпусу в тому, що стаття витрат на розвиток космічної

галузі все ж була врахована, що дає можливість під час перегляду бюджету в I кварталі

ДОВІДКОВО

У 2013 році прийнята Загальнодержавна цільова науково-технічна космічна програма на 2013—2017 рр., яка є п'ятою космічною програмою незалежної України та важливим етапом подальшого розвитку космічної діяльності. Мета програми — підвищення ефективності використання космічного потенціалу для вирішення актуальних завдань соціально-економічного, екологічного, культурного, інформаційного і науково-освітнього розвитку суспільства, забезпечення національної безпеки й оборони та захист геополітичних інтересів держави.

збільшити фінансування галузі. І ми цю роботу із Державним космічним агентством виконуватимемо», — пообіцяв депутат.

Ліна КУЦ.

Ще один крок до збереження пам'яті про героїв Великої Перемоги

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Увічнити пам'ять про Перемогу у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років через збереження назв вулиць, мостів та інших споруд, названих на честь військовослужбовців, які здійснили героїчний подвиг, пропонує народний депутат від фракції КПУ Петро Цибенко. Відповідна норма міститься у запропонованому ним проекті закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо недопущення зміни назв вулиць, пов'язаних з Великою Вітчизняною війною 1941—1945 років).

«Пам'ять — не абстрактне поняття, не тільки данина минулому. Вона — основа майбутнього. Пам'ять — це вдячність старшим поколінням за пережитий біль, який перейшов у щастя життя сьогоднішнього. Ім'я кожного солдата, який загинув за свободу Батьківщини, ми не маємо права забувати», — зауважив народний депутат. Він занепокоєний тим, що останнім часом у країні побільшало випадків перейменування вулиць, пов'язаних із періодом існування Радянського Союзу.

Тож увічнення перемоги, переконаний П. Цибенко, через збереження назв вулиць, провулків тощо, названих на честь військовослужбовців, які здій-

снили героїчний подвиг, буде гідною формою збереження пам'яті про Перемогу.

Ще однією нормою законопроекту передбачається внесення змін до Закону «Про місцеве самоврядування в Україні». Відповідно до неї, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад у процесі підготовки і внесення на розгляд ради питань щодо найменування (перейменування) вулиць, провулків тощо та інших споруд, розташованих на території відповідного населеного пункту, мають враховувати вимоги Закону «Про увічнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років».

Водночас у Головному науково-експертному управлінні зауважили,

ДОСЛІВНО

Народний депутат Петро Цибенко (фракція КПУ): «За одноосібним бажанням керівників міст та селищ, без урахування думки мешканців населених пунктів, стали масово змінюватися назви вулиць, які, на думку керівників, пов'язані з негативним минулим. На жаль, під час реалізації особистих поглядів український народ, а саме молодь, втрачає пам'ять про героїв, які ціною свого життя наблизили перемогу радянського народу у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років».

що запропоновані зміни викликають сумнів, зокрема, щодо повноважень місцевих органів влади. «Покладання такого обов'язку на органи місцевого самоврядування певною мірою суперечить їх природі, оскільки обмежує їх самостійність при вирішенні питань, які Законом «Про місцеве самоврядування в Україні» віднесені до власних самоврядних повноважень виконавчих орга-

нів відповідних рад. А тому навряд чи доцільно на законодавчому рівні встановлювати відповідні обов'язки для органів місцевого самоврядування», — йдеться у їхньому висновку.

Крім того, експерти зауважили, що з часом можуть бути виявлені нові факти та обставини, що стосуються військовослужбовців, партизанів, підпільників, бойових формувань Червоної Армії та ін-

ших подій, пов'язаних з Великою Вітчизняною війною, які вимагатимуть внесення відповідних змін у назви вищезазначених об'єктів. До того ж, на їхній погляд, повноваження з присвоєння назв можуть ефективно здійснюватися на місцевому рівні лише з урахуванням місцевих умов та реалій, які в окремих випадках можуть зумовлювати необхідність перейменування об'єктів.

Зауваження Головного управління підтримали й у профільному Комітеті з питань державного будівництва та місцевого самоврядування. Там вважають, що положеннями законопроекту нівелюється право органів місцевого самоврядування самостійно вирішувати питання щодо найменування (перейменування) вулиць, провулків, проспектів, мостів та інших споруд, розташованих на території відповідного населеного пункту. З огляду на це, комітет рекомендував Верховній Раді проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо недопущення зміни назв вулиць, пов'язаних з Великою Вітчизняною війною 1941—1945 років за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

В.І. інф.

ПОДРОБИЦІ

Замість пленарного засідання — збори

Друге пленарне засідання Рівненської обласної ради учора так і не відбулося, оскільки не набралось достатньої кількості голосів для того, щоб воно було легітимним. Прийшли переважно представники новоутвореного міжфракційного об'єднання «Народна рада», оскільки на пленарному засіданні мали розглядатися «іх» питання. Розгляд і прийняття обласного бюджету за більшістю голосів членів президії було вирішено перенести надалі. Опозиційні депутати мотивували це тим, що кошторис потрібно доопрацювати.

Свою відсутність депутати від більшості пояснили незгодою із «методами, які останнім часом застосовують представники опозиції до інших депутатів обласної ради, а саме: психологічний тиск, залякування, погрози, шантаж, візити осіб у масках та з битками за місцем проживання депутатів та їхніх родин».

Відтак замість другого пленарного засідання відбулися збори депутатів міжфракційного об'єднання «Народна рада». На них лунали спекуляції щодо стану здоров'я голови Рівненської обласної ради Юрія Кічатого, якого 30 січня після засідання президії госпіталізували в лікарню з діагнозом «інсульт». Представник майданівців навіть вирішив поїхати в обласну лікарню, щоб перевірити, чи насправді хворіє Юрій Кічатий. Потім він повідомив учасникам зборів, що голова обласної ради дійсно в тяжкому стані.

Тим часом на зборах поінформували про створення у Рівненській обласній раді іншого міжфракційного депутатського об'єднання — «Європейський вибір» на чолі з нинішнім головою ОДА депутатом обласної ради Василем Берташем, до якого він запросив депутатів, які хочуть конструктивно працювати на благо територіальної громади області. Про кількість депутатів, які долучилися до «Європейського вибору», поки що не поінформовано.

Це повідомлення, звісно, викликало бурхливі емоції у «народорадівців», остудити які намагався завжди розважливий депутат Роман Василишин (він свого часу очолював Рівненську обласну раду, має багатий досвід роботи в органах місцевого самоврядування). Роман Василишин закликав до діалогу, який допоміг би всім депутатам, незалежно від їх партійної приналежності та уподобань, розібратися у ситуації, що склалася. Іншого виходу він не бачить. На перемовини нібито збираються делегувати по п'ятеро людей від «Народної ради» та Майдану.

Василь Берташ готовий до діалогу, але ще й за участі представників громадськості, духовенства. А поки, як сказав керівник Рівненщини, він вирішує проблеми регіону, яких, судячи зі складних погодних умов, нині чимало.

Медики борються за життя голови Рівненської обласної ради

Під час засідання президії Рівненської обласної ради 30 січня, яке відбувалося з великим напруженням, емоційно, стало зле голові обласної ради Юрію Кічатому, але він тримався на пігулках. Після засідання до нього в кабінет зайшли опозиційні депутати. Що сталося там, поки невідомо, але голову облради забрала «швидка». Лікарі констатували у нього інсульт, вони борються за його життя. Нещодавно Ю. Кічатий переніс складну операцію (далося взнати те, що він у числі перших ліквідував аварію на ЧАЕС), але замість реабілітації вийшов на роботу. Сім'я голови облради (у нього двоє дітей і троє онуків) відмовляється від коментарів.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Спільнота «Євромайдан SOS» продовжує розшук людей, з якими рідні та друзі втратили зв'язок після 16 січня 2014 року. Станом на вчорашній день у списку зниклих безвісти значиться 33 людини. Із них 16 осіб — кияни, решта — з Вінниці, Харкова, Львова, Запоріжжя, Золотоноші...

За фактом зникнення відкрито кримінальне провадження

Головна новина, яка облетіла ще з вечора четверга увесь Майдан, — знайшовся активіст Автомайдану Дмитро Булатов. Тиждень тому він зник за невідомих обставин і ось зі слідами катування, побитий і порізаний, весь у крові він сам постукав у двері мешканця села Вишеньки, що під Києвом.

Як розповів активіст, невідомі тримали його у темному приміщенні, до того ж його очі були зав'язані, тож він не бачив своїх викрадачів. Проте стверджує, що ці люди розмовляли з російським акцентом. Активіста протягом восьми днів били, катували, порізали йому вуха та навіть розпинали. Про це свідчать проколи на руках. Останні два дні його не годували.

«Мене розпинали. Вуха відрізали, лице порізали, на тілі живого місця немає. Але живий, і слава Богу», — сказав Д. Булатов у коментарі одному з телеканалів.

За словами активіста, після численних катувань його посадили в машину й викинули в лісі. Він самотужки вибрався з нього

і йшов селом, стукаючи в усі двері. Один із місцевих мешканців впустив незнайомця і дав телефон подзвонити друзям. Останні забрали його до київської приватної клініки. Нині її охорону забезпечують силовіки. Там у Дмитра виявили струс мозку, чисельні різані рани, однак травм, які б загрожували його життю, немає. Про це повідомив позафракційний народний депутат Петро Порошенко, який поспілкувався з активістом у лікарні. За словами обранця, «він повен сил. І попри те що покалічено тіло, духом Дмитро міцний».

«Те, що зробили з Дмитром, — це акт залякування всіх активних громадян. Адже Автомайдан — ефективний рух,

який бореться проти влади, і вже постраждало багато його активістів», — зазначив лідер партії «УДАР» Віталій Кличко.

Водночас, як повідомили у відділі зв'язків із громадськістю ГУМВС України в Києві, за фактом зникнення Д. Булатова відкрито кримінальне провадження за ч. 2 ст. 146 Кримінального кодексу України «Незаконне позбавлення волі або викрадення людини». Створено слідчо-оперативну групу із числа досвідчених працівників слідчих та оперативних підрозділів. Розслідування перебуває на контролі Міністерства внутрішніх справ.

Насамкінець варто зазначити, що раніше викраденого активіста Ігоря Луценка та тіло львів'янина Юрія Вербицького також знайшли неподалік Вишеньок — у селі Гнідин Бориспільського району. Тож факти знову свідчать про дивний збіг обставин.

Олена РОМАШКІНА.

Київ. Хрещатик.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Військовослужбовці, де-юре залишаючись поза політикою, висловлюють громадянську позицію

«Військовослужбовці та працівники апарату Міністерства оборони підтримують Президента України щодо необхідності стабілізації ситуації в державі». Таке повідомлення вчора з'явилося на офіційному сайті МО України. Зокрема, в ньому йдеться, що 30 січня у Києві відбулися загальні збори апарату військового відомства.

«Військовослужбовці та працівники Збройних Сил України назвали неприпустимими силове захоплення державних установ, перешкоджання представникам органів державної влади та місцевого самоврядування виконувати свої обов'язки, зауваживши, що подальша ескалація протистояння загрожуватиме територіальній цілісності держави.

Висловлюючи свою громадянську позицію, військовослужбовці та працівники ЗС України, які проходять службу та працюють в апараті Мі-

ністерства оборони України, закликали Верховного Головнокомандувача в межах чинного законодавства вжити невідкладних заходів щодо стабілізації ситуації в країні та досягнення злагоди в суспільстві», — йдеться у повідомленні.

Напередодні поширилася інформація про проведення зборів офіцерів по деяких регіонах, у результаті яких ухвалено звернення до Президента України про недопущення розпаду громадянської війни і руйнування цілісності держа-

ви. Зокрема, таке зібрання відбулося у Вінниці, в командуванні Повітряних сил Збройних Сил України, інформує регіональний Медіацентр Міністерства оборони України.

І хоча відповідно до чинного законодавства України військовослужбовці ЗС є поза політикою, і про це неодноразово нагадував сам міністр оборони Павло Лебедев, на тих зборах вони нібито висловлюються як громадяни країни...

— Вочевидь подібна вказівка на таку реакцію надійшла з Генштабу. Всі ці звернення зроблені ненавч під копірку. Складається враження, що вони потрібні як базис для введення надзвичайного стану в краї-

ні, — коментує «Голосу України» керівник центру військово-політичних досліджень Дмитро Тимчук.

На думку Валентина Бадрака, директора Центру армії, конверсії та роззброєння, ці звернення військовослужбовців до глави держави — Верховного головнокомандувача ЗС України спричинені логічним бажанням у ситуації, що склалася, зіграти в палатив. З одного боку, продемонструвати, що вій-

ськові офіцери стежать за процесом, з другого — дати сигнал, аби армія не була задіяна у ньому. Мовляв, військові командири побоюються за свої посади, але найбільше їх непокоїть, що у разі відповідного наказу активно долучитися до певних дій вони не зможуть виконати цей наказ. Тому звернення офіцерів до Президента експерт оцінює як «упереджений крок».

Ольга ВІТЕР.

Не допустити кровопролиття

Вжити невідкладних заходів щодо стабілізації суспільно-політичної обстановки в державі шляхом мирних переговорів, не допустити розпаду громадянської війни і руйнування цілісності держави закликав Президента України, Верховного Головнокомандувача ЗСУ Віктора Януковича особовий склад оперативного командування «Північ». Адж, на думку військових, багато з яких пройшли через «гарячі точки» і на власні очі бачили наслідки громадянського протистояння у багатьох країнах, затяжне протистояння у суспільстві може призвести до збройної боротьби та кровопролиття, чого в жодному разі не можна допустити, повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА.

МВС УКРАЇНИ ПОВІДОМЛЯЄ:

«Починаючи з 19 січня, під час акцій протесту на вулиці Грушевського по медичну допомогу звернулося 322 правоохоронця, із них 134 госпіталізовано. У потерпілих діагностовано закриті черепно-мозкові травми, переломи, опіки, колото-різані рани та отруєння невідомими речовинами.

Не обійшлося і без смертельних випадків. Так, 24 січня в Києві застрелили міліціонера. Відповідальність за вбивство на себе взяла Українська повстанська армія. 28 січня від тяжких поранень помер працівник херсонської міліції. Йому та ще двом міліціонерам завдали чисельних ударів ножем декілька радикально налаштованих молодиків, активних учасників акцій протесту. 30 січня помер капітан внутрішніх військ МВС України. У 30-річного, до того здорового, правоохоронця зупинилося серце. Це наслідки тієї щоденної напруги у протистоянні на Грушевського, де чоловік ніс службу з охорони громадського порядку».

Київ. Вул. Городецького.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Лік іде на тисячі

У період з 30 листопада 2013 року по 30 січня 2014-го в Києві до лікарів звернулося 1231 учасник акцій протесту, з яких госпіталізовано 681 людину. 63 пацієнти дотепер перебували на стаціонарному лікуванні. Такі дані оприлюднив Департамент охорони здоров'я КМДА.

Однак далеко не всі постраждали внаслідок протистояння в столиці звернулися по допомогу в комунальні та державні медустанови. За даними медслужби Євромайдану, кількість людей, котрі дістали травми й поранення за час проведення масових акцій, обчислюється в півтори тисячі осіб. Про масштаби реальної надової медичної допомоги в «гарячих точках» Києва може свідчити інформація, розміщена на сайті Товариства Червоного Хреста України. В ній сказано, що тільки «з 19 по 25 січня волонтери ТЧХУ надали першу допомогу та евакуювали понад 300 потерпілих. Тих, хто постраждав від вибухів газових гранат — сильне слюзовиділення, утруднений подих, ядушливий кашель, — просто не враховували»...

Зведених даних по регіональних Майданах поки що немає.

Відомо, що серед потерпілих — журналісти і медики. Днями в Києві відбулася акція на підтримку лікарів і волонтерів, які самі отримали каліцтва, виконуючи свій професійний обов'язок. Після чого в. о. міністра охорони здоров'я Раїса Богатирьова заявила, що вона проти «політизації питання» надання медичної допомоги потерпілим під час масових акцій. За словами чиновниці, інформації про те, що нібито силовіки «полюють» на медиків-волонтерів і завдають їм травм, до Мінорони здоров'я ні від кого не надходило...

ХРОНІКА

На
Тернопільщині —
двовладдя

Головою самопроголошеного Тернопільського облвиконкому став Володимир Стаюра, лідер місцевих свободівців, який очолював місцевий Штаб національного спротиву. У нього п'ять заступників з числа активістів Євромайдану. Володимир Стаюра заявив на прес-конференції, що облвиконком бере на себе відповідальність за стан справ в області. Рішення суду щодо нелегітимності цього органу він пообіцяв оскаржувати в апеляційному суді. За його словами, проект бюджету області на 2014 рік за підписом голови облдержадміністрації Валентина Хоптяна вже надійшов до бюджетної комісії обласної ради. Його розглянуть також в інших комісіях і приймуть наприкінці лютого — на початку березня. В. Стаюра також повідомив, що Євромайданівці не мають наміру виконувати закон «про амністію» і покидати приміщення облдержадміністрації. «Наші вимоги незмінні: відставка уряду і Президента, позачергові парламентські і президентські вибори», — сказав він. Проте Тернопільський окружний адміністративний суд за позовом першого заступника прокурора області Сергія Банаха скасував рішення тернопільської обласної ради від 25 січня про недовіру голові ОДА Валентину Хоптяну.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.
Чиновників
пустили
до кабінетів

У Вінниці протестувальники надали можливість працівникам облдержадміністрації та облради повернутися на робочі місця, але приміщення не звільнили. Протягом чотирьох днів тривали переговори про врегулювання соціально-політичної ситуації в регіоні між

У Львові активісти продовжують блокувати бази підрозділу міліції особливого призначення «Беркут» і внутрішніх військ МВС України у Львівській області.

Фото Маркіяна ЛИСЕЙКА (Укрінформ).

головою облдержадміністрації Іваном Мовчаном, іншими представниками влади та членами виконкому Народної ради. Один раз у них брав участь народний депутат Володимир Яворівський з фракції партії «Батьківщина», двічі — член фракції Партії регіонів у парламенті Володимир Продивус. Увечері 30 січня до членів виконкому Народної ради на переговорах долучилися представники протестувальників, які утримують приміщення.

— Обидві сторони обговорили кожну з 18 вимог, що їх сформували для виконання владою активісти Євромайдану, — каже постійний учасник переговорів, депутат облради Анатолій Жучинський. За його словами, більшість з цих вимог керівник області погодився виконати. Щоправда, залишаються питання, у вирішенні яких не вдалося дійти спільної думки. Тому переговори будуть продовжені, доки не знайдуть компроміс. Активісти також пішли назустріч обласній владі і вирішили розблокувати приміщення. У п'ятницю, 31 січня, працівники облдержадміністрації й облради повернулися

на робочі місця. Проте мітингарі також залишаються у приміщенні. Як пояснив Анатолій Жучинський, вони звільнятимуть його по мірі того, як влада виконуватиме досягнуті домовленості.

ся на сходах. Всередину охорона не пропустила державного виконавця. Як зазначено у рішенні суду, воно набуває чинності з часу його оприлюднення.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ми. Пожертви на них збирає вся Польша і в селах, і в містах. Їх виділяють як пересічні поляки, так і громадські організації, працівники установ і підприємств, співробітники поліції, інтелігенція,

Триває безстроковий мітинг на підтримку влади в Дніпропетровську біля приміщення музею «Парк ракет».

Фото Миколи М'ЯКШИКОВА (Укрінформ).

Лодзь допомагає
ліками
та волонтерами

Польський фонд «Відкритий діалог» з грудня минулого року надає допомогу Євромайдану медикамента-

студенти, провідні естрадні колективи, відомі артисти. Серед найактивніших, як зазначають представники фонду, мільйонне місто Лодзь, мешканці якого одними з перших долучилися до акції «Українці — наші брати!».

Мешканці Лодзі не тільки допомагають коштами, яких вже зібрали десятки тисяч євро, а й волонтерами. «Нині на вахту заступила чергова вісімка з Лодзі, яка спільно з українськими братами також готова йти на самопожертву», — зазначає один з керівників «Відкритого діалогу» Томаш Чуvara.

Польські волонтери ретельно відстежують викрадення поранених демонстрантів з київських лікарень, допомагають медичній службі Євромайдану доглядати за пораненими і покаліченими.

А ще польські волонтери у статусі міжнародних спостерігачів від європейської спільноти присутні на судових процесах.

Владислав ЖМУРКОВ.
Суми—Лодзь—Київ.

Харківський Євромайдан біля пам'ятника Т. Г. Шевченку.

Фото Володимира АНДРЕЄВА/УНІАН.

ОБВИНУВАЧЕННЯ

Голову обласної
«Просвіти»
звільнили
під підписку

Конвеєром проходять судові засідання Апеляційного суду Кіровоградської області з розгляду справ затриманих під різними приводами людей, які брали активну участь у кіровоградському Євромайдані, або були присутні 26 січня на мітингу під Кіровоградською ОДА. Лише 30 січня було звільнено чотирьох затриманих. Призначені покарання — штрафи в різних розмірах.

Скасував апеляційний суд і рішення Кіровоградського районного суду, який обрав для викладача КДПУ імені В. Винниченка, доцента, голови обласної організації «Просвіта» Олександра Ратушняка запобіжний захід у вигляді 60 діб тримання під вартою. Умови — особисте зобов'язання з'являтися до правоохоронних органів за першим викликом та не залишати міста.

Нагадаю, що заарештували Олександра Ратушняка, коли той ішов на лекцію до студентів. Викладачеві інкримінували заклики до штурму ОДА та підбурювання до протиправних дій, що несуть загрозу суспільству. Своє обурення з приводу безпідставних звинувачень на адресу науковця висловили викладачі вишу, студенти, вчителі-філологи Кіровограда. Виявляється, висловлюють припущення протестувальники, що інтелігентність, освіченість, патріотизм — це «явні ознаки» хуліганства та злочинності, а стрижені голови, спортивні костюми, ненормативна лексика та запах алкоголю — це ознаки «борців за мир та стабільність».

Відреагував на затримання викладача й голова Кіровоградської ОДА Андрій Ніколаєнко: «Я, як керівник області, і як людина, не дуже спокійно сприйняв звістку про обрання запобіжного заходу до викладача педуніверситету Ратушняка, але при цьому я не схильний спрощувати ситуацію. Я, звісно, не так добре знаю його, як керівники вишу — вони звернулись до мене з тим, що готові взяти його на поруки, мені особисто телефонував народний депутат Березкін (Станіслав Березкін, член фракції Партії регіонів. — Авт.), який також готовий бути поручителем для Ратушняка. Але я сказав: «Я — не суд. Подавайте документи до суду. Апеляційний суд розгляне цю справу. Я відчув реакцію кіровоградської спільноти, тому щиро сподіваюся, що апеляційний суд уважніше розгляне цю ситуацію».

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоград.

У Миколаївській області податкова міліція виявила великий «конвертаційний центр» — під час обшуків вилучено майже сім мільйонів гривень, *передає наш кореспондент Ірина Нежигай*

Ікона «Божя мати», вишита Наталею Кирпою, перемогла в конкурсі творчості ув'язнених «Перетворення Господньою любов'ю». Роботу виставлено в музеї історії Дніпродзержинська, а її автора із 34-ї колонії премійовано, *повідомляє наш власкор Володимир Рибальченко*

Робити треба так, щоб не було соромно перед людьми

28 січня минуло 76 років від дня народження видатного державного діяча нашої країни, першого обраного Голови Конституційного Суду України, знаного вченого-правника Леоніда Петровича Юзькова (на знімку).

Нині завершується робота над книгою «Провісник нового і праведного закону» про людину, яка суттєво вплинула не тільки на розвиток юридичної науки в Україні, а й на формування правового поля молодій державі, зокрема Конституції нашої країни.

Її автор — заслужений журналіст України Володимир Королюк, який майже два десятиліття працював у парламентській газеті «Голос України», — люб'язно погодився розповісти і про книгу, і про свого героя нашому кореспонденту.

— Володимире, як тобі працювалося? Чому ти взявся за цю роботу? Врешті, що вона дала особисто тобі?

— Цю несподівану для себе пропозицію я отримав від судді Конституційного Суду, який нині у відставці, Володимира Михайловича Кампо. Вона для мене була не тільки несподіваною, а й своєрідним викликом. І не лише через те, що робота журналіста суттєво відрізняється від написання тексту книги. Тим більше тексту не художнього, а скоріше документального, пов'язаного з біографією конкретної людини, її професійною діяльністю.

Якщо чесно, то зізнаюся: хоча я багато років провів не тільки у стінах парламенту, а й Конституційного Суду, однак Леоніда Петровича бачив лише один раз, випадково, на вулиці Інститутській, коли вчергове народні обранці не зуміли

сформувати склад Конституційного Суду. Тобто фактично він був терра інкогніта.

Можна багато розповідати про нюанси роботи над книгою, у процесі якої я записав понад двадцять інтерв'ю з людьми, які так чи інакше перетиналися з Леонідом Петровичем. Але це, гадаю, можна залишити за кадром.

Що ця робота дала мені особисто? Передусім відкрила неймовірно важливу історичну постать, яка й досі поціновується лише у вузькому колі професіоналів, залишається невідомою широкому загалу і не знайшла належної оцінки на державному рівні. Хоча, якщо взяти за основу тодішню посадову ієрархію, він фактично був другою особою у державі після Президента.

З другого боку, у процесі роботи над книгою я дійшов висновку, що наше суспільство мало поінформоване про те, що

відбувалося на теренах України в другій половині ХХ сторіччя. Ба більше, встигло забути буремні події початку 90-х років, свідками яких був багато хто з нас.

— Якщо ж говорити про Леоніда Юзькова, то що насамперед ти виділив?

— Я щиро вдячний судді Європейського суду з прав людини у відставці Володимиру Григоровичу Буткевичу. Саме він сказав, що Леонід Юзьков фактично був одним із засновників юридичної науки в Україні. І не тільки сказав, а й обґрунтував свою позицію. Не деталізувавши цей висновок, лише зауважу: згодом я знайшов підтвердження цьому в спогадах однокурсника мого героя по навчанню в аспірантурі — професора, доктора юридичних наук Олега Фрицького. Власне, детальніше про це і йдеться в книзі.

Але головне навіть не

це. Леонід Юзьков, попри свою видиму простоту, який не цурався спілкуватися і з людьми далекими від науки, тим більше юридичної, які ніколи не обіймали і не могли обійняти жодних посад, був філософом. Адже, щоб досягти значних висот і авторитету в науковій діяльності в будь-якій галузі, передусім треба бути мислителем. Саме мислителем.

Власне, саме тому Конституційна комісія в листопаді 1990 року призначила його головою робочої групи з розробки проекту нової Конституції України. До речі, його слово було вирішальним і при підготовці Декларації про державний суверенітет Української РСР, затвердженої Верховною Радою 16 липня 1990 року, і при розробці Акту про державну незалежність України.

Він писав картини, поціновував гостре слівце, а точніше любов тонку гру слів. Цікаво, що його пов'язували дружні стосунки з Андрієм Совою, Павлом Глазовим, Миколою Со мом. І водночас варто зазначити, що їх усіх, залюблених в іронію та гумор, об'єднувала любов до риболовлі.

Не можна не сказати, що Леонід Петрович обожнював свою родину: дружину і доньок. Але, найцікавіше, кожен із моїх співрозмовників знав лише одну іпостась видатного українця. Видиму. Зізнаюся: повністю розгадати феномен Леоніда Юзькова, на жаль, поки що не вдалося.

У нього було складне життя. Дитинство і юність припали на війну і повоєнні роки. У своєму житті, навіть тоді, коли був визнаним науковцем і обіймав високі посади, йому частенько доводилося стикатися з несправедливістю. Навіть тоді, коли захищав докторську дисертацію, коли обіймав посаду Голови Конституційного Суду.

Зрозуміло, про це все і йдеться в книзі. Окремо зазначу, мені хотілося, щоб читачі відкрили для себе не тільки постать Леоніда Юзькова, а й оцінили його мужність науковця і людини, саме у книзі розповідається і про час, історичну епоху, в якій формувався майбутній державний діяч і вчений-правник.

Понад те, якби тодішнє керівництво молоді держави, народні депутати, лідери різноманітних партій прислухалися до думок визначної особистості, то б сьогодні не було тих проблем, тих випробувань, з якими цими днями стикнулися наша держава і народ.

— Наприклад. — На початку 90-х років Леонід Петрович написав кілька наукових робіт, які були оприлюднені в журналі «Право України». Зокрема, у праці «Конституція юри-

стична і фактична», підготовлений у співавторстві з професором, доктором юридичних наук Євгенією Тихоною, йдеться: «Якщо ж конституційний лад (фактична реальна конституція) і юридична конституція, не збігаючись, існують самі по собі, то конституційна система держави є фіктивною, не реальною. У цьому разі остання не виконує свою функціональну роль, працює на деформацію не тільки держави, а й суспільства, призводячи до їх занепаду, регресу. За таких умов юридична конституція і реальний конституційний лад надмірно політизуються.

Виникає атмосфера, у якій слова політиків розходяться з практикою, а конституціоналізм як наука занепадає».

Цей висновок Леоніда Юзькова і Євгенії Тихонової, як бачимо, не втратив актуальності і сьогодні.

І було б добре, якби наші політики пам'ятали заповіді Леоніда Петровича, зверяли з ними свої кроки. І не тільки юридичні заповіді, а й духовні. Бо його головний принцип, яким він керувався постійно, звучав так: «Усе треба робити так, щоб не було соромно перед людьми».

Розмовляв
Сергій МИКОЛАЇВ.

«Зоряна» група ковалів здивувала майстерністю

Групу випускників Гоцанського навчального відділення Рівненського центру професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості за спеціальністю «коваль ручного кування», де навчалися мешканці різних областей країни, уже назвали зоряною. Адже вона зуміла показати свою майстерність на міжнародному фестивалі «Металеве серце України», виставці «Ковальський вернісаж», що відбувалися у Рівному, а також чудові випускні ковані роботи.

Найвищі бали отримало художнє панно, виконане сорокарічним Володимиром Сасом (на знімку), направленим на навчання Ковельським міськрайцентром зайнятості. Батько п'ятиох дітей намагається бути універсальним фахівцем, щоб не залишатися без роботи у невеликому Ковелі: він і бджоляр, і висококваліфікований столяр, а тепер ще й коваль. Чоловік планує у власній садибі, окрім пасіки і столярної майстерні, відкрити ще й кузню.

Хочуть започаткувати власну справу також випускники-ковалі з Рівного та Ківерців Волинської області. На одному з профільних підприємств Донецчини отримав роботу Михайло Недвецький з Красного Лиману. Роман Руссу з Чернівців вирішив залишитися на Рівненщині і уже має кілька пропозицій щодо працевлаштування від роботодавців.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Фото надане Рівненським обласним центром зайнятості.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Поки що одним томом

У Волинському регіональному музеї українського війська та військової техніки відбулася презентація книги «Воєнна історія Волині. Том 1. Давня доба — кінець XVIII століття». Авторі праці — професор Інституту розвитку людини університету «Україна», кандидат історичних наук Олександр Дем'янюк та краєзнавець, дослідник, директор Волинського регіонального музею українського війська та військової техніки Ігор Пасюк.

Другий том, стверджує авторський колектив, буде присвячений XIX століттю, починаючи від війни 1812 року, яка в Україні відбувалася лише на землях Волині. Йтиметься і про Польське повстання 1831-го, участь волинян у Кримській війні тощо. Усього буде видано п'ять томів.

«Воєнна історія Волині» вийшла накладом усього сто примірників. Однак автори сподіваються, що незабаром зможуть розширити ти-

раж і книга потрапить у школи, університети та бібліотеки.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

ЦИФРА

На 351 гривню

або на 9,7 відсотка зросла в грудні минулого року середня зарплата в Україні. Як повідомила Державна служба статистики, найбільше отримували кияни — у середньому 5618 гривень.

Вручено Симоненківські премії

У Черкасах вшанували лауреатів двох літературних премій імені Василя Симоненка.

Всеукраїнську премію вручено черкаській поетесі Олені Железняк за збірку віршів «Шукаючи ключі від світу» та київ-

ському письменнику Олександру Климчуку за книги «Я есьм...» і «Факторія Завойка». Обласну Симоненківську премію отримав кінематографіст з Києва Юрій Тупицький за прозовий твір «Далекий поклик любові».

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Отримала відзнаку від земляків

Після благодійного концерту, на якому Герой України, лауреат Державної премії імені Т.Г. Шевченка Ніна Матвієнко виступала разом з академічною хоровою капеллою «Орея» Житомирської обласної філармонії, голова обласної ради Йосип Запаловський вручив їй нагрудний знак «Честь і слава Житомирщини».

Цієї відзнаки вона удостоєна за вагомий вклад у примноження духовної скарбниці її малої батьківщини — Поліського краю, за популяризацію рідної мови та культури, прославлення Житомирщини далеко за її межами, плідну громадську та благодійну діяльність.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Репетиторство: допомога школярам чи заробіток на них?

Або Чи можна обійтися без додаткових занять

РЕАЛЬНИЙ ПОГЛЯД

Кожного разу, тільки-но лунає дзвоник після останнього уроку, тисячі старшокласників поспішають не додому, а на... уроки. Визначившись із вишами для вступу, кожен обирає по кілька предметів, які хоче вивчити досконаліше. І в цьому мають допомогти репетитори. Хтось обмежується заняттями із вчителями зі своєї школи, хтось шукає кращих фахівців в інших, когось найефективнішими видаються підготовчі курси. Та хоч би з ким займався старшокласник, скрізь доводиться платити. До того ж чималі суми. Чи завжди виправдані такі витрати?

Багаж знань стає дедалі дорожчим

Одинадцятий клас став для Дарини справжнім випробуванням на фізичну та психологічну витривалість. А для її батьків — ще й на фінансову. Випускниця вже давно обрала для себе гуманітарний напрям, а тому складатиме тести з рідної й іноземної мов та історії. З кожного предмета має два додаткові уроки на тиждень. Тож практично всі дні завантажені. Такий розклад у дівчини з початку навчального року. Але нещодавно додалося ще кілька занять. Річ у тім, що до найвищої оцінки з алгебри та фізики учениця не дотягнула. А хотілося б мати відмінний атестат. І хоча дехто доволі скептично ставиться до такої відзнаки, як золота медаль, в родині Дарини на це інші погляди. З одного боку, все-таки хотілося б мати подяку за всі роки наполегливого навчання у школі, з другого — медаль дає певні бонуси під час вступу. Тож «перечепитися» через четвірку на довгому шляху до шкільного атестата, а тим паче під час вступу до університету, дуже не хочеться. Отож на сімейній раді вирішили, що хоча б по одному додатковому уроку з точних дисциплін таки не завадить. У результаті індивідуальний розклад став ще щільніший і перейшов на вихідні.

Торік дівчина займалася ще й французькою мовою. Це вже не для оцінки. Це бажання бути сучасною освіченою людиною. Але й за нього потрібно платити.

Загальний тариф на знання для цієї родини виходить чималий. Якщо взяти в середньому за урок по півсотні гривень, то в місяць доведеться віддати до двох тисяч гривень. Для сімейного бюджету це доволі серйозна сума — майже місячна зарплата одного з батьків. Але вони все одно вважають, що таке капіталовкладення виправдане. Бо високий бал на ЗНО — це перепустка до найпрестижніших вузів.

Та попри те, що нинішня система вступних іспитів зводить практично до нуля можливість хабарів, безкоштовною таку перепустку навряд чи назвеш: не даєш хабарі викладачу вузу — плати за репетиторство шкільному вчителю.

Вимога одна — знання шкільного курсу

Якщо вірити всім, хто причетний до системи ЗНО, жодних додаткових знань з будь-якого предмета, окрім тих, що можна здобути із затверджених Міністерством освіти підручників, не потрібно для того, щоб успішно пройти тестування. То чому ці знання не вдається здобути безпосередньо на уроках у класі? До того ж безплатно.

Адже для цього є всі передумови: основні та додаткові

підручники, будь-які зразки тестових завдань. А ще дуже часто — поділ старших класів на гуманітарні, економічні, правознавчі чи з ухилом до точних наук. Тобто гіпотетич-

ним не скористатися? Тим паче що за значно менших затрат сил і часу можна заробити стільки ж, як за повний робочий день. А справжні репетиторські жнива настають за місяць-другий до проведення ЗНО. Тоді ціна за годину занять може перевалювати і за сотню-півтори гривень. Але це переважно в обласному центрі. Вартість години-знань падає пропорційно до збільшення відстані від міста. Чимало провінційних вчителів готові трудитися і за двадцять гривень на годину. Були б тільки охочі вчитися.

збереглися зовсім інші традиції. Не без того, щоб батьки допомогли вчителю, який не пошкодував часу для їхньої дитини. Але здебільшого це допомога в полі чи на городі. Хіба ще якийсь дарунок із власноруч вирощеного на грядці чи в хліву. Та й усе це зі справжньої поваги і щирої подяки вчителю, а зовсім не гонорар репетитору.

Багатом така архаїчна картинка може видатись надуманою. Та це реальні факти, котрі переконують: успішне навчання залежить не тільки від наполегливості учня і фінансових можливостей його батьків, а ще й від добросовісної роботи вчителя. Бо саме він не просто може, а зобов'язаний подати всі ті знання, котрі необхідні для здачі ЗНО. Та й мусить зробити це не у вільний від роботи час, а саме на уроці. Без додаткової плати.

Чомусь останнє твердження викликає чимало заперечень і дискусій у педагогічних колах. Головні аргументи — низькі вчительські заробітки за великих навантажень. До того ж ніхто не може заборонити учневі шукати додаткових знань, в тому числі і на позаурочних заняттях.

Є і в цьому резон. Але чому чітко не відокремити учительство від репетиторства, коли кожен міг би виконувати свої чітко визначені функції. Одні — давати повні знання, необхідні для тестування, як це й передбачає освітня програма. Інші — втамовувати спрагу до глибших знань.

Це тільки на перший погляд така пропозиція може видатися відірваною від реальності. Але ж не тільки старше, а й середнє покоління добре пам'ятає ті часи, коли заняття із репетиторами могли дозволити собі одиниці. До того ж у сільських школах про це навіть не йшлося. Чому ж тепер так само одиниці можуть дозволити собі не відвідувати хоча б один-два уроки на тиждень за додаткову плату?

Офіційної відповіді на це запитання немає. Утім, як не існує й офіційного репетиторства. Адже такий підрібок ніде не фіксується і здебільшого не афішується. Намагаючись побороти «сірі» знання, суспільство успішно продукує «сіру» освітянську зайнятість. Чи не парадокс? І хто, зрештою, має шукати відповіді на ці запитання?

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.
Фото: Етюд Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Високий бал на ЗНО — це перепустка до найпрестижніших вузів.

«Платний» учитель — окрема професія

Оцінюючи теперішні реалії, може здатися, що репетиторство — це справді невід'ємна частина освітнього процесу. Але ось переді мною звичайна сільська школа в Ізяславському районі. А ось її минулорічний випускник Юра. Він, як і тринадцять із чотирнадцяти його однокласників, навчається на бюджетному відділенні університету. Від того, що у випускному класі додатково займався зі своїм учителем з математики, не відмовляється. Але назвати це класичним репетиторством не погоджується. Насамперед через те, що всі додаткові уроки були безплатні.

— Ми разом після уроків розв'язували задачі, — розповідає студент. — І в цьому не було нічого незвичного. Бо так робив мій старший брат. А ще раніше — мої батьки, які теж навчалися в цій школі.

У селі ніде шукати альтернативи своєму вчителю, бо, як правило, у невеличкій школі лише один-два предметники. Найголовніше — тут

Учнів ПТУ орієнтують на Захід

У кожному четвертому професійному училищі Дніпропетровщини плановано створити цьогоріч наглядові ради. Цей процес відбувається в рамках запровадження пілотного проекту European Training Foundation, що охоплює також Вінницьку, Сумську, Київську та Хмельницьку області, й передбачає використання методології Туринського процесу — зокрема, прибалтійського досвіду створення наглядових рад.

Як розповіли кореспондентів «Голосу України» в департаменті освіти і науки облдержадміністрації, до складу таких рад увійдуть керівники фірм-партнерів, представники профспілок, адміністрація та колишні випускники училищ. Створювані органи займуться встановленням прямого діалогу між учнями і майбутніми роботодавцями. Так, молоді фахівці під час виробничої практики зможуть безплатно пройти організований підприємством короткий навчальний курс.

Ініціатори нововведення вважають, що ця система підвищить шанси працевлаштування випускників. За словами директора департаменту Олександра Демчика, важлива популяризація робочих професій. Одним із першочергових завдань є комплексний аналіз і модернізація професійної освіти.

— Для того щоб молоді робочі кадри мали не тільки теоретичні знання, практикується система партнерських відносин між навчальними закладами і потенційними роботодавцями, — підкреслює він.

Естонський досвід діяльності наглядових рад стане також допоміжним засобом у створенні центрів новітніх технологій. Торік в області було створено три такі центри в напрямі будівництва та легкої промисловості. Відкриття ще трьох очікується цьогоріч.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...молодь хоче мати свій центр

Представники молодіжних громадських організацій Івано-Франківщини виступили з ініціативою створення Центру комунікації та співробітництва для молоді.

Про це йшлося на нещодавньому засіданні круглого столу «Молодь Прикарпаття — молодь Європи» за участю голови облдержадміністрації Василя Чуднова, керівництва департаменту освіти і науки, сім'ї, молоді та спорту ОДА, Молодіжної адміністрації, громадських активістів та студентства.

Про створення центру розповіли радник голови ОДА з молодіжних питань Станіслав Бичай та начальник управління сім'ї та молоді Мар'яна Озорович, які спільно розробляли зміни до комплексної програми «Молодь Прикарпаття». За їхнім задумом, нова структура стане осередком тристоронньої комунікації молодих людей, громадських організацій та ЗМІ з головними функціями акумулювання необхідної для молоді інформації та поширення останньої на загал. Особливо це стосується юнаків та дівчат, які мешкають у сільській місцевості, де плануються інформаційні кампанії задля активізації написання грантових проектів та участі у міжнародних обмінах. Голова ОДА ідею підтримував, доручив створити оргкомітет, представники якого мають напрацювати статут майбутнього центру, розробити формат діяльності, організаційну структуру та визначити конкретні терміни реалізації проекту.

Галина БРУХАЛІВ.
Івано-Франківськ.

...деякі фотопортрети створювалися роками

У Луганській державній академії культури і мистецтв відкрито виставку фотохудожника викладача коледжу при академії Дмитра Котилевського під назвою «Сучасники». У представлених роботах є цікавий «вирішальний момент», цікаве світло, цікаві люди, а головне — повна реалізація ідей автора.

Більшість портретів виконана в репортажному стилі, однак працював над ними художник, як правило, досить довго, і до, і після моменту спрацювання спалаху фотокамери. Деякі портрети створювалися роками й побачили світ тільки завдяки критичному самоаналізу творчості. «Я зображував цілісний образ, узагальнюючи сприйняття особистостей своїх друзів, учителів і просто хороших знайомих», — сказав Дмитро Котилевський під час презентації своєї виставки. За освітою він лікар, а за покликанням — педагог і оптиміст. У фотографічному русі — із другої половини минулого століття. У своїй творчості Дмитро Котилевський керується переконаннями, що «плоттю знімка є СВІТЛО, а його духом — візуалізація ІДЕЙ». Він високо цінує фотографічну достовірність зображення, не сприймає штампи й низький технічний рівень виконання. Його роботи це підтверджують.

Алла АНТІПОВА.

На знімку: роботи
Дмитра Котилевського.
Фото прес-служби
ЛДАКМ.

Проблеми можуть вдарити цеглиною по голові

Ситуація, що склалася в ЖКГ, спонукає стурбованих мешканців самим братися за вирішення наболілих проблем. Листи з приводу ситуації в Олександрії (вона аналогічна в інших населених пунктах), колись — привабливого в багатьох ракурсах шахтарському місті на Кіровоградщині, можливо, і чиновників спонукатимуть до конкретних кроків.

Умови погіршуються, тарифи зростають, а адміністративно-примусові заходи посилюються

«Шановна редакціє! В місті Олександрія та Олександрійському районі... підприємствами-монополістами — КП «Теплокомуненерго», ОКВП «Дніпро-Кіровоград», ПАТ «Кіровоградгаз» — посилено адміністративно-примусові заходи проти споживачів, які своєчасно не розраховуються за житлово-комунальні послуги. Якщо раніше через ЗМІ, оголошення на під'їздах будинків зазначені служби давали повідомлення, попередження про необхідність сплати боргу, то сьогодні діють швидко і рішуче. За твердженням комунальників, основний боржник — це населення Олександрійського регіону, а тому споживачів приватного сектора міста і сіл району просто відключають від систем централізованої подачі води і газу. А з жителів багатопверхівок борги за тепло, воду і газ стягують через суд, який таки справи розглядає за спробою процедури судового наказу, без проведення судового засідання і виклику сторін. Як правило, суддя одноосібно виносить рішення на користь надавачів послуг із негайним примусовим його виконанням, що чітко і оперативно робить виконавча служба (опис майна, квартир, стягнення). Крім того, ОКВП «Дніпро-Кіровоград» відключає квартири боржників у багатопверхівках від системи каналізації. Такі заходи проводяться без своєчасного попередження громадян про постанову судового наказу, а також без урахування того, що при перекритті каналізації в квартирах у під'їздах стоять нестерпний сморід, від якого страждатимуть усі мешканці будинку. Не береться до уваги і відсутність договорів «споживач-виконавець послуг» (немає письмового договору, а значить, і правовий підстав для стягнення коштів); доказів-підтверджень, що послуги надані в нормативній кількості і якості (в Олександрії кожного опалювального сезону іде недодача тепла; перебої в подачі води на верхніх поверхах висоток) і, найголовніше, те, що зміни (вважай, підвищення) тарифів ніколи в письмовій формі не погоджуються зі споживачами.

Крім того, комунальні підприємства ніколи не звітують перед громадою про свою фінансово-економічну діяльність, не проводять інвентаризацію боргів (списання безнадійних, переведення боргу на підприємства і державу, що не виплачують людям зароблені гроші в порядку регресної вимоги) і, головне, не повідомляють, куди і як витрачаються гроші, що їх споживачі платять за ЖК-послуги. Інакше як розуміти, що при поточній оплаті населенням району комунальних послуг за останні три роки на рівні до 100 відсотків КП «Теплокомуненерго», ОКВП «Дніпро-Кіровоград» своєчасно не розраховуються за енергоносії (газ, електроенергію)?

Вважаємо, що підприємства-монополісти енерго-комунального сектора ринку в своїй діяльності допускають порушення антимонопольного законодавства, тому і виникають проблеми боргів, неплатежів, насамперед — серед малозабезпечених верств населення...»

Споживачі ЖК послуг Олександрійського району
М. Лебідь, А. Косенко, Н. Кучиня та ще 24 підписи.

Хибні методи. Позиція незалежних експертів

«Проблеми і негаразди в сфері ЖКГ постійно обговорюються на державному та місцевому рівнях, а також у ЗМІ. Як правило, констатується, що ситуація в ЖКГ продовжує ускладнюватися через зношеність тепло- і водомереж, обладнання котелень, насосних станцій та очисних споруд. За статистичними даними, середня фізична зношеність основних фондів — до 51%. В незадовільному стані перебуває житловий фонд багатопверхових будинків комунальної власності в зв'язку з природним зношенням та руйнуванням конструктивних елементів, використанням застарілого обладнання та технологій, що призводять до значних втрат води і тепла, виникнення аварійних ситуацій у системах їх централізованої подачі.

Що ж стосується технічного стану ЖКГ Олександрії, то, за деякими даними, в аварійному стані перебуває більше третини водопровідно-каналізаційних та теплових мереж, понад 30% теплових пунктів і кожен третій будинок потребують капітального ремонту. За іншими даними, вже до 80 відсотків житлових висоток потребують капремонту, а тепло- та водомережі внаслідок базаторічної експлуатації (більше 20 років) відпрацювали нормативні терміни і на 70 % потребують заміни. Така критична ситуація, згідно з висновками комунальників та «залежних» від влади експертів, зумовлена тим, що затрати енергетичних

та трудових ресурсів на виробництво комунальних послуг значно вищі їх вартості, має місце залишковий принцип фінансування капітальних ремонтів, програм модернізації ЖКГ з державного бюджету, а також наявні великі борги населення за спожиті послуги.

Ці проблемні питання вже більше 20 років намагається вирішити державна і місцева влади через розробку різних програм розвитку (а правильніше — відновлення) ЖКГ. На жаль, ніяких позитивних результатів (крім підвищення тарифів) так і не було досягнуто...

Крім вищезазначених причин, на критичний стан ЖКГ суттєво впливають ще два дуже важливі чинники. По-перше, зношеність основних фондів ЖКГ в жодному разі не можна визначати «загалом», та ще й за різними методиками, користуючись різними параметрами, що дають показники «в середньому». Що означає, наприклад, для Олександрії розбіжність в оцінці такої зношеності від 50 до 80%?

По-друге, ніяк не враховується, що сотні кілометрів теплотрив, газопроводів, каналізацій споруджувалися в різні роки, з різних матеріалів, і тому мають різні терміни експлуатації. Виходячи з цих показників, можна було б прогнозувати, на яких ділянках виникатимуть нештатні аварійні ситуації, а також визначати ділянки інженерних комунікацій, де потрібні виконувати першочергові ремонти, причому в плановому, а не в аварійному режимі. Те ж саме стосується обладнання котелень, насосних станцій, внутрішньобудинкових управлінських пунктів, запірної арматури. Без об'єктивних даних щодо технічного стану інженерних комунікацій всі дискусії, деклара-

Нетрі мікрорайону Південний (у народі — БАМ). Цій новобудові комунальне господарство вже не допоможе, але подбати про прибудинкову територію все ж було б варто.

тивні програми-наміри відновлення сфери ЖКГ так і залишаться пустопорожніми розмовами.

Народні експерти пропонують провести глибокий комплексний незалежний аудит всіх ланок ЖКГ. Він має дати відповіді на запитання: хто і в яких обсягах платить житлово-комунальному господарству гроші? І, що найголовніше, куди вони витрачаються? Це дало б змогу встановити правдиву, повну і достовірну картину фінансово-господарської діяльності ЖКГ. Крім того, аудит міг би виявити багато інших чинників ефективності діяльності підприємств ЖКГ (відповідність тарифів, обґрунтованість витрат, цільове використання коштів тощо). І вже за його результатами визначати джерела і обсяги фінансування...

ЖКГ і сьогодні балансує на межі банкрутства. Обслуговування будинків виконується безсистемно, хаотично, капітальні ремонти не проводяться, мають місце обмеження подачі води... щорічно іде недодача тепла від котелень КП «Теплокомуненерго» в систему центрального опалення міста, а з 15 обумовлених послуг надається лише одна — вивезення твердих побутових відходів, та ще ведуться аварійні роботи. Фінансування підприємств ЖКГ з центрального і місцевого бюджетів здійснюється на рівні 8—10% від запланованого. Така ситуація може призвести до повного розвалу централізованої системи обслуговування і в місті, і в державі».

Народні експерти
Н. Віцієнко, Л. Єпіфанова, С. Воронцов та інші.
Загалом 16 підписів.
(Подано в авторському редагуванні
Петра МЕЛЬНИКА).

Сусіду видніше, або Інша точка зору

Тим часом останніми роками в Олександрії побували делегації з інших міст (Світловодськ — 2011 р., Кіровоград — 2013 р.) з метою вивчення досвіду реформування ЖКГ та обрання найефективнішої в цій сфері моделі господарювання. А почали з Олександрії, бо вона, мовляв, уже пройшла тернистий шлях реформування і працює в нових умовах...

Що стосується, власне, досвіду олександрійців у питанні реформування ЖКГ, то... наразі тут залишилось одне велике комунальне підприємство «Житлогосп» (особисто роботи не виконує, а лише керує процесом: проводить конкурси на утримання житлових будинків та прибудинкових територій, укладає договори з виконавцями послуг та контролює якість цих робіт) та ще два невеличкі селищні: КП «Довіра» (Димитрове) і КП «ЖЕК № 8» (Пантаївка).

За публікаціями в місцевих ЗМІ.

То що насправді стало результатом реформування ЖКГ Олександрії, яке «вдало» пройшло два роки тому, коли жителі міста пишуть такі листи? Запитання могло б залишатися риторичним, якщо не проблеми, котрі можуть підступно вдарити цеглиною по голові.

Проте. Керівники ОСББ, профільні заступники міських голів, очільників РДА під час обговорення проблем ЖКГ, серед яких і створення ОСББ, неодноразово наголошували ще й на недосконалоості вітчизняного законодавства у цій сфері. Зокрема — на формалізації функцій

Панацея — ОСББ?

Минулого року в ОДА відбулося засідання ради з питань створення та забезпечення функціонування ОСББ. Саме в них багато хто вбачає вирішення проблем ЖКГ. Певний сенс і практичний аспект у такому баченні, звичайно, є. Від проведення нагальних ремонтів мереж та комунікацій до наведення ладу в житловому фонді, зокрема — на прибудинковій території, покращення розрахунків за ЖК-послуги завдяки спільному контролю та багато чого іншого. На жаль, жодне ОСББ не може реально вплинути на підприємства-монополісти щодо нарахування реальних тарифів на послуги та ресурси, так само не може зменшити зношеність елементів і конструкцій будинків, мереж теплової водопостачання...

онування об'єднань, наявності проблемних питань з оподаткуванням, врегулюванням земельних відносин, взаємодій з підприємствами-монополістами — надавачами комунальних послуг...

Неперевірений факт: на початку 2013 року в області функціонувало 123 ОСББ, сьогодні — майже 130. Однак, як зазначає заступник директора департаменту ЖКГ ОДА Андрій Самарін, темпи динаміки створення в області та функціонування ОСББ не можуть влаштувати.

То, може, вирішення глобальних проблем ЖКГ бачиться в іншій площині? Принаймні — в комплексному підході?

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

Фото надане редакцією газети «Городской курьер».

Закон України
Про визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України

Верховна Рада України **постановляє:**
1. Визнати такими, що втратили чинність:
Закон України від 16 січня 2014 року № 721-VII «Про внесення змін до Закону України «Про судовустрой і статус суддів» та процесуальних законів щодо додаткових заходів захисту безпеки громадян» («Голос України», 2014 р., № 10);
Закон України від 16 січня 2014 року № 722-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень під час проведення футбольних матчів» («Голос України», 2014 р., № 10);
Закон України від 16 січня 2014 року № 723-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованих в автоматичному режимі» («Голос України», 2014 р., № 10);
Закон України від 16 січня 2014 року № 724-VII «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України» («Голос України», 2014 р., № 10);
Закон України від 16 січня 2014 року № 725-VII «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо заочного кримінального провадження» («Голос України», 2014 р., № 10);
Закон України від 16 січня 2014 року № 726-VII «Про внесення зміни до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» щодо відтермінування набрання чинності положеннями пункту 6 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» («Голос України», 2014 р., № 10);
Закон України від 16 січня 2014 року № 727-VII «Про внесення зміни до статті 197 Податкового кодексу України щодо звільнення від обкладення податком на додану вартість операцій із ввезення на митну територію України природного газу» («Голос України», 2014 р., № 10);
Закон України від 16 січня 2014 року № 728-VII «Про внесення зміни до статті 297 Кримінального кодексу України щодо відповідальності за осквернення або руйнування пам'ятників, споруджених в пам'ять тих, хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни - радянських воїнів-визволителів, учасників партизанського руху, підпільників, жертв нацистських переслідувань, а також воїнів-інтернаціоналістів та миротворців» («Голос України», 2014 р., № 10);
Закон України від 16 січня 2014 року № 729-VII «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за заперечення чи виправдання злочинів фашизму» («Голос України», 2014 р., № 10).
2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ,
28 січня 2014 року.
№ 732-VII.

Закон України
Про внесення зміни до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» щодо відтермінування набрання чинності положеннями пункту 6 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення»

Верховна Рада України **постановляє:**
1. В абзаці першому пункту 6 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про безоплатну правову допомогу» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 51, ст. 577; 2012 р., № 16, ст. 146; 2013 р., №№ 9-13, ст. 88, № 21, ст. 208, № 27, ст. 282) слова і цифри «з 1 січня 2014 року» замінити словами і цифрами «з 1 січня 2015 року».
2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ,
28 січня 2014 року.
№ 733-VII.

Закон України
Про внесення зміни до статті 297 Кримінального кодексу України щодо відповідальності за осквернення або руйнування пам'ятників, споруджених в пам'ять тих, хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни – радянських воїнів–визволителів, учасників партизанського руху, підпільників, жертв нацистських переслідувань, а також воїнів–інтернаціоналістів та миротворців

Верховна Рада України **постановляє:**
1. Статтю 297 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131) викласти у такій редакції:
«Стаття 297. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого
1. Наруга над могилою, іншим місцем поховання, над тілом (останками, прахом) померлого або над урною з прахом померлого, а також незаконне заволодіння тілом (останками, прахом) померлого, урною з пра-

хом померлого, предметами, що знаходяться на (в) могилі, в іншому місці поховання, на тілі (останках, прахові) померлого, - караються штрафом до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк.
2. Осквернення або руйнування братської могили чи могили Невідомого солдата, пам'ятника, спорудженого в пам'ять тих, хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни - радянських воїнів-визволителів, учасників партизанського руху, підпільників, жертв нацистських переслідувань, а також воїнів-інтернаціоналістів та миротворців, - караються обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.
3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або з корисливих чи хуліганських мотивів, або щодо пам'ятника, спорудженого в пам'ять тих, хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни, жертв нацистських переслідувань, а також воїнів-інтернаціоналістів та миротворців, або поєднані із застосуванням насильства чи погрозою його застосування, - караються обмеженням волі на строк від чотирьох до п'яти років або позбавленням волі від чотирьох до семи років.
4. Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки, - караються позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років».
2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ,
28 січня 2014 року.
№ 734-VII.

Закон України
Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за заперечення чи виправдання злочинів фашизму

Верховна Рада України **постановляє:**
1. Кримінальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст.131) доповнити статтею 436' такого змісту:
«Стаття 436'. Публічне заперечення чи виправдання злочинів фашизму, пропаганда неонацистської ідеології, виготовлення та (або) розповсюдження матеріалів, у яких виправдовуються злочини фашистів і їх прибічників
Публічне заперечення чи виправдання злочинів фашизму проти людяності, вчинених у роки Другої світової війни, зокрема злочинів, здійснених організацією «Вафен-СС», підпорядкованими їй структурами, тими, хто боровся проти антигітлерівської коаліції і співробітничав з фашистськими окупантами, а також пропаганда неонацистської ідеології, виготовлення та (або) розповсюдження матеріалів, у яких виправдовуються злочини фашистів і їх прибічників, - карається штрафом від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк».
2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ,
28 січня 2014 року.
№ 735-VII.

Закон України
Про внесення зміни до статті 197 Податкового кодексу України щодо звільнення від обкладення податком на додану вартість операцій із ввезення на митну територію України природного газу

Верховна Рада України **постановляє:**
1. Доповнити статтю 197 Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 13-17, ст. 112, № 47, ст. 529; 2012 р., № 6, ст. 50, № 24, ст. 248, № 29, ст. 345, № 39, ст. 460; 2013 р., № 16, ст. 136, № 18, ст. 167, № 25, ст. 252, № 33, ст. 435, № 43, ст. 617, № 41, ст. 553; із змінами, внесеними законами України від 4 липня 2013 року № 404-VII і від 19 грудня 2013 року 713-VII) пунктом 197.22 такого змісту:
«197.22. Звільняються від оподаткування операції із ввезення на митну територію України природного газу за кодом згідно з УКТ ЗЕД 2711 21 00 00».
2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ,
28 січня 2014 року.
№ 736-VII.

Закон України
Про усунення негативних наслідків та недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань

Цей Закон має на меті, керуючись принципом гуманізму, звільнити від переслідування та покарання осіб у зв'язку із масовими акціями протесту.

Стаття 1. Звільнити від кримінальної відповідальності в порядку та на умовах, визначених цим Законом, осіб, які є підозрюваними або обвинуваченими (підсудними) у вчиненні в період з 27 грудня 2013 року по день набрання чинності цим Законом включно злочинів, передбачених статтями 109, 110', 161, 194, 259, 279, 293, 294, 295, 296, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 350, 351, 352, 376, 377, 382, 386 Кримінального кодексу України, за умови, що ці злочини пов'язані з масовими акціями протесту, які розпочалися 21 листопада 2013 року, та закрити відповідні кримінальні провадження.
Стаття 2. Звільнити від покарання у виді позбавлення волі на певний строк та від інших покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, в порядку та на умовах, визначених цим Законом, осіб, які засуджені за вчинення злочинів, передбачених статтею 1 цього Закону.
Стаття 3. Закрити кримінальні провадження, які були розпочаті у зв'язку із злочинами, передбаченими статтею 1 цього Закону, і в яких жодній особі не повідомлено про підозру.
Стаття 4. Звільнити від відбування адміністративного арешту осіб, щодо яких застосовано таке адміністративне стягнення за вчинення в період з 27 грудня 2013 року по день набрання чинності цим Законом включно будь-яких адміністративних правопорушень, за умови, що ці адміністративні правопорушення пов'язані з масовими акціями протесту, які розпочалися 21 листопада 2013 року.
Стаття 5. Виконання цього Закону в частині звільнення від кримінальної відповідальності та від покарання осіб, зазначених у статтях 1 та 2 цього Закону, покладається на суди, а в частині закриття кримінальних проваджень, зазначених у статті 3 цього Закону, - на органи прокуратури.
Виконання цього Закону в частині звільнення від відбування адміністративного арешту осіб, зазначених у статті 4 цього Закону, покладається на суди.
Стаття 6. Застосування цього Закону здійснюється:
1) щодо підозрюваних, кримінальні провадження стосовно яких знаходяться в провадженні органів досудового розслідування, - судом, в межах територіальної юрисдикції якого здійснюється досудове розслідування, за клопотанням підозрюваного, його захисника, законного представника або прокурора, який здійснює процесуальне керівництво відповідними досудовими розслідуваннями; відповідні клопотання подаються без проведення досудового розслідування у повному обсязі;
2) щодо обвинувачених (підсудних), кримінальні провадження стосовно яких здійснюються судом і до набрання чинності цим Законом не розглянуті, а також щодо обвинувачених (підсудних), кримінальні провадження стосовно яких розглянуто, але вироки не набрали законної сили, - судами, що здійснюють відповідні судові провадження за клопотанням обвинуваченого (підсудного), його захисника, законного представника або прокурора, який здійснює підтримання державного обвинувачення;
3) щодо засуджених - судами, що ухвалили відповідні вироки, за клопотанням засудженого, його захисника, законного представника або прокурора, який здійснював підтримання державного обвинувачення;
4) у рамках кримінальних проваджень, передбачених статтею 3 цього Закону, - прокурором, який здійснює процесуальне керівництво відповідними досудовими розслідуваннями, без проведення досудового розслідування у повному обсязі;
5) щодо осіб, до яких застосовано адміністративне стягнення у виді адміністративного арешту, - судами, що винесли відповідні постанови, за клопотанням особи, підданої адміністративному арешту, її захисника чи законного представника.
Стаття 7. Питання про застосування цього Закону суд вирішує в судовому засіданні. Неприбуття в судове засідання осіб, які були належним чином повідомлені про місце та час розгляду питання, не перешкоджає проведенню судового засідання.
Стаття 8. Положення Закону України «Про застосування амністії в Україні», Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України можуть застосовуватися під час виконання цього Закону в частині, що йому не суперечить.
Стаття 9. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, однак вводитьсь в дію з дня, наступного за днем публікації на офіційному веб-сайті Генеральної прокуратури України повідомлення Генерального прокурора України про фактичне вчинення учасниками масових акцій протесту сукупності таких дій:
1) звільнення всіх зайнятих в місті Києві та інших населених пунктах України під час акцій протесту будівель чи приміщень органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також допуск до своїх робочих місць осіб, які там працюють, та зняття інших перешкод для належного функціонування зазначених об'єктів;
2) розблокування транспортних комунікацій на вулиці Грушевського у місті Києві учасниками масових акцій протесту;
3) розблокування інших вулиць, площ, провулків, бульварів тощо у місті Києві й інших населених пунктах України, крім тих, на яких відбуваються мирні акції протесту.
Стаття 10. Генеральний прокурор України здійснює на офіційному веб-сайті Генеральної прокуратури України публікацію повідомлення про фактичне вчинення учасниками масових акцій протесту сукупності дій, передбачених статтею 9 цього Закону, лише за умови, що такі дії були вчинені учасниками масових акцій протесту не пізніше як через п'ятнадцять днів з дня, наступного за днем набрання чинності цим Законом.
Стаття 11. Якщо до закінчення строку, передбаченого статтею 10 цього Закону, публікація на офіційному веб-сайті Генеральної прокуратури України повідомлення Генерального прокурора України про фактичне вчинення учасниками масових акцій протесту сукупності дій, передбачених статтею 9 цього Закону, не була здійснена, цей Закон втрачає чинність з дня, наступного за останнім днем цього строку.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ,
29 січня 2014 року.
№ 737-VII.

Обласна дитяча бібліотека імені Тараса Шевченка закликає дітей та їхніх батьків узяти участь у конкурсі плакатів «Моя сім'я — мій світ». Учасникам запропоновано художньо оформити плакати, які презентували б сімейні цінності, *передає наш власкор Ірина Козак*

Євросоюз допоможе відродити на Прикарпатті прадавнє ремесло. Івано-Франківськ виграв міжнародний проект «Відновлення ковальства як одного з найстаріших елементів економічного зростання». Ціна питання — майже півмільйона євро. Протягом двох з половиною років за ці кошти в місті популяризуватимуть це ремесло, *інформує наш власкор Галина Брухаль*

НЕГОДА

Не позаздриш водіям і пасажирам

Снігопади паралізували рух майже на всіх місцевих магістралях Волині. Як повідомив начальник Луцької автостанції №1 Ігор Модла, станом на 31 січня зірвано 84 автобусні рейси, за попередню добу — майже 170. Автобуси не ходять на Львів, Червоноград та більшість населених пунктів, розташованих віддалік головних магістралей.

Тим часом шляховикам вдається забезпечувати рух транспорту до Рівного, Дубна, Ковеля, Володимира-Волинського, Нововолинська, Любешева. Відправлено перший автобус у Берестечко. Пориви вітру послабшали, тому є надія, що у вихідні ситуацію на автошляхах Волині вдасться нормалізувати.

Водійська солідарність на переметених шляхах області стала звичним явищем. Допомогу автомобілістам, які потрапили в сніговий полон, надають рятувальники, фермери і просто небайдужі люди.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

На дорогах — БТРи і БРЕМи

Рятувальники за допомогою важкої техніки звільняють машини зі снігового полону на трасі Миколаїв—Кіровоград. Тут у заметах застрягло кілька сотень легкових автомобілів і 70 фур.

Для очищення доріг від снігу задіяно понад 60 військовослужбовців. Серед них — екіпажі БТР-80 і Газ-66, а також БРЕМ-1 (бойова ремонтно-евакуаційна машина на базі танка Т-72) і ТРМ-80 (танкоремонтна майстерня). Для заручників негоди створені пункти обігріву, де пропонують гарячі напої та їжу.

За день рятувальники та військові звільнили зі снігових заметів 140 транспортних засобів, у яких перебувало 346 осіб, ще трьомстам водіям надали допомогу. Погодна ситуація залишається складною.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаївська область.

Трактор замість «швидкої» — надійніше

Погода на Запоріжжі, здається, вгамовується. Хоч у п'ятницю зранку стовпчик термометра опустився до позначки мінус 21 градус. Люди вже не зважають на мороз — аби тільки трохи вітер вшух і припинилася хурделиця, яка наробила великої біди.

Упродовж четверга рятувальникам вдалося визволити зі снігового полону дев'ять автобусів. Довелося думати, де розмістити на нічліг і чим нагодувати близько двох сотень пасажирів. Загалом із кучугур лише технікою ДСНС витягли впродовж доби 287 автомобілів із 840 водіями та пасажирами. Порятунку потребували і 15 карет швидкої допомоги.

Особливо складна ситуація — у Бердянську та Бердянському районі. Тут функції «швидких» найчастіше виконують пожежні автоцистерни. Зокрема малюка п'яти років і п'ятимісячне немовля із селища Андріївка до міста (прекрасною у звичайних умовах автодорогою) доставляли саме пожежники. А 14-річну дівчинку із апендицитом та двох чоловіків, яким був потрібен гемодіаліз, везли трактором до перетину траси Одеса—Новоазовськ і Кам'янка—Дніпровськ—Василівка—Бердянськ, і лише там за справу вже взялися рятувальники. Весь шлях забрав понад п'ять годин (з другої ночі і до ранку).

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Грип: низькі температури протидіють вірусу

Рівень захворюваності на грип у Вінниці на 60 відсотків нижчий від епідпорогу. Упродовж останнього тижня січня в обласному центрі із симптомами гострої респіраторної вірусної інфекції до лікарів звернулися 2306 пацієнтів, з них 1568 — діти. Минулого року в такий само період захворіли 3500 вінничан.

— Захворюваність на грип не досягла навіть половини показника епідпорогу, — каже головний державний санітарний лікар Вінниці Олександр Сорочан. — Для розповсюдження вірусу необхідні певні умови, зокрема: висока вологість повітря, незвично тепла для зими погода. За низьких температур, які маємо останніми днями місяця, циркуляція вірусу припиняється.

Ранок 31 січня став найхолоднішим нинішнього року — стовпчик термометра опустився до мінус 24 градусів.

— Директори всіх шкіл міста поінформовані про те, що заняття припиняються за температури, нижчої за мінус 24 градуси, — зазначає керівник департаменту освіти Вінницької міськради Володимир Буняк. — За порадами медиків, учні початкових класів можуть не приходити до школи при зниженні температури до мінус 20, швидкості вітру понад п'ять метрів за секунду і підвищенні вологості повітря до 80 відсотків. Виходячи з таких умов, рішення про припинення занять ухвалюють окремо в кожному навчальному закладі.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

Рвуться дроти, гнуться опори

На Луганщині рятувальникам довелося евакуювати пацієнтів сільської лікарні. Сильний вітер порвав лінії електропередач, і лікарня №2 села Дзержинське, де тоді перебувало 47 пацієнтів і медпрацівників, залишилася без світла та тепла.

Співробітники ДСНС встановили електрогенератор, який понад годину забезпечував освітлення приміщень, доки тривала евакуація важкохворих. Одинадцять пацієнтів, які потребують постійного нагляду медиків, машинами швидкої допомоги перевезли в інфекційну лікарню міста Ровеньки, решту відправлено додому. Нині енергопостачання лікарні, а також деяких вулиць населеного пункту відновлено.

Урятували хлопця, який пішки вирушив до іншого міста

Екстремальною виявилася дорога додому для 25-річного мешканця Старобешевського, який вирушив додому з Донецька в 20-градусний мороз, оскільки автобусні рейси через складні погодні умови були скасовані. Юнак вийшов уранці в четвер, а надвечір до рятувальників зателефонував мати хлопця, стривожена тим, що телефонний зв'язок із сином обірвався. В імовірному напрямку пошуку вирушив рятувальний автомобіль. За півгодини юнака знайшли на відстані 1,5 кілометра від райцентру, доправили до пожежно-рятуваль-

ної частини, обігріли, нагодували й передали батькам. Хлопець збирався пройти пішки близько 35 кілометрів.

Загалом на території області створено 239 пунктів обігріву, повідомив начальник управління цивільного захисту, мобілізаційної та оборонної роботи Донецької облдержадміністрації Сергій Глушко.

Ліна КУЩ.

Донецька область.
Фото надане Головним управлінням ДСНС України в Донецькій області.

Рятувальники надають допомогу водіям і пасажирам, які застрягли в снігових заметах.

А сильний мороз вивів з ладу водогін і призвів до аварії на високовольтній лінії електропередач. Один із прольотів опинився під напором 20-метрового стовпа води, який за низьких температур відразу перетворився на лід. Намерзання крижаного покриву спричинило провисання дротів до землі, а це зі свого боку призвело до деформації металевих анкерних опор.

Співробітники ТОВ «ЛЕО» оперативно пережили об'єкти і забезпечили тимчасову подачу електроенергії споживачам. Але на ліквідацію наслідків аварії буде потрібно не менше шести діб і близько чотирьох мільйонів гривень. Лінія, що вийшла з ладу, — стратегічно важлива, адже з'єднує південну частину області й центральну.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Карпатські перевали посипають, рух не перекривали

За останні чотири доби на території області майже не припинялися снігопади, а на Ужоському перевалі сніг ішов протягом доби безперестанку. Дорожники роблять усе необхідне, щоб забезпечити проїзд на головних автошляхах Закарпаття.

Як розповів начальник Служби автодоріг у Закарпатській області Василь Маркович, для очищення шляхів від снігу і їх обробки протижелезними засобами щонаочі в області працюють 34 одиниці спецтехніки. Зокрема, по два піскорозкидачі і навантажувачі на ділянках Абрарського і Латірського перевалів дороги Київ—Чоп, на Торунському та Ужоському перевалах.

«Проїзд шляхами області забезпечено, дорожньо-транспортних пригод

і перекриття руху зафіксовано не було», — зазначає Василь Маркович.

Вікторія СЕНГЕТОВСЬКА.
Василь НИТКА.
Ужгород.

Крим замерз

На південний захід Криму, який до останнього чинив опір холодам і снігопадам, прийшла зима. 30 січня мороз і сніг «порадували» Севастополь. За добу температура знизилася з 9 градусів тепла до мінус 7.

«У зв'язку з похолоданням усі екстрені служби міста переведено на посилений варіант несення служби», — повідомляє севастопольське управління Держслужби з надзвичайних ситуацій. До оперативної групи включено техніку високої прохідності, за допомогою якої штаб реагуватиме на наслідки можливих подій, пов'язаних з погодними умовами.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Сидять без хліба, а місцями — в суцільній темряві

На території Кіровоградської області дорогами державного значення проїзд забезпечено, за винятком ділянки Олександрівка—Кіровоград—Миколаїв, де рух перекрито. На ділянках Городище—Шпола—Новоукраїнка—Бобринець—Устинівка, Тишківка—Вільшанка—Первомайськ, Пушкове—Вільшанка—Добровеличківка, Тальне—Кам'яне—Нерубайка—Голованівськ—Ульянівка, Новоархангельськ—Добровеличківка—Миколаїв, Шишкіне—Компаніївка—Устинівка, Устинівка—Долінська—Петрове—Жовті Води, Глинськ—Олександрія—Петрове та Новоархангельськ—Петроострів—Новомиргород рух ускладнено, повідомляє Служба автомобільних доріг.

Ще гірша ситуація — на дорогах місцевого значення. 98 населених пунктів кількох районів області залишаються відрізаними від районних та обласного центрів. Там сидять без хліба, а місцями — і без світла.

За офіційними повідомленнями, снігові замети зараз намагаються прибрати 15 спеціально призначених машин Кіровоградського облавтодору, підрозділи ДСНС надали три машини і людей. Для розчищення автошляху Кіровоград—Миколаїв обласне управління з надзвичайних ситуацій Кіровограда направило до Бобринецького району шляхопрокладач БАТ, який належить до важкої інженерної техніки. А от допомоги від Збройних Сил не видно жодної...

Тим часом діти молодших класів на Кіровоградщині — на позачергових канікулах. А там, де температура повітря знизилася до мінус 24, залишаються вдома й учні старших класів. Школи запрацюють, шойно потеплішає, повідомляють в управлінні освіти і науки Кіровоградської ОДА.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

Фото прес-служби управління ДСНС.

Водії можуть відігрітися в спецавтомобілі, який надали місцеві рятувальники.

Сирія: пошук компромісів триває

Учора у швейцарській Женеві завершився перший раунд перемовин між урядом та опозицією Сирії. Конференція «Женева-2», покликана знайти вихід із сирійської кризи та урегулювати тамтешній конфлікт, поки що не принесла істотних результатів, — **повідомляє «Євроњюс»**. Сторонам не вдалося досягти компромісу щодо жодного з питань. Каменем розбрату стало питання подальшої долі президента Сирії Башара Асада. Опозиція вважає, що він має якнайшвидше

піти з посади. З цим, цілком очікувано, не погоджуються представники самої влади. Невирішеними залишилися і гуманітарні питання. Та конференція, вважають експерти, все ж не була марною. Головне досягнення: уперше за часи кризи у Сирії представники опозиції та влади сіли за спільний стіл перемовин і жодна зі сторін не покинула їх достроково. Експерти сподіваються, що продуктивнішим стане наступний раунд перемовин. Розпочати його планують уже 10 лютого.

ФОТОФАКТ

Непальські жінки моляться про благополуччя сімейного вогнища під час індіїстського фестивалю Мадхав Нараян.

Фото Xinhua/Укрінформ.

Мюнхенська битва за Київ

Сьогодні у Мюнхені під час конференції з питань безпеки відбудеться зустріч Державного секретаря США Джона Керрі з представниками української опозиції. Зокрема, лідером УДАРу Віталієм Кличком та «Батьківщини» Арсенієм Яценюком. Тема кризи в Україні стане чи не найголовнішою під час ювілейної, 50-ї, конференції у баварській столиці, прогнозує «Дойче велле». Протистояння у нашій державі Джон Керрі обговорить і під час запланованої зустрічі з міністром закордонних справ Росії Сергієм Лавровим.

Тим часом заступник Держсекретаря Вікторія Нуланд (на знімку) цими днями відвідає Київ. У її графіку — зустрічі з представниками усіх сторін кризи. Відзначимо, що у грудні пані Нуланд вже побувала в українській столиці й зустрічалася з Президентом Віктором Януковичем та протестувальниками на Майдані.

Загалом, США останнім часом приділя-

ють багато уваги ситуації, що склалася в нашій державі. Як повідомляв «Голос України», про це Президент Барак Обама згадав навіть у своєму щорічному «Виступі про становище країни». «Щодо України ми обстоюємо той принцип, що кожен народ має право висловлюватися мирно і вільно, а також брати участь у майбутньому своєї країни», — заявив американський лідер.

Тим часом західні лідери дедалі частіше згадують про зростаючий тиск Москви на події в Україні. Міністр закордонних справ Швеції Карл Більдт заявив про нові ознаки економічного впливу. «Схоже, Кремль знову вживає

економічних заходів стосовно України. Всього лише за кілька днів після саміту (Росія—ЄС. — Ред.) у Брюсселі», — написав у своєму «Твіттері» політик.

Зі словами підтримки до протестувальників днями звернулася і канцлер ФРН Ангела Меркель. «Вони обстоюють такі самі цінності, що керують і нами в Європейському Союзі», — заявила вона днями у Берліні на початку виголошення урядової заяви у Бундестазі.

Міністр закордонних справ ФРН Франк-Вальтер Штайнмаєр, як повідомляє «Дойче велле», застеріг Президента України Віктора Януковича від спроб відтягнути час у протистоянні з опозицією та закликав українську

владу виконувати обов'язки. «Будьте, нарешті, серйозними і робіть те, що пообіцяли опозиції!» — цитує слова головного німецького дипломата «Дойче велле». Водночас після зустрічі з генеральним секретарем ООН Пан Гі Мунм він висловився щодо «прогресу», якого вдалося досягти у Києві останніми днями. «В Україні ми вже трохи просунулися вперед. Є шанс, що з усього цього вийде щось, що схоже на політичне розв'язання», — зауважив Ф.-В. Штайнмаєр. Водночас соціал-демократ вважає проблематичним те, що владний табір робить виконання домовленостей залежним від «дуже багатьох умов».

Підготувала Маргарита СОКОЛОВСЬКА.

«Цирк» у виконанні віце-прем'єра

У Москві чиновники першого ешелону влади «борються за Україну». Судячи з «ідеологічних тез», міністри й радники не добирають висловів. Віце-прем'єр уряду РФ «з оборонки» Дмитро Рогозін вважає «цирком» переговори Державного секретаря США Джона Керрі з українською опозицією. Найпатріотичніший міністр, випускник МДІМВ глузуючи запропонував американському політикові «зустрітися також з Веркою Сердючкою».

Радник президента РФ Сергій Глазєв з питань регіональної економічної інтеграції, вважає, що американський експерт Збігнев Бжезинський «страждає на крайню форму

русофобії і йому місце в психіатричній лікарні, а вистава американських політиків про Україну — перекручення й примітивна».

До слова, Сергій Глазєв, наймолодший

академік російської академії наук (РАН). Але якщо Збігнев Бжезинський за ступенем цитування його наукових праць входить до десятки найвідоміших у світі інтелектуалів, то наукові дослідження Глазєва навряд чи кому знайомі далі Москви. Але головне: мова не про симпатії, а про звичайну корпоративну етику. У науковому світі не розмовляють такою мовою.

Утім, мабуть, найгучнішою і найголовнішою ідеологічною подією в Росії став телевізійний бенефіс нашого Олеса Бузини, «найбільшого фахівця з української історії та літератури». Три вечори, кожен по три години, у Москві скандальний автор розважав російський народ. У найрейтинговіших вечірніх шоу на телеканалі «Россия-1» наш «знавець Тараса Шевченка» насолоджував-

ся славою й оплесками телеглядачів, що були в захваті. Російський народ довідався від видатного українського письменника, що «бандити-западенці» в центрі Києва кидають у вікна киян «коктейлі Молотова». А солдати й офіцери «Беркута» вечорами слухають лекції з гуманітарного права та вивчають настанови з надання всім стражденим першої медичної допомоги.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

ТИМ ЧАСОМ

Перевізники не хочуть доправляти товари до Росії

Луганські перевізники відмовляються доправляти вантажі на територію РФ через посилення Росією контролю ввезення української продукції.

Експерти Луганської регіональної торгово-промислової палати мають інформацію про те, що на внутрішніх митних пунктах Російської Федерації знову розпочато тотальну перевірку української продукції. Іншими словами, складається ситуація, аналогічна до тієї, яка була в серпні минулого року. Зокрема, інформація з проведеної перевірок вантажів, що йдуть із України, підтверджується у Белгородській, Воро-

незькій та Ростовській областях.

Вантажоперевізники не хочуть братися за роботу, бо в договорах йдеться про конкретні строки постачання продукції та відповідальність, яку несуть безпосередньо транспортники. У випадку зриву строків поставки вони виплачують замовникам чималі суми штрафів. Так було минулого літа, і деякі з них зазнали збитків.

Алла ЗНІТКОВА.
Луганськ.

ПЛАНЕТА

Головна умова ЄС — припинити насилля

Глава польського уряду Дональд Туск продовжує так зване українське турне країнами Європи. Ситуація в нашій державі та можливість допомоги Заходу у пошуку шляхів виходу з неї були предметом обговорення: в середу — у Будапешті — у форматі Вишеградської четвірки (Польща, Чехія, Словаччина та Угорщина), про це «Голос України інформувал у попередньому номері; у четвер — у Брюсселі — з головою Європарламенту Мартіном Шульцом, президентом Єврокомісії Жозе Мануєлем Баррозу і єврокомісаром з питань розширення та Європейської політики сусідства Штефаном Фюле, у Парижі — з президентом Франції Франсуа Олландом; у п'ятницю — у Берліні — з канцлером Ангелою Меркель та у Оксфордширі — з прем'єром Девідом Кемероном.

У справі України «ЄС говорить одним голосом — будуть запропоновані ініціативи не лише щодо переговорів — щоб «влада з опозицією виробили розв'язання ситуації», а й допомога для виведення зі складної ситуації української економіки — заявив після зустрічі з Д. Туском президент Франції Франсуа Олланд. У Парижі також було одностайно підкреслено, що остаточною умовою надання допомоги Україні з боку ЄС «є припинення насилля». У столиці головного «мотора Європи» устами канцлера Ангели Меркель також було чітко задекларовано, що в українській справі Європа мусить говорити єдиним голосом. Офіційний Берлін «найближчими днями докладе всіх старань, щоб запобігти застосуванню сили», — підкреслила канцлер, запевнивши: «для мирного розвитку ситуації в Україні» Німеччина підтримує постійний контакт як з українською опозицією, так і з урядовою стороною. А. Меркель та Д. Туск повідомили, що на даний момент запровадження санкцій щодо України «не належить до найважливіших пунктів у списку проблем, пов'язаних з кризою у Києві». У цьому контексті німецький канцлер заявила, що для України «надалі залишаються відчиненими двері до підписання Угоди про асоціацію з ЄС». Не можна не згадати, що перед візитом до Берліна глава польського уряду «звірив годінники» щодо «українського питання» з міністром оборони США Чакм Хейглом. Підсумовуючи свої зустрічі у головних європейських столицях, Д. Туск наголосив: в ЄС «не хотіли б, щоб будь-хто приймав рішення замість України».

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Генконсули за скасування віз

Голова Закарпатської ОДА Олександр Ледіда провів робочі зустрічі з Генеральними консулами Словацької Республіки в місті Ужгороді Янкою Бур'яною та Республіки Польща у місті Львові Ярославом Дроздом. Предметом розмови була насамперед соціально-політична ситуація в державі та на Закарпатті, **повідомили «Голосу України» в облдержадміністрації**. Дипломати наголосили: європейська спільнота вкрай стурбована загостренням ситуації в Україні та закликає не допустити ескалацію конфлікту: «Ми виступаємо за мирне вирішення ситуації, закликаємо до діалогу всі сторони», — наголосила Янка Бур'янова.

Генконсули також нагадали, що прем'єр-міністри країн Вишеградської четвірки — Словаччини, Польщі, Чехії й Угорщини — виступили за демократичне і спокійне розв'язання ситуації в Україні, адже подальший розвиток держави можливий лише за умови стабілізації ситуації. Представники Вишеградської четвірки також озвучили необхідність упровадження безвізового режиму з Україною та заявили про готовність профінансувати проекти розвитку громадянського суспільства в Україні.

Василь НИТКА.
Ужгород.

Фото Бєлта/Укрінформ.

ФОТОФАКТ

«Гіпопотамус шоу» — унікальний атракціон дресирувальників Людмили й Тофіка Ахундових уперше приїхав до Мінська.

У Білоцерківському районі розпочато кримінальне провадження за фактом порушення житлових прав дитини-інваліда з Узіна: після смерті матері хлопчик потрапив до дитбудинку, а його квартиру було передано у власність іншим особам, *повідомляє прес-служба прокуратури Київської області*

Термінал зі зберігання й перевалки зрідженого газу планує побудувати в морському торговельному порту Ізмаїла одна з чеських компаній, *інформує наш власкор В'ячеслав Воронков*

Домашнього «соціального працівника» винагородять

Відтепер громадяни, які доглядають за хворими та людьми похилого віку, отримали право на соціальні виплати від держави. Відповідну норму прописано в постанові Кабміну. За словами в. о. міністра соціалітики Наталії Королевської, ці зміни дадуть змогу отримати допомогу тим, хто постійно доглядає за інвалідами II і III груп, людьми похилого віку та особами, які, за висновком медиків, потребують безперервного догляду.

«Ці люди фактично не можуть отримувати трудовий дохід і не мають додаткових джерел існування, тому потребують підтримки держави і належать до категорії малозабезпечених», — прокоментувала чиновниця, передає прес-служба Мінсоцполітики.

За словами в. о. міністра, до прийняття документа ця категорія мала право лише на компенсацію, яка варіювалася від 7% до 15% прожиткового мінімуму для працездатних громадян. А тепер домашній «соціальний працівник» отримуватиме допомогу з малозабезпеченості.

«Так ми підтримаємо родини, які попри труднощі не відмовилися від своїх близьких, не пере-

дали їх до інтернатів, а продовжують за ними доглядати», — сказала в. о. начальника соціального відомства.

Однак оптимізм цих заяв дещо згладжує реальна соціальна арифметика. Держдопомога малозабезпеченим залежить від сукупного доходу родини. Вона виплачується, якщо бюджет сім'ї нижче прожиткового мінімуму на кожного її члена. З 1 січня 2014 року цей соціальний норматив встановлено на рівні 1176 грн. При цьому для працездатних він становить 1218 грн., а для непрацездатних — 949 грн.

У цьому випадку «торжества соціальної справедливості» йдеться приблизно про 20 тисяч матеріально бідних гро-

мадян, які волею долі вимушені виконувати роль доглядальниць і соціальних працівників для своїх близьких.

У коментарі «Голосу України» експерт Фонду соціальної безпеки Юрій Гавриличко назвав саму ініціативу таких допомог позитивною.

— Поки що до кінця не зрозумілий механізм виплат. Якби тих, хто доглядає за своїми хворими та немічними родичами вдома, прирівняли до соціально-працівників і виплачували їм відповідні зарплати, це було б справедливо. Адже держава сьогодні не може забезпечити гідний догляд усім нужденним. Дієвим був би варіант, за якого домашні «сестри-брати милосердя» отримували б виплати в розмірі прожиткового мінімуму. За наявним же механізмом більшість отримає зовсім незначну грошову винагороду.

Ольга ВІТЕР.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

Селяни потребують тепла

Під будівлею Івано-Франківської облдержадміністрації зібралися мешканці чотирьох сіл Надвірнянського району. Вони сьомий рік чекають, щоб до їхніх осель провели газ. Вклавши чималі кошти в проведення блакитного палива, люди втомилися від обіцянок. Вони хочуть, щоб їх почули депутати, які цими днями розглядають бюджет.

Проект газифікації села Верхній Майдан розробили ще 2006 року, тоді й розпочалося будівництво підвідного газопроводу. Через рік люди самотужки прок-

лали 22 км вуличних труб і підвели їх до домів, дехто вже встановив котли, конвектори та батареї. Проте й донині селяни зіграються дровами. З 2007-го громада

звертається до різних інстанцій, у відповідь — самі відписки й обіцянки.

Щоб у Верхньому Майдані і в трьох сусідніх селах, де мешкають понад 16 тисяч осіб, з'явився газ, необхідно чотири з половиною мільйона гривень. Самотужки селяни таку суму не зберуть...

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

Про нашу атомну станцію дізналися в німецькій школі

Рівненська атомна електростанція стала темою одного з уроків для четвертокласників у школі Лейпцига. Про РАЕС та про атомну енергетику дітям розповіла доктор історичних наук, науковий керівник Інституту Гердера (м. Марбург, Німеччина) Анна Вероніка Вендланд, яка працює над «Історією радянських та пострадянських атомоградів» та уже двічі з відрядженнями була на РАЕС.

— У цій школі, в класі 4-А, навчається мій син Ілля-Микола, — каже А. Вендланд. — Я провела для дітей урок про атомну енергетику, розказала про роботу на Рів-

ненській АЕС, показала фотографії, які я зробила в Кузнецовську. Діти були в захваті й виявилися добре підготовленими, цікавилися, в чому полягає робота атомника.

За словами А. Вендланд, на ура пішов спецдог робітників реакторного цеху. Комплект на пам'ять німецькій дослідниці подарували на РАЕС. А в школу вона принесла його для наочності. Діти охоче приміряли спецкостюм та фотографувалися з табличками із зображенням вказівних знаків українською мовою з електричного цеху РАЕС (на знімку).

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Фото надане прес-службою РАЕС.

Пільговикам роздали ордери

Ключі від нових квартир отримали восьмеро закарпатців. Їх вручив колишнім воїнам-«афганцям» і чорнобильцям голова Закарпатської облдержадміністрації Олександр Левида.

На Закарпатті, повідомляє прес-центр ОДА, виконано державні програми придбання житла інвалідам війни, постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи, воїнам-інтернаціоналістам. Для цього було виділено два мільйони гривень.

— Ми частково виконали завдання забезпечення пільгових категорій населення новими оселями. Ця робота триватиме цілий рік попри непросту ситуацію в державі, — запевнив Олександр Левида.

Керівник обласної громадської організації

«Союз Чорнобиль України» Василь Угрин зазначив, що протягом останніх трьох років чорнобильці отримують житло. Звичайно, черга велика, але по декілька квартир вручають щороку. До цього п'ять років про оселі для цієї категорії закарпатців ніхто і не згадував.

Василь НІТКА.

Ужгород.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Крижину з рибалкою понесло Десною

У Чернігові попри мороз в обідню пору в районі насосної станції на річці Десні тріснув лід, і уламок криги з рибалкою понесло вниз по течії. До місця пригоди прибули рятувальники. На щастя, чоловік втримав рівновагу і не впав у воду. Його «прогулянка» зимовою річкою завершилася без наслідків для здоров'я. Коли крижину прибило до суцільного льоду, чернігівець за допомогою інших рибалок дістався берега.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

Завод підсобить аграріям з реалізацією соняшника

У Комінтернівському районі запрацював новий олійноекстракційний завод. За два роки на його будівництво витратили 150 мільйонів доларів. Заступник голови Одеської облдержадміністрації Олександр Єремія, який виступив на відкритті підприємства, зазначив, що попри певні економічні труднощі в Україні іноземні інвестори не побоюлися вкласти кошти в комплекс. Новий завод перероблятиме майже 1,2 тисячі тонн

соняшникового насіння на добу, створено 76 додаткових робочих місць.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

ЦИФРА

У 2,5 разу зменшилася на Полтавщині минулого року кількість тих, хто одержує пенсію менше тисячі гривень. Нині пенсіонерів із мінімальними виплатами в регіоні налічується близько 27 тисяч, тобто 7 відсотків від загальної кількості.

Василь НЕЇЖМАК.

За колючим дротом змагалися кухарі

У Житомирській виправній колонії №4 обирали найкращого кухаря серед засуджених, які працюють в ідальні цієї установи. Мета — підвищення рівня фахової підготовки. Конкурсантам потрібно було продемонструвати теоретичні знання кулінарних правил і санітарно-гігієнічних вимог під час обробки продуктів і приготування їжі. Практична частина передбачала приготування розсолу, супу картопляного з пше-

ничною крупою та рисовою супу, каші, тушкованої картоплі, салатів з буряка, солінь та моркви по-корейськи. Перше місце посів Віктор Самутін, який не тільки продемонстрував належний рівень теоретичної підготовки, а й зумів з продуктів щоденного раціону, визначених нормами харчування, приготувати смачні та корисні страви.

Олексій КАВУН.

Житомир.

В'язниці — на суворий режим економії

Миколаївським виправним установам доводиться вводити режим суворої економії.

Так, майже 3,5 тисячі гривень заборгувала за послуги зв'язку Ольшанська колонія: ПАТ «Укртелеком» подало на неї позов у господарський суд. А Снігурівська виправна колонія переходить на використання економного освітлення.

Як повідомили в прес-службі управління Державної пенітенціарної служби України в Миколаївській області, керівництво установи ухвалило рішення «з поліпшення охоронного освітлення по периметру». Закупили плафони нового типу під енергозберігаючі лампи. Очікується, що такі лампи заощаджуватимуть 14 кіловат електроенергії на годину.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаївська область.

Новий рік по-китайськи зустріли в університеті

У Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка відзначили Новий рік за китайським календарем, або, як його називають жителі Піднебесної, Свято весни.

Студенти ЛНУ з Китаю, а в університеті навчається близько 300 осіб з Піднебесної, дотримуються національних традицій і завжди широко відзначають Новий рік. Цього разу за участю викладачів, а також студентів, які вивчають мову і культуру Китаю, вони підготували святкову шоу-програму з національними танцями і піснями їхньої батьківщини.

«Відзначати цей день стало гарною традицією у нашому вузі. Студенти з Китаю з нетерпінням че-

кають на нього, щоб зануритися в атмосферу свята, дуже наближеного до того, яке відбувається у них на батьківщині, — розповідає заступник директора Інституту Конфуція ЛНУ Інна Зиневич. — З особливим інтересом до нього ставляться й українські студенти, оскільки тут можна багато чого довідатися про китайську культуру й помилуватися надзвичайними національними костюмами, піснями і танцями».

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

Китайський танець у виконанні луганських студентів.

Фото прес-служби ЛНУ ім. Тараса Шевченка.

ФОТОФАКТ

Письменники Мирослав Дочинець (на знімку) та Юрій Ніколишин ознайомили з новими книгами читачів у Житомирській обласній науковій універсальній бібліотеці імені Олега Ольжича.

Фото Катерини ТАРАНОВСЬКОЇ.

Бюджети затвердили, та чи виконають?

З суттєвим перевищенням доходів над витратами затвердили бюджети 2014 року депутати Херсонської міської та обласної рад. Згідно з новими кошторисами, для міста доходи скарбниці збільшаться на 50,4 мільйона гривень, для області — навіть на 346 мільйонів гривень порівняно з минулим роком. Здавалося б, профіцитним бюджетам місцевих громад можна було б тільки радіти, але біда в тому, що навіть самі посадовці рад не впевнені щодо їхнього виконання. Адже через закриття чи кризове скорочення виробництва на підприємствах краю відрахування до бюджетів з податку на доходи фізичних осіб у більшості населених пунктів зменшилися, а відповідно — плани з отримання доходів недовиконуються.

До того ж «зайві» мільйони профіцитних бюджетів мають усі шанси «розтанути», наче сніг навесні, оскільки після за-

ВІСТІ З ХЕРСОНЩИНИ

вершення опалювального сезону настає час платити за централізований обігрів комунальних закладів. А остаточні рахунки постачальників цієї послуги чомусь завжди виявляються більшими, ніж передбачали розпорядники бюджетів. І ця різницю доводиться покривати в травні-червні саме за рахунок невеличкого профіциту, який скарбниці громад аж ніяк не рятуює.

Влада селища допомагала бізнесменам наживатися коштом громади

Знижки для «своїх» підприємців коштом громади надавали депутати ради курортного селища Лазурне в Скадовському районі Херсонщини. При укладанні угод оренди землі на «золотоносному» узбережжі Чорного моря під розміщення магазинів, кафе та інших розважальних за-

Таланти підтримали матеріально

Стипендії Президента України отримали чотири майстри народного мистецтва на Дніпропетровщині: майстер художньої вишивки з Томаківського району Ганна Несват, майстер писанкарства, керівник гуртка «Писанкарство» дніпропетровського Центру дитячої та юнацької творчості Ганна Поджаренко, майстер художньої вишивки із Кривого Рогу Ірина Сорокіна та майстер художньої вишивки, викладач криворізької міської музичної школи №11 Ольга Щербина.

— Талановита мо-
лодь, яка своїми робо-
тами прославляє наш
регіон і всю країну,
заслужує на фінансо-
ву підтримку, — вва-
жає директор департа-
менту культури, туриз-
му, національностей та
релігій облдержадмі-
ністрації Наталя Пер-
шина. — Заохочення
майстрів народної
творчості грошовими
стипендіями сприяє
подальшому творчому
розвитку талановитої
молоді і є поштовхом
до чергових перемог.

Володимир
РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська
область.

ладів для окремих орендарів вони зменшували розміри оплати на десять, а подекуди й на тридцять відсотків, внаслідок чого селищна скарбниця недоотримала загалом 120 тисяч гривень. Причому підстави для надання таких знижок були вельми сумнівні, оскільки великого соціального значення об'єкти нерухомості на орендованих ділянках не мали. Та й українські закони їх не передбачали. З огляду на це Херсонська міжрайонна природоохоронна прокуратура подала судовий позов про скасування дивних знижок та повну сплату за землю, виходячи з її оціночної вартості. Що ж до керівництва селищної ради, з чієї подачі впроваджувалися пільгові ставки оренди для особливо привілейованих підприємців, то немає вже кого й карати. Голова Лазурного раніше засуджений за замах на отримання хабара, а виконувач його обов'язків разом з іншим депутатом селищної ради перебуває під слідством за підозрою в скоєнні майже аналогічного злочину...

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

В Інституті післядипломної освіти Севастопольського міського гуманітарного університету для соціальних педагогів провели семінар з профілактики торгівлі дітьми та комерційної сексуальної експлуатації дітей.

Фото надане прес-службою управління освіти і науки Севастопольської міськдержадміністрації.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...за копіями паспортів набрали кредитів на сто тисяч гривень

Злочинне угруповання, яке діяло на Хмельниччині, використовуючи копії паспортів громадян та довідки про присвоєння ідентифікаційних кодів, які купували в третіх осіб, отримало кілька десятків споживчих кредитів у банку. За схожою схемою здобули і кредитні платіжні картки з пін-кодами на громадян, які навіть не підозрювали, що копії їх документів використовують для одержання грошей. Так шахраї заволоділи понад ста тисячами гривень.

Кілька років знадобилося правоохоронцям, щоб затримати всіх учасників цього угруповання. Наразі останньому присудили покарання у вигляді п'яти років позбавлення волі з випробувальним терміном за статтями «шахрайство» та «використання підроблених документів».

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

...хворих на ниркову недостатність залишили без грошей

Черкаський медичний центр «Фрезеніус», де проходять процедуру гемодіалізу хворі на ниркову недостатність, не отримав у 2013 році чотири мільйони гривень відшкодування з місцевих бюджетів.

Про це на зборах пацієнтів клініки заявили депутати обласної ради Любов Майборода та Наталя Старікова. За їх словами, лікування хворих на ниркову недостатність має проводитися за рахунок обласного бюджету. Однак торік за наповнянням керівництва області фінансування гемодіалізу було покладено на районні та міські бюджети. Через складну економічну ситуацію частина районів не переказала до медичного закладу коштів.

Ухваливши 30 січня бюджет на 2014 рік, депутати облради не змінили джерела фінансування «Фрезеніусу». Тепер лікування 62 пацієнтів клініки знову під загрозою.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

ОГОЛОШЕННЯ

Вища кваліфікаційна комісія суддів України відповідно до статей 74, 76 та 80 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково:

Коноволової Вікторії Анатоліївни - Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ. **Новікова-Кириченко Тамари Вадимівни** - Львівського апеляційного адміністративного суду, **Лиски Ігоря Григоровича, Щавінського Віталія Романовича** - Київського апеляційного адміністративного суду, **Шубочкіної Тетяни Вікторівни** апеляційного суду Луганської області. **Васецького Романа Анатолійовича** - Жовтневого районного суду міста Дніпропетровська, **Сіренко Юлії Юріївни** - Куп'янського міськрайонного суду Харківської області, **Сіденка Сергія Івановича** - Цюрупинського районного суду Херсонської області, **Бовкуна Едуарда Михайловича** - Дніпровського районного суду міста Києва, **Кіхтенка Сергія Олександровича** - Богуславського районного суду Київської області, **Асанова Ельміра Нарімановича** - Сакського міськрайонного суду Автономної Республіки Крим, **Гаврасієнка Вадима Олександровича** - Заводського районного суду міста Миколаєва.

Слідче управління УМВСУ в Рівненській області проводить розслідування кримінальної справи за фактом хуліганства (ч. 4 ст. 296 Кримінального кодексу України). На подвір'я прокуратури Рівненської області вночі 29 січня кинули дві пляшки з коктейлями Молотова. Слідство розглядає декілька версій злочину, в тому числі про його скоєння з метою тиску на правоохоронні органи, *повідомляє наш власкор на Рівненщині Олександра Юркова*

Сорок років під чужим прізвищем

ДОЛЯ

Валентин Єфіменко і Борис Васильєв — це одна людина. Щоправда, ні одне, ні друге прізвище 65-річний чоловік не може підтвердити документально, бо понад 40 років живе без паспорта.

Єфіменко — таке прізвище Валентин Артемович мав під час народження. На світ з'явився 5 серпня 1949 року в селі Дзюньків Погребищенського району на Вінниччині. З Погребищенського райвійськкомату йшов на службу в армію. Під таким само прізвищем працював у Казахстані. У 1972 році, коли повертався додому, у поїзді Караганда—Київ чоловіка обікрали. Разом із заробленими грішми злодії забрали документи. Відтоді він без паспорта. У ті непрості для нього дні молодого чоловіка взяла до себе в прийми одна жінка. Вона мала квартиру в райцентрі, у сусідній Хмельницькій області, недалеко в селі проживала її мама. Коли мами не стало, жінка домовилась у сільраді, щоб у будинок матері прописали цивільного чоловіка. Їй не відмовили, записали у домову книгу. Тільки під іншим прізвищем — Васильєв Борис Миколайович (?).

У 2010-му цивільна дружина померла, і чоловік залишився один без будь-яких документів. Його звалив інсульт. Уже два роки він у лікарні в селі Летава Чемеровецького району. Без документів його утримують завдяки клопотанню місцевої райдержадміністрації. Прикутий до ліжкарняного ліжка, він не полишає надії, що все-таки вдасться відновити документи на своє справжнє прізвище. Благає долю, щоб хтось допоміг, бо самому зробити це поки що фізично не під силу. Де ж він був раніше?..

— Щоб ви все зрозуміли, треба розповісти всю мою біографію, — каже пан Валентин, просить називати його саме цим іменем.

«Нащо мені інвалід у хаті...»

Валентин виріс красивим хлопцем, вродя дісталася йому від мами. Не одна дівчина задивлялася на такого парубка. Мабуть, тому він рано одружився. Каже, мама була красива, але її життя не позаздриш. Три рідні брати одружувалися з нею. Першим чоловіком його мами був Артем Єфіменко, батько Валентина. Він, музикант за професією, випускник відомого училища імені Глієра, залишив їх, коли Валентин був ще зовсім малий. Тоді з матір'ю став жити рідний брат батька, чоловік суворих звичок. Хлопця віддали в інтернат у райцентрі Гайсин Вінницької області. Там він ріс і навчався до восьмого класу, а потім повернувся в Дзюньків, де закінчував школу. Коли вітчим помер, з матір'ю зійшовся ще один брат батька.

Після закінчення технікуму радянської торгівлі Валентин приїхав у гості до товариша в село Чапаєвку, це недалеко від Погребища, і там познайомився з гарною дівчиною. Дуже скоро стали під вінець. Він улаштувався на роботу завідувачем клубу, взяли на таку посаду, бо гарно грав на музичних інструментах. У молодого подружжя народився син,

Хмельниччину. Той працював інженером на заводі. Хлопець сподівався, що дядько візьме до себе на роботу. Але без паспорта влаштуватися на завод було неможливо, навіть за рекомендацією інженера підприємства.

Час від часу хлопець приходив на пошту, щоб зателефонувати до мами. Ось там його і примітила телефоністка. Поділився з нею своїм клопотом. Та одразу запевнила, що допоможе у цій справі. Запросила додому. Самотня жінка проживала в 1-кімнатній квартирі. Відчув,

Валентин Єфіменко (в центрі) в лікарні разом з чужими людьми — подружжям Умнових, які готові представляти його інтереси в суді.

якого назвали Василем. А тут Валентину настав час йти до армії. Тоді він і гадки не мав, що дні прощання стануть останніми днями його сімейного життя у Чапаєвці.

— Я служив у ракетній частині, — розповідає чоловік. — Під час одного з нештатних випадків ми хапнули велику дозу радіації. Тоді 27 солдатів терміново відправили у шпиталь. Живим вийшов тільки я один, решта 26 хлопців віддали Богові душу. Майже рік лікувався. На цьому моя служба закінчилася. Дали другу групу інвалідності й відправили додому. А дома дружина, яку любив, на яку сподівався, відверто сказала: «Нащо мені інвалід у хаті...» Повернувся до мами у Дзюньків. Побув трохи і вирішив поїхати світ за очі. Опинився у Казахстані. Планував на шахту влаштуватися. Там подивилися на мої документи і сказали: «Можемо взяти хіба що на роботу в теплиці». Рік відпрацював і потягнуло мене у рідні краї. По дорозі додому в поїзді сталося те, про що вже згадував, — обікрали до нитки.

Сховала від першої дружини?

Після пригоди в поїзді Валентин з Києва добрався до дядька на

що він комусь потрібен. Закохався.

— Чи заявляли в міліцію про викрадення документів?

— Не заявляв, — каже чоловік. — Спочатку сподівався, що гроші заберуть, а паспорт підкинуть. Так тоді, бувало, робили. А пізніше вже не знав, що буду пояснювати з приводу того, що не одразу написав заяву на злодіїв. Та й Неоніла, так звали мою цивільну дружину, обіцяла допомогти. Коли вона стала директором готелю, мала багато знайомих, думав, справді допоможе.

Якось Неоніла після похорону її мами повернулася з села і повідомила, що прописала Валентина у хаті покійної мами. Той спочатку зрадів, а потім здивувався.

— Чому ти зробила мене Васильєвим? — перепитував жінку.

Енергійна молодиця відбувалася жартами. Валентин любив її, довіряв у всьому і пробачив навіть такий вчинок. Припускає, що вона змінила його прізвище тому, щоб чоловіка не розшукала перша дружина.

Жили вони, як кажуть, душа в душу. Неоніла народила йому дівчинку. Записала на прізвище Васильєва. Донька ще після дев'ятого класу виїхала далеко в Мордовію. У неї

ПРЯМА МОВА

Цей чоловік без жодного офіційного статусу

Борис Наливайко, начальник Державної міграційної служби у Вінницькій області:

— Відколи працюю, жодного разу не стикався у своїй практиці з такою дивною ситуацією. Проблема не тільки в отриманні паспорта. Проблема набагато глибша — пан Єфіменко-Васильєв насправді є людиною без громадянства та ще й з невизначеним статусом.

Громадянами нашої держави визнані всі ті, хто станом на 13.11.1991 року проживав на території України і мав паспорт. Чоловік, про якого йдеться, на той час не мав паспорта. Тому його не визнали громадянином нашої держави. Нині його статус невизначений. Тобто спершу слід встановити, хто ця особа насправді, а вже тоді вести мову про громадянство.

Отримати громадянство в його ситуації можливо тільки через суд. Крім свідків, які підтвердять, що особисто знають особу, потрібно буде надати ще низку документів. Зокрема, про трудову діяльність. А в нього трудова книжка на інше прізвище. Треба пояснювати, чим була викликана зміна прізвища. На мою думку, без допомоги кваліфікованого адвоката у цій справі не обійтися. Після встановлення громадянства отримання паспорта не становитиме жодних труднощів.

Однак, як тільки надходила перевірка, Валентин сам звільнявся, щоб через нього у керівництва не було неприємностей. У нього є трудова книжка на прізвище Васильєв. Там записано місця його роботи: кочегар, електрик, механік автоколонни, навіть заступник головного лікаря з господарської частини районної лікарні. Вісім років віддав роботі енергетиком у сільгосп-підприємстві «Мрія». Під час розпаювання землі свого законного наділу не отримав з тієї самої причини — не мав паспорта. Залишившись сам, зрозумів, що без паспорта його не те що в будинок престарілих не візьмуть, а й, як каже, навіть у дідню. Схоже, так у них називають лікарню для душевнохворих.

Васильєв це... Єфіменко

— Мені дуже шкода цієї людини, — каже сільський голова Дзюнькова Віра Яремчук. — Знали б ви, де я вже тільки не була з цим питанням — і в міліції, і в паспортному столі, і у військкоматі. Єдине, що в наших силах, відновити свідоцтво про народження. Ми зробили це і надіслали документ поштою. Все інше необхідно вирішувати через суд.

— Я готовий хоч зараз свідчити, що так званий Васильєв насправді не хто інший, як Валентин Єфіменко, — каже шкільний товариш пана Валентина Петро Ткачук. — Разом з ним ходили до школи. Разом товаришували. Я на рік старший від нього, але це не могло стати на заваді, бо ми жили по сусідству, тому часто бували разом. Валентин дуже щира людина, чому так у нього склалося в житті, не могу зрозуміти.

Сам Валентин каже, що, на жаль, він через хворобу не може ходити по судах. Але є люди, які готові представляти його інтереси. Зараз його підтримують Ніна та Олексій Умнови. Познайомився з ними у лікарняній палаті. Вони провідували свого родича, який лікувався разом з паном Валентином. Олексій Умнов у розмові з журналістами газети висловив готовність добиватися в суді повернення прізвища цій людині. Але як отримати доручення на представлення його інтересів в суді без наявності паспорта?

Віра ШПИЛЬОВА, Віктор СКРИПНИК.
Хмельницька — Вінницька області.

Фото Віри ШПИЛЬОВОЇ.

КОМЕНТАР ЮРИСТА

Відповідно до ст. 3 Закону України «Про громадянство» Єфіменко-Васильєв усе-таки є громадянином України, проте в нього немає документа, який це підтверджує.

На даний момент Єфіменку-Васильєву простіше отримати спочатку громадянство і паспорт на прізвище Васильєв, оскільки в нього є трудова книжка та домова книга на це прізвище. Для цього йому слід звернутися до органу Державної міграційної служби України за місцем проживання із заявою про видачу довідки про реєстрацію громадянином України. До заяви додати документи, які збереглися (трудова книжка, домову книгу, можливо, інші документи, якщо такі збереглися). Довідка про реєстрацію має бути видана не пізніше 10 днів після прийняття рішення про оформлення належності до громадянства України. За допомогою цієї довідки оформити паспорт громадянина України. У разі відмови у видачі цієї довідки, рекомендуємо звернутися до суду на підставі документів, які збереглися: листів, фотографій, показань свідків тощо. Отримавши громадянство і паспорт, Васильєв за бажання може подати заяву про зміну прізвища на Єфіменко.

Іти іншим шляхом та встановити, що дана особа є Валентин Єфіменко, буде важче, оскільки жодних документів, які це підтверджують, на даний момент немає. Але можливо. У такому разі Єфіменку-Васильєву слід звернутися із заявою до суду і в порядку окремого провадження суд повинен розглянути цю справу. Окрім залучення свідків, доказом можуть також бути фотографії, листи, інші відомості, що збереглися. Також у цій ситуації у суді необхідно довести те, що Валентин Єфіменко і Борис Васильєв є однією особою.

Щодо представництва інтересів пана Єфіменка-Васильєва в суді, то йому слід скористатися безоплатною правовою допомогою, на яку він має право згідно зі ст. 3 Закону України «Про безоплатну правову допомогу», попередньо звернувшись про отримання правової допомоги до центральних та місцевих органів виконавчої влади, територіальних органів центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Ці органи повинні надати відповідні послуги протягом 30 днів з моменту звернення особи, забезпечивши таким чином подання заяви до суду, із залученням свідків та відповідних доказів.

Назар ПРОКОПІВ.

Небезпечний міжнародний наркокартель накрили вітчизняні борці з оргзлочинністю

СЛІДСТВО ВЕЛИ

Правоохоронці затримали семеро членів чи не найпотужнішого наркоугруповання за роки незалежності країни, а також вилучили в них наркотики майже на 6 мільйонів доларів США (на знімку).

Український УБОЗ відрпортував про завершення кримінального провадження стосовно учасників злочинної організації із транснаціональними зв'язками. Йдеться, насамперед, про організатора постачання особливо небезпечного наркотику — чистого кокаїну — мешканця Львова, підданого Польської Республіки, а також 5 еквадорців — торговців «білою» смертю.

— Ще навесні минулого року до львівських оперативників надійшла інформація про розповсюдження в регіоні важких наркотиків, — розповів «Голосу України» начальник Головного управління по боротьбі з організованою злочинністю МВС України (ГУБОЗ) генерал-майор міліції Станіслав Рогозін. — Тоді ж, перевіряючи тривожну інформацію, наші співробітники вийшли на потужний міжнародний канал постачання кокаїну.

Наркотрафік, за словами Станіслава Рогозіна, пролягав з Південної Америки до країн Західної Європи, а Україна була тем місцем, звідки зловмисники переправляли небезпечний товар у Польщу, Нідерланди, Бельгію та Російську Федерацію — у ті країни, де існує подібний ринок і висока ціна на кокаїн. Зловмисники також невеликими партіями розповсюджували «білу» смерть в українській державі.

— Ми з'ясували, що трафік наркотичних засобів діє тривалий час, тому було ухвалено рішення не одразу затримувати рядових виконавців, оскільки їхній арешт нічого не змінив би, адже наркотики надаль могли б постачатися за допомогою інших осіб. Нам та-

кож стало відомо, що було укладено чергову злочинну оборудку на постачання 30 кг високоякісного кокаїну до України, — продовжує Станіслав

документування постачання наркотиків в Україну. Цікаво, що спецоперація з виявлення незаконних дій зловмисників зайняла більш як півроку, і лише після цього відбулася зустріч українця, поляка і еквадорців — тоді ж вони знову провели обмін грошей на «білу» смерть.

За словами глави ГУБОЗ, організатора незаконної обо-

Станіслав Рогозін наголосив, що орієнтовна вартість вилученого наркотику в Україні становила майже 6 мільйонів доларів США. Нещодавно правоохоронці завершили слідство. Матеріали з обвинувальним актом направили до суду. Українським учасникам наркоугруповання інкримінують одразу кілька статей Кримінального кодексу України —

Рогозін. — Тому в організації і проведенні масштабної спецоперації ми звернулися по допомогу до наших закордонних колег із США, Польщі та Еквадору. Це було потрібно, насамперед, для того, щоб фіксувати й контролювати дії зловмисників на території інших країн, оскільки, наприклад, в Еквадорі немає навіть посольства України.

Незабаром правоохоронці встановили всіх учасників наркосиндикату і перейшли до заключної фази процесу

рудки — львів'янина — спецпризначенці «Сокола» затримали в одному з готелів Тернопільської області при одержанні частини партії кокаїну і розрахунку за нього. Водночас польські поліцейські затримали свого співвітчизника, який торгував наркотиками, а в Еквадорі місцеві правоохоронці «пов'язали» п'ятьох учасників наркокартелю і вилучили в них три автомобілі, які потім послужили речовими доказами в гучній кримінальній справі.

створення злочинної організації, контрабанда наркотичних засобів, а також незаконне виробництво й виготовлення наркотиків. Їм «світить» тюремне ув'язнення до 12 років з конфіскацією майна. Спільникові наркоторговців із Польщі загрожує до семи з половиною років утримання під вартою, а еквадорці теж можуть найближчі 12 років провести за колючим дротом.

Іван КУЛЕХА.
Фото Олега СУПРУНА.

Тіло викинув у чагарники

За підозрою у вбивстві 14-річної школярки із села Ширмівка, що в Погребищенському районі на Вінниччині, затримано її вітчима.

Про несподіване зникнення доньки повідомила в міліцію її мама. Протягом трьох днів розшукували дівчинку. Її тіло знайшли в полі, біля сусіднього села. За словами начальника Погребищенського райвідділу міліції Станіслава Бондаренка, підозри правоохоронців одразу впали на вітчима. 31-річний чоловік помітно нервував та уникав розмов з міліціонерами. Посилався на те, що йому треба шукати дитину, а не гаяти час.

За інформацією правоохоронців, саме він був тією людиною, яка останньою бачила дитину перед її зникненням. На це вказали сусіди та подруги дівчинки. Поки мама була на роботі, вона доглядала двох молодших сестричок, один із яких п'ять, а інший лише три роки. В селі кажуть, що мама мала гарну помічницю. Сестрички любили її за те, що часто співала їм пісень. Так було і того фатального для дитини дня. Її пісню перервав голос п'яного вітчима,

який під вечір повернувся додому. Згодом сказав, що піде в сусіднє село провідати батька. Дівчинка не хотіла, щоб у такому стані чоловік вирушав у дорогу. Хвилювалася, щоб не замерз посеред поля. Той розлютився на зауваження і схопив дитину за шию. Коли відпустив руки, дівчинка вже не дихала. Щоб замести сліди, взяв тіло на плечі, відніс на поле і викинув у чагарники.

У цьому він зізнався під тиском неспростовних доказів, зібраних міліціонерами під час розслідування кримінального провадження за фактом смерті школярки. За висновком судово-медичної експертизи, смерть дитини настала внаслідок тупої травми шиї та механічної асфіксії. У секторі зв'язків із громадськістю обласної міліції повідомили кореспонденту «Голосу України», що за такий злочин чоловікові загрожує ув'язнення на строк до 15 років.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Архітектурно-будівельний скандал завершився

Сімох колишніх працівників Інспекції державного архітектурно-будівельного контролю у Кіровоградській області, в тому числі і її керівника, було засуджено за хабарництво в особливо великих розмірах

За вироком Ленінського районного суду міста Кіровограда у справі про вимагання та отримання хабарів колишнього начальника інспекції засуджено до дев'яти років позбавлення волі, засуджені та ще двох підлеглих — до шести років. Ще трьом фігурантам грандіозної корупційної схеми, яких визнано винними у хабарництві, суд призначив покарання, не пов'язані з позбавленням волі, врахувавши пом'якшуючі обставини.

За інформацією пресслужби прокуратури області, в судовому засіданні повністю доведено причетність звинувачених до 21 епізоду вимагання та отримання хабарів у розмірі від однієї до сімдесяти п'яти тисяч гривень.

Протягом досить тривалого часу чиновники вимагали кошти з підприємців та гро-

мадян за легалізацію об'єктів самовільного будівництва та незаконну видачу ліцензій, підписання декларацій про готовність об'єктів, непритягнення до адміністративної відповідальності, уникнення та зменшення сум штрафних санкцій за виявленими правопорушеннями у сфері будівельних норм і правил тощо.

Крапку в протизаконній діяльності поставлено працівниками прокуратури області та міліцією навесні минулого року — хабарників було викрито й затримано безпосередньо у їхніх службових кабінетах.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...у річці виявили

страшну знахідку

У Хмельницькому затримано 35-річного жителя обласного центру, який убив свою співмешканку, а тіло спакував у господарську сумку і втопив у річці. Страшний багаж випадково знайшли двоє товаришів, котрі шукали місце для купання на Водохреща. У воді за кілька метрів від берега вони помітили чималий пакунок. Сподіваючись вилотити щось цінне, доклали чимало зусиль, щоб витягти знахідку на берег. Але перше, що побачили, була жіноча нога, яка висунулась із сумки.

Потерпілою виявилася 30-річна місцева жителька, яка виховувала двох дітей, трьох та десяти років. Причиною вбивства стала побутова сварка. Чоловік у пориві гніву задушив її. Тіло зачинив у одній із кімнат квартири, а сам, щоб не викликати підозри, розважався з друзями в сусідній. Наступного дня поклав труп у господарську сумку і на таксі відвіз до річки. Для певності поклав в неї ще й каміння та скинув у воду. А сам звернувся до правоохоронців із заявою про зникнення співмешканки.

Упродовж доби правоохоронці встановили основного підозрюваного у вчиненні жорстокого вбивства. Раніше він неодноразово притягувався до кримінальної відповідальності за крадіжки і злочини, пов'язані з наркотиками.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

...міліція з'ясовує

причину смерті 13-річного підлітка

52-річна мешканка с. Малі Цепцевиці Сарненського району побачила в зашморзі свого сина Ігоря. Дитина була біля ліжка, із шарфом у руках. Батьки й місцева фельдшерка марно намагалися врятувати життя хлопцю.

Ігор навчався у восьмому класі сільської школи. В сім'ї, крім нього, виховується ще 14 дітей. Односельчани кажуть, що всім дітям увага приділяється однаково. Що стало причиною трагедії, наразі встановлює слідство у межах відкритого кримінального провадження.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

...п'яний мотоцикліст

збив родину

У райцентрі Велика Олександрівка на Херсонщині мотоцикліст надвечір зненацька вискочив з-за повороту дороги і врізався просто в пішоходів, котрі в сутінках переходили проїжджу частину. Матір, її маленьких дітей, 2 та 4 років, а також їхнього дорослого супутника шпиталізували із черепно-мозковими травмами та важкими забиттями.

Сам водій з мотоцикла хоча і впав, але відбувся синцями. Надавати першу допомогу постраждалим він навіть не збирався, а швидко накивав п'ятами, залишивши свою заглуклу «двоколіску» на місці аварії, поки збиті ним люди корчилися від болю на асфальті й кричали.

Лише за кілька годин слідчо-оперативна група розшукала втікача, яким виявився 22-річний місцевий житель. Правоохоронці з'ясували, що в момент аварії власник мотоциклу КМЗ «Дніпро» був п'яний і тікав, слушно побоюючись, що за водіння у нетверезому стані його «по голівці не погладять».

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Саме він був тією людиною, яка останньою бачила дитину перед зникненням

ПОЛІТИКА

ПРОПОЗИЦІЇ

Компартії України, її фракції у Верховній Раді України щодо можливих змін до Конституції України

І. Вважаємо принципово важливим посылитися в Преамбулі Конституції не лише на Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року, а й на Декларацію про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року, здійснюючи яку Верховна Рада ухвалила Акт проголошення незалежності України.

II. Розділ I озаглавити «Основи конституційного ладу».

І. В Розділі, крім інших питань, бажано викласти ряд принципових положень, які б розкривали сутність України як демократичної, соціальної, правової держави.

Такі підходи є в конституціях деяких європейських держав (Французька Республіка та ін. У Конституції Іспанії, прийнятій у грудні 1978 року на загальнонаціональному референдумі, глава третя частини I цілком присвячена детальному викладу основних принципів соціальної і економічної політики, а в частині VII, яка має назву «Про економіку і господарство», міститься низка принципових положень з чіткою соціальною спрямованістю).

З цієї метою пропонуємо включити до Конституції статті такого змісту:

«Стаття. Основою економічної та соціальної організації суспільства в Україні є вільна праця людей та забезпечення їм можливості вільно користуватися результатами власної праці, послідовна реалізація принципів соціальної справедливості і захищеності, створення гідних сучасної цивілізації умов життя людей.

Держава забезпечує для всіх громадян рівні вихідні умови у всіх сферах життя суспільства».

«Стаття. Економічна організація в Україні ґрунтується на таких основних засадах:

виняткове право власності народу України на її національні багатства і національний дохід;
забезпечення умов для вільного розвитку і захисту конституційно визнаних форм власності, які включають привласнення результатів чужої праці, при пріоритетному значенні колективних форм;

регулювання в інтересах суспільства економічних і соціальних процесів на основі економічних методів і законів; здійснення громадського контролю у сфері виробництва, розподілу та обміну;

господарська самостійність юридичних і фізичних осіб у виробничій сфері у межах, визначених законом;

постійне переоснащення промисловості і сільського господарства на сучасній високотехнологічній, інноваційній, наукоємній, ресурсозберігаючій основі;

цілеспрямована структурна перебудова економіки з урахуванням провідних тенденцій сучасного розвитку виробництва в інтересах зростання добробуту народу і зміцнення могутності держави;

пріоритетність розвитку галузей, від яких залежить насичення споживчого ринку, задоволення першочергових людських потреб;
запобігання монополізації виробництва, яка суперечить інтересам суспільства;
забезпечення вирівнювання соціальних умов розвитку регіонів».

«Стаття. Суспільне життя в Україні ґрунтується на пріоритеті суспільства над державою. Неодмінною умовою свободи і добробуту людей держава вважає формування і розвиток суспільства як асоціації вільних, рівноправних громадян, що функціонує на засадах самоврядування і саморегулювання з широким залученням громадян до управління справами держави і суспільства.

Держава створює умови для вільного розвитку і якнайповнішого розкриття особистих здібностей, творчого потенціалу кожної людини, всебічного розвитку демократії, реалізації принципів соціальної справедливості і захищеності, забезпечує поєднання інтересів різних верств населення, недопущення привласнення результатів чужої праці».

«Стаття. Відповідно до засад правової держави у діяльності органів державної влади в Україні забезпечуються:

законність, захист конституційного статусу державних органів і службових осіб;

розмежування функцій і повноважень між різними гілками влади і ланками державного апарату;
вибірність представницьких органів влади і органів самоврядування;

формування виконавчих органів відповідними представницькими органами;

обов'язковість рішень вищих органів для нижчих згідно з поділом їхніх повноважень;

підзвітність і підконтрольність, а також змінність виборних осіб;

поєднання різноманітних форм безпосередньої і представницької демократії, колегіальності і єдиноначальності у функціонуванні органів влади;

гласність, урахування громадської думки;
контроль з боку представницьких органів державної влади за використанням засобів на утримання управлінського апарату».

2. Нинішню статтю 3 Конституції доповнити положенням такого змісту:

«Відносини держави і громадянина в Україні ґрунтуються на їх взаємній відповідальності. Усі органи держави і посадові особи підпорядковують свою діяльність інтересам усього суспільства, а не якоїсь окремої його частини».

3. Частину другу статті 2 сформулювати у такій редакції:

«Україна є федеративною державою у складі регіонів та Автономної Республіки Крим».

Порядок переходу до федеративного устрою держави має бути визначений у Перехідних положеннях.

4. Вважаємо за необхідне посилити і конкретизувати конституційні положення щодо забезпечення екологічної безпеки, з цієї метою викласти нинішню ст. 17 у такій редакції:

«Стаття. Забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи — катастрофи планетарного масштабу, збереження й використання природних ресурсів у національних інтересах, турбота про їх відновлення, відшкодування втрат, заподіяних здоров'ю і майну громадян неправомірними діями у сфері природокористування, що призводять до забруднення навколишнього середовища, є обов'язком держави.

В інтересах нинішнього і майбутніх поколінь, збереження генофонду народу України здійснює програму охорони і науково обґрунтованого, раціонального використання її надр, водних ресурсів, рослинного і тваринного світу, для збереження чистоти повітря і води, забезпечення відновлення природних багатств і поліпшення навколишнього середовища.

В Україні забороняється будівництво будь-яких підприємств, інших об'єктів, які створюють загрозу екологічній безпеці».

5. Статтю, що регулює відносини власності (зараз — це ст.13), пропонується доповнити частиною першою такого змісту:

«Стаття. Власність в Україні виступає в таких формах:

власність громадян (приватна (особиста));
колективна власність (власність трудових колективів, об'єднань громадян);
комунальна власність (власність територіальних громад);
державна (загальнонародна) власність».

6. Статтю про землю (зараз — це ст.14) викласти у такій редакції:

«Стаття. Земля в Україні є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави і не може належати іноземним громадянам та юридичним особам, а також особам без громадянства. Право власності на землю гарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою виключно відповідно до закону.

Землі сільськогосподарського призначення не можуть бути об'єктом купівлі та продажу».

7. Вважаємо, що піднесенню міжнародного авторитету України, її національним інтересам відповідало б більш чітке і конкретне визначення змісту і спрямованості зовнішньої політики. З цієї метою пропонуємо викласти відповідні статті Основного Закону в такій редакції:

«Стаття. Україна урочисто проголошує, що вона є постійно нейтральною державою, яка не бере участі у

військових блоках і дотримується неядерних принципів: не приймати, не виробляти, не набувати і не розмішувати на своїй території ядерної зброї».

«Стаття. Україна є повноправним членом міжнародного співтовариства. Як один із засновників і член Організації Об'єднаних Націй Україна у зовнішньополітичній діяльності керується загальновизнаними принципами і нормами міжнародного права. Вона відкидає війну як засіб вирішення міжнародних суперечок, виступає за врегулювання їх виключно мирними засобами.

В Україні заборонено пропаганду війни, а також будь-яку діяльність, спрямовану на порушення мирних відносин між народами. Такі дії визнаються антиконституційними, і вони підлягають покаранню відповідно до закону.

Головними цілями і принципами зовнішньої політики України є:

зміцнення миру і міжнародної безпеки;
сприяння здійсненню і захист основних прав і свобод людини;

активна участь у загальноєвропейських процесах і європейських структурах, рівноправному співробітництві держав світу з метою розв'язання проблем, що стоять перед людством;
поглиблення всебічного співробітництва з Росією та іншими членами Співдружності Незалежних Держав, з якими народ України пов'язує багатовікова спільна доля.

У міжнародній діяльності Україна виходить із необхідності ефективного забезпечення власних національних інтересів у політичній, економічній, екологічній, науковій, технічній, інформаційній, культурній сферах.

У питаннях забезпечення колективної безпеки, боротьби з організованою злочинністю, іншими загрозами міжнародному миру і безпеці Україна співробітничала і співробітничатиме із зарубіжними країнами і міжнародними організаціями».

8. Статтю 4 (про громадянство) викласти у такій редакції:

«Стаття 4. Громадянство України набувається з народженням людини та на інших встановлених законом підставах.

Громадянин України не може бути позбавлений громадянства і права на вихід із громадянства України, а також вигнаний за її межі або виданий іншій державі.

Подвійне громадянство в Україні допускається лише на підставі міжнародних угод».

9. Частину першу статті 10 (про мови) викласти у такій редакції:

«Державними (офіційними) мовами в Україні є українська та російська мови».

Частину третю цієї статті викласти у такій редакції:

«В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист мов усіх національних меншин».

10. Частину четверту статті, де йдеться про неприпустимість використання

Збройних Сил України та інших військових формувань для обмеження прав і свобод громадян або з метою повалення конституційного ладу, усунення (додати — законних) органів державної влади чи перешкоджання їх діяльності, доповнити положенням:

«Такі дії є тяжким злочином проти держави і народу».

III. Важливого значення надаємо збагаченню змісту розділу II Основного Закону, яким регулюються права, свободи та обов'язок людини і громадянина, передусім посиленню гарантій декларованих Конституцією прав і свобод.

Конкретно пропонується таке:

1. Нинішню статтю 21 об'єднати з наступною (ст. 22) і викласти у такій редакції:

«Стаття. Україна виходить з того, що всі люди є вільні і рівні у своїй гідності і правах. Держава визнає і гарантує природні, невідчужувані і непорушні права людини і громадянина, закріплює їх у законах, що відповідають міжнародним зобов'язанням України.

Права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними.

Права і свободи громадян, закріплені Конституцією та законами України, не можуть бути скасовані іншими нормативними актами і діями.

Не мають чинності правові акти, які погіршують становище громадян. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Забезпечення охорони і здійснення прав і свобод громадян, захист їхньої честі та гідності як найвищих соціальних цінностей є обов'язком усіх органів державної влади, громадських організацій, посадових осіб».

Наступну статтю (зараз — це ст. 23) доповнити положенням такого змісту:

«Здійснення прав і свобод несумісне з діями, які завдають шкоди інтересам держави, державній і суспільній безпеці, громадському порядку, здоров'ю і моральності населення».

3. Нинішню статтю 28 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«Особам, позбавленим за рішенням суду волі, а також затриманим за підозрою у вчиненні злочину, забезпечується гуманне поводження з ними і повага їхньої гідності».

4. Передбачений статтею 29 72-годинний термін тримання особи під вартою (як тимчасовий запобіжний захід) змінити на 48-годинний.

5. Нинішню статтю 34, де йдеться про право на свободу думки і слова, доповнити частиною четвертою такого змісту:

«Ніхто не може піддаватися переслідуванням за свої переконання».

6. Доповнити Конституцію статтями такого змісту.

«Стаття. В Україні, від-

повідно до засад гласності, забезпечуються свобода діяльності засобів масової інформації, врахування громадської думки. Монополізація засобів масової інформації державними органами, громадськими об'єднаннями, політичними партіями, групами чи окремими особами, а також використання засобів масової інформації в антиконституційних цілях не допускаються.

Державні і комунальні засоби інформації є незалежними від політичних партій і громадських організацій.

Цензура заборонена.

Порядок заснування засобів масової інформації, їхні права, обов'язки і відповідальність встановлюються законом».

«Стаття. Громадяни України мають право на одержання від державних органів, громадських об'єднань і посадових осіб та поширення достовірної інформації про стан справ у всіх сферах державного, економічного, суспільного і міжнародного життя, про екологічний стан, а також з питань, що стосуються прав, законних інтересів та обов'язків громадян. Не допускається поширення інформації, яка містить державну таємницю, що охороняється законом.

Громадянам гарантується право спростовувати оприлюднену неправдиву інформацію, яка завдає шкоди їхнім інтересам чи принижує гідність, а також вимагати відшкодування моральних і матеріальних збитків, завданих такою інформацією.

Відповідальність за перешкоджання реалізації права громадянина на інформацію встановлюється законом».

7. Нинішню статтю 35 викласти у такій редакції:

«Стаття. Кожен має право на свободу світогляду і віросповідання. Це право включає свободу сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати ніякої, безперешкодно відправляти одноособово чи колективно релігійні культи і ритуальні обряди, вести релігійну чи атеїстичну діяльність, яка не суперечить закону.

Здійснення цього права може бути обмежене законом лише в інтересах охорони громадського порядку, здоров'я і моральності населення або захисту прав і свобод інших людей.

Церква і релігійні організації в Україні відокремлені від держави, а школа — від церкви. Жодна релігія не може бути визнана державою як обов'язкова. В Україні не надається переваг будь-якій релігійній конфесії.

Ніхто не може бути звільнений від своїх обов'язків перед державою або відмовитися від виконання законів за мотивами релігійних переконань. У разі якщо виконання військового обов'язку суперечить релігійним переконанням громадянина, виконання цього обов'язку має бути замінено альтернативною (невійськовою) службою.

Релігійні об'єднання, діяльність яких підриває основи державності України, моральності українського суспільства та завдає шкоди здоров'ю людей, створює загрозу їх життю, на території України заборонені.

Порядок реєстрації релігійних об'єднань та їх відносини з державними органами визначається законом».

8. Статтю про право громадян України на свободу об'єднання у політичні партії та громадські об'єднання (зараз — це ст. 36) доповнити після частини першої новою частиною такого змісту:

«Політичні партії, профспілкові, молодіжні та інші громадські організації створюються громадянами на основі добровільного членства і самоврядування і виконують функції, передбачені їх програмами і статутами, діючи в рамках Конституції і законів України. Вони не можуть перебирати на себе функції державної влади. Втручання у внутрішні справи об'єднань громадян з боку держави, а також інших партій і об'єднань не допускається».

А в частині, де йдеться про професійні спілки, зазначити, що вони створюються «з метою захисту їх трудових та інших соціально-економічних прав та інтересів».

9. Доповнити Конституцію окремою статтею про опозиційну діяльність такого змісту:

«Стаття. Громадянам України, політичним партіям, громадським організаціям гарантується свобода опозиційної діяльності — висування і обстоювання альтернативних програм суспільного розвитку. Права політичної опозиції і порядок їх реалізації визначаються законом».

10. Частину четверту нинішньої статті 37, де йдеться про можливість заборони діяльності політичних партій та громадських організацій, викласти у такій редакції:

«Заборона діяльності політичних партій та інших об'єднань громадян здійснюється лише в судовому порядку».

11. Нинішню статтю 46 викласти у такій редакції:

«Стаття. Громадяни України мають право брати участь в управлінні державними справами, у всеукраїнському та місцевих референдумах, у здійсненні народного контролю за діяльністю державних органів, у вирішенні всіх питань життя трудових колективів, в яких вони працюють, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Громадяни користуються рівним правом доступу до державної служби, а також до служби в органах місцевого самоврядування.

Вимоги, що ставляться до кандидатів на службові посади, мають обмежуватися лише характером службових обов'язків».

12. Нинішню статтю 40 доповнити частиною другою такого змісту:

«Переслідування за кримінальну чи адміністративну відповідальність за законом».

13. Частину першу нинішньої статті 41, де йдеться про право власності громадян, доповнити положенням такого змісту:

«передавати у спадкування майно, набуте на закон-

них підставах». У цій же статті там, де йдеться про право приватної власності, після слова «приватної» додавати (в дужках) — «особистій»».

14. Принципового значення надаємо збагаченню змісту статті Основного Закону, де йдеться про право на працю (зараз — це ст. 43).

Конкретно:

у частині першій замість слів «Кожен має право на працю» зазначити: «Кожному гарантується право на працю»;

після частини першої дати нову частину такого змісту:

«Будь-яке обмеження права на працю не допускається. Ніхто не може бути звільнений чи переведений на іншу роботу без його згоди чи без підстав, встановлених законом».

Наступні частини викласти у такій редакції:

«Кожному забезпечуються належні безпечні і здорові умови праці, що відповідають установленим державою вимогам безпеки та гігієни, особливі умови охорони праці жінок під час вагітності і після пологів, праці неповнолітніх, осіб з обмеженою працездатністю, а також осіб, зайнятих на особливо важких роботах, і тих, що працюють на шкідливих для здоров'я або небезпечних для життя виробництвах. Використання праці жінок і неповнолітніх на небезпечних для їхнього здоров'я роботах забороняється.

Право на своєчасне одержання винагороди за працю захищається законом. Винагорода за працю встановлюється відповідно до її кількості та якості, суспільної значимості і не може бути нижчою за офіційно встановлений прожитковий мінімум. Чоловіки й жінки, дорослі й підлітки мають право на рівну оплату за рівну працю. У випадках тимчасової незайнятості з не залежних від громадянина причин йому гарантується право на матеріальне забезпечення відповідно до закону.

Держава регулює в інтересах громадян питання праці і заробітної плати, професійної підготовки кадрів, соціального захисту, у тому числі від безробіття, права та обов'язки державних органів і трудових колективів у цих питаннях. Вирішення цих питань узгоджується з профспілками, яким гарантується свобода дій на підприємствах, в установах і організаціях.

Забороняється дитяча праця, не пов'язана з навчанням і трудовим вихованням».

15. Статтю про підприємницьку діяльність (зараз — це ст. 42) правильніше було б дати після статті про право на працю і викласти її першу і другу частину у такій редакції:

«Стаття. Кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом, на об'єднання в кооперативні, акціонерні та інші форми спільного ведення господарства. Права трудових колективів охороняються законом.

Участь посадових і службових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування у підприємницькій діяльності може бути обмежена законом.

Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не

допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Види і межі природних монополій визначаються законом».

16. Статтю, де йдеться про право на страйк (зараз — це ст. 44) викласти у такій редакції:

«Стаття. Ті, хто працює, мають право на страйк, тобто на повне або часткове припинення роботи на підприємстві, в установі чи організації, незалежно від форми власності, для захисту своїх економічних і соціальних інтересів, політичних прав і свобод.

Порядок здійснення права на страйк встановлюється законом з урахуванням необхідності забезпечення національної безпеки, охорони здоров'я, прав і свобод інших людей.

Ніхто не може бути примушений до участі або до неучасті у страйку.

Заборона страйку можлива лише на підставі закону у випадках, коли страйк може створювати загрозу життю і здоров'ю людей або дестабілізувати функціонування служб, які забезпечують життєдіяльність суспільства чи регіонів».

17. У частині другій статті, де йдеться про право на відпочинок (зараз — це ст. 45) вказати, що тривалість робочого часу не може перевищувати 40 годин на тиждень.

18. Частину першу наступної статті (зараз — це ст. 46) про право на соціальний захист доповнити положенням такого змісту:

«наданням людям похилого віку допомоги у подоланні самотності і соціальної ізольованості, можливості для посильної участі у суспільному житті».

19. Статтю про право на житло (зараз — це ст. 47) викласти у такій редакції:

«Стаття. Україна гарантує громадянам право на житло. Розвиваючи і охороняючи державний і громадський житловий фонд, реалізуючи програми будівництва житла, надаючи допомогу кооперативному та індивідуальному житловому будівництву, забезпечуючи справедливий розподіл житлової площі під громадським контролем, держава створює умови, за яких кожен громадянин має можливість побудувати впорядковане житло або придбати його у власність чи взяти в оренду.

Громадянам, які потребують соціального захисту, житло надається державою та органами місцевого самоврядування безоплатно або за доступну для них плату відповідно до закону.

У державі реалізується програма пільгового кредитування будівництва житла для молодих сімей.

Ніхто не може бути примусово позбавлений житла інакше як на підставі закону за рішенням суду».

20. Статтю про право на охорону здоров'я (зараз — це ст. 49) викласти у такій редакції:

«Стаття. Держава гарантує громадянам безоплатну медичну допомогу та медичне страхування.

Право на охорону здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних, оздоровчо-профілактичних та відновлювальних програм.

Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно; існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена і має забезпечувати потреби населення в безоплатній медичній допомозі.

Держава dbae про розвиток фізичної культури, спорту і туризму, забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя».

21. Статтю про шлюб (це — ст. 51) викласти у такій редакції:

«Стаття. Шлюб ґрунтується на вільній згоді жінки і чоловіка. Кожен із подружжя має рівні права і обов'язки у шлюбі та сім'ї.

Батьки зобов'язані утримувати до повноліття дітей, народжених як у шлюбі, так і поза шлюбом, якщо їхнє батьківство визнане ними самими або судом. Повнолітні діти зобов'язані піклуватися про своїх непрацездатних батьків.

Сім'я, як основний осередок суспільства, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою.

Держава піклується про забезпечення здоров'я матері і дитини, виховання дітей.

Забороняється втручання в особисте і сімейне життя громадян, крім передбачених законодавством випадків, коли це викликане потребою захисту життя, здоров'я, прав і законних інтересів дітей, батьків та інших членів сім'ї».

22. Статтю про право на освіту (ст. 53) викласти у такій редакції:

«Стаття. Держава гарантує громадянам право на освіту.

Повна загальна середня освіта є обов'язковою.

Держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; розвиток дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої і післядипломної освіти, різних форм навчання; надання державних стипендій та пільг учням і студентам. Мережа державних і комунальних навчальних закладів не може бути скорочена.

Громадяни мають право безоплатно здобути вищу освіту в державних і комунальних навчальних закладах на конкурсній основі.

Громадянам, які закінчили державні вищі і професійно-технічні навчальні заклади, гарантується надання роботи за фахом.

Громадянам, які належать до національних меншин, відповідно до закону гарантується право на навчання рідною мовою чи на вивчення рідної мови у державних і комунальних навчальних закладах або через національні культурні товариства».

23. Доповнити Конституцію новими статтями такого змісту:

«Стаття. Усі в Україні мають право користуватися здобутками культури, що забезпечується загальнодоступністю надбав вітчизняної і світової культури, культурно-освітніх закладів, засобів масової інформації, у тому числі книговидавництва і періодичної преси, безоплатних бібліотек, культурного обміну із зарубіжними країнами.

Держава гарантує вільний розвиток і взаємозбагачення культур усіх національностей, що населяють Україну, створює умови для збереження і розвитку національних традицій і звичаїв, заохочує діяльність національно-культурних центрів, асоціацій та інших громадських формувань, що не суперечить законодавству України.

Держава, громадські об'єднання, а також громадяни зобов'язані dbати про розвиток культури, збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що мають культурну цінність».

«Стаття. Громадянам, які проживають на території України, забезпечується відповідно до закону право користуватися рідною або будь-якою іншою мовою, вільно обирати мову навчання і виховання дітей і молоді, а також мову міжнаціонального спілкування.

Громадяни зобов'язані dbайливо ставитися до рідної мови як до духовного надбання народу, поважати мови інших народів».

«Стаття. Громадяни України самі визначають свою національну приналежність. Обмеження цього права не допускається. Незаконними є вимоги до громадян вказувати свою національність під час прийому на роботу чи на навчання».

24. Доповнити частину першу нинішньої статті 55 словами:

«Скарги мають бути розглянуті в порядку і в строки, визначені законом. Порушення цих вимог тягне за собою відповідальність, встановлену законом».

25. Частину другу нинішньої статті 58, якою встановлюється, що закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної сили, доповнити положенням такого змісту:

«Якщо після вчинення правопорушення відповідальність за нього було скасовано або пом'якшено, застосовується новий закон».

26. Частину другу нинішньої статті 59, де йдеться про адвокатуру, доповнити положенням такого змісту:

«Організація і порядок діяльності адвокатури визначаються законом».

27. Частину першу нинішньої статті 61, де йдеться про презумпцію невинуватості, доповнити словами:

«який набрав чинності».

IV. Розділ III слід було б озаглавити «Вибори. Референдум. Інші форми безпосередньої демократії», передбачивши в ньому конкретні правові норми, які б повніше забезпечували реалізацію важливого конституційного положення про те, що «носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ», що «право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами».

Конкретно пропонується:

нинішню статтю 69 викласти у такій редакції:

«Стаття. Народне волевиявлення здійснюється через вибори, всенародне голосування (Всеукраїнський референдум) або опитування (плебісцит) та інші форми безпосередньої демократії. Важливі питання життя держави, області, міста, району, селища чи села можуть виноситися на народне обговорення (вирішення), в тому числі на місцеві референдуми».

Порядок проведення всеукраїнських і місцевих референдумів, опитувань (плебісцитів) і виборів визначається законом»;

окремою статтею передбачити закріплення в Конституції інституту народної законодавчої ініціативи — можливість внесення певною кількістю громадян України (наприклад, 50 тисяч) у Верховну Раду України законопроекту, обов'язкового для розгляду;

розширити коло питань державного життя, які можуть вирішуватися виключно всенародним голосуванням, сформулювавши нинішню статтю 73 у такій редакції:

«Стаття. Виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України, характер суспільно-політичного ладу, форму державного управління та адміністративно-територіальний устрій, державну символіку, входження України чи приєднання до політичних і економічних союзів з іншими державами».

V. Щодо організації державної влади Компартія виходить з того, що на даному етапі магістральним напрямом має бути розвиток парламентаризму, недопущення зосередження влади в руках однієї особи чи групи осіб, забезпечення підконтрольності усіх владних структур народу.

З огляду на те, що більш як двадцятирічне існування в Україні інституту президентства не тільки не сприяло консолідації українського суспільства, а, навпаки, нерідко ставало джерелом нестабільності, генератором конфліктів, практично всі роки незалежності провокувало боротьбу за владні повноваження, — пропонуємо скасувати цей інститут.

Найвищим органом державної влади і єдиним законодавчим органом в Україні має бути парламент — Верховна Рада України, що складається з двох палат — Палати депутатів і Ради регіонів. Їй підконтрольний і підзвітний Уряд — Рада Міністрів України, яка уособлює й очолює виконавчу гілку влади.

У зв'язку з цим вносимо такі конкретні пропозиції:

1. Нинішню статтю 75 Конституції викласти у такій редакції:

«Стаття. Найвищим органом державної влади і єдиним законодавчим органом в Україні є парламент — Верховна Рада України.

Верховна Рада України, виступаючи від імені всього народу України, здійснює засновницькі, законодавчі та контрольні функції, формує найвищі державні органи України, визначає порядок організації і діяльності центральних та місцевих органів державної влади, а також правові засади утворення і діяльності об'єднань громадян в Україні.

Передача повноважень Верховній Раді України іншим державним органам або службовим особам забороняється».

2. Склад Верховної Ради України визначити у кількості 350 членів Палати депутатів, які мають обиратися за пропорційною системою з відкритими списками, і по три члени Ради регіонів від кожного регіону зі строком повноважень — п'ять років.

ЗАКІНЧЕННЯ НА 18—Й СТОР.

ПРОПОЗИЦІЇ

Компартії України, її фракції у Верховній Раді України
щодо можливих змін до Конституції України

ПОЧАТОК НА 16—17-Й СТОР.

Організація роботи Палат, порядок їх взаємодії, у тому числі проведення спільних засідань мають визначатися Регламентом Палат.

3. Зберегти нинішні умови несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності.

Встановити, що в разі виникнення обставин, які роблять несумісним депутатський мандат з іншими видами діяльності, народний депутат України у двадцятиденний строк з дня виникнення таких обставин припиняє таку діяльність або подає особисту заяву про складення повноважень народного депутата України.

Якщо протягом зазначеного строку обставини несумісності депутатського мандата не буде усунуто, повноваження депутата припиняються парламентом за рішенням суду.

У разі невходження народного депутата, обраного від політичної партії, до складу депутатської фракції цієї політичної партії або виходу чи виключення народного депутата із складу такої фракції його повноваження припиняються достроково на підставі закону за поданням вищого керівного органу відповідної політичної партії з дня прийняття Палатою депутатів чи Радою регіонів постанови з цього питання.

4. Передбачити можливість дострокового припинення повноважень (відкликання) народного депутата, який не виправдав довіря виборців. Порядок відкликання має бути визначений законом.

5. Статтю про депутатську недоторканність (зараз — це ст. 80) викласти у такій редакції:

«Стаття. Народні депутати України не несуть юридичної відповідальності за результати голосування або висловлювання у парламенті та його органах, за винятком відповідальності за образу чи наклеп.

Кримінальна справа стосовно члена Палати депутатів чи члена Ради регіонів може бути порушена Генеральним прокурором України.

До винесення судом обвинувального вироку і набрання ним чинності народний обранець не може бути без згоди Верховної Ради України заарештований.

У разі затримання народного обранця на місці вчинення злочину про його затримання негайно повідомляється Голові відповідної Палати Верховної Ради України у дводенний строк вирішує питання про надання згоди на тримання народного депутата України під вартою чи про його звільнення».

6. Стосовно повноважень парламенту в Основному Законі слід зафіксувати, що Верховна Рада України повноважна розглядати й вирішувати будь-яке питання, яке належить до відання України, крім тих, що віднесені до повноважень виконав-

чої чи судової влади, а також тих, з яких має проводитися всенародне голосування (референдум).

Щодо питань, які мають бути віднесені до виключного відання Верховної Ради України, слід додати (до повноважень, які нині здійснює парламент) власне (автентичне) тлумачення схвалюваних Верховною Радою законів.

7. До повноважень Ради регіонів доцільно віднести: затвердження ухвалених Палатою депутатів законів з питань Державного бюджету України, державних податків і зборів, фінансового, валютного, кредитного, митного регулювання, грошової емісії, ратифікації та денонсації міжнародних договорів України, статусу і захисту державного кордону України, війни і миру з правом повернення законів на повторний розгляд Палатою депутатів із зауваженнями; вето Ради регіонів може бути подолане більшістю голосів членів Палати депутатів від конституційного складу Палати;

вирішення питань, пов'язаних із введенням воєнного і надзвичайного стану, оголошенням зон надзвичайних ситуацій;

прийняття рішень про направлення підрозділів Збройних Сил України до інших держав, про участь підрозділів Збройних Сил України у міжнародних миротворчих операціях, які проводяться за рішенням Ради безпеки ООН, про допуск та умови перебування на території України підрозділів збройних сил інших держав;

призначення на посади та звільнення з посад, вирішення питань щодо яких віднесено до компетенції парламенту (крім формування складу Уряду);

призначення половини складу Ради Національного банку України.

До відання Палати депутатів віднести:

прийняття законів; формування складу Уряду України (включаючи звільнення з посад членів Уряду, у тому числі внаслідок висловлення недовіри); Голова Ради Міністрів України має призначатися і Програма діяльності Уряду затверджуватися спільним рішенням обох палат Верховної Ради України;

призначення на посаду та звільнення з посади Голови Національного банку України і половини складу Ради Національного банку України;

призначення на посаду і звільнення з посади Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; оголошення амністії.

8. Рішення про достроковий розпуск Палати депутатів з підстав, визначених Конституцією України, приймається Палатою — голосами не менше двох третин її конституційного складу.

Повноваження Палати депутатів не можуть бути припинені в останні шість місяців строку повноважень Верховної Ради України, а також під час дії вій-

ськового чи надзвичайного стану.

9. Слід було зафіксувати в Конституції, що закони України встановлюють вихідні засади правового регулювання в усіх сферах життя суспільства і держави. Вони не можуть суперечити Конституції України. Усі інші нормативні акти державних органів і посадових осіб приймаються на підставі і на виконання Конституції та інших законів України і не можуть їм суперечити.

10. До повноважень Рахункової палати України має бути віднесений контроль не лише за використанням коштів Державного бюджету України, а й за їх надходженням до Бюджету.

11. Враховуючи надзвичайну корумпованість структур державного апарату, варто було б, на наш погляд, обговорити можливість заснування в ході оновлення Основного Закону держави Інституту імпідменту щодо високих посадових осіб (членів Уряду, керівників центральних органів влади, а також областей, суддів). Така норма є в Конституції США (розділ III). Практика імпідменту (крім президента) там не набула поширення (було лише кілька випадків застосування імпідменту до інших посадових осіб). Роль суду в процедурі імпідменту виконує сенат. В Україні це могла б бути Рада регіонів. У наших умовах, особливо на нинішньому етапі, процедура імпідменту слугувала б потужним стримуючим чинником для високих посадових осіб, схильних до корупції.

У. Про Уряд України — Раді Міністрів України, організації виконавчої влади на місцях.

Відмова від інституту президентства ліквідувала б дуалізм виконавчої влади, на неприпустимість якого звертала увагу Венеціанська комісія. Не стане ґрунту для безкінечних суперечок щодо повноважень на найвищих рівнях державного управління, підміни Уряду апаратом Президента.

Рада Міністрів України має діяти як колегіальний орган. Вона повинна мати право в межах компетенції зупиняти дію правових актів Автономної Республіки Крим з одночасною постановкою перед Верховною Радою Автономної Республіки Крим питання про скасування цих актів; скасовувати акти міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, а також рішення і розпорядження виконавчих комітетів місцевих рад, якщо вони видані з порушенням Конституції, законів України.

Виконавчу владу в областях і районах, містах Києві та Севастополі мають здійснювати виконавчі комітети відповідних рад. При здійсненні своїх повноважень виконавчі комітети рад повинні бути підзвітними і підконтрольними як відповідним радам, так і органам виконавчої влади вищого рівня.

VI. У розділі про Прокуратуру України варто зазначити, що органи прокуратури здійснюють свої повноваження незалежно від будь-яких державних органів, політичних партій і громадських організацій, а також, що прокурори не можуть обіймати якусь іншу оплачувану посаду, крім науково-педагогічної, викладацької чи творчої.

Враховуючи нагальну необхідність захисту конституційних прав і свобод громадян та інтересів держави, доцільно зберегти на даному етапі за Прокуратурою функції нагляду за додержанням законів та збільшення до 7 років строку повноважень Генерального прокурора України.

VII. Про Правосуддя.

І. Вважаємо, що в Конституції має бути закріплений статус Верховного Суду України як найвищого судового органу в системі судів загальної юрисдикції, який здійснює контроль і судовий нагляд за судовою діяльністю всіх судів України.

2. Потрібно також зазначити, що незалежність і недоторканність суддів, створення умов для безперешкодного і ефективного здійснення їх повноважень гарантуються Конституцією і законами України.

Вплив на суддів у будь-який спосіб, так само як і будь-яке втручання у здійснення правосуддя забороняються.

3. Варто встановити, що судді всіх судів обираються терміном на сім років, народні засідателі — на три роки.

Народних суддів районних, міських, районних у містах народних судів мають обирати громадяни району, міста, району у місті на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

Суддів Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів, обласних і Київського міського судів, суддів Верховного Суду Автономної Республіки Крим повинна обирати Рада регіонів Верховної Ради України.

Народних засідателів районних, міських, районних у містах народних судів мають обирати на громадських зборах за місцем їхнього мешкання або роботи, а також на зборах військовослужбовців по військових частинах; народних засідателів обласних і Київського міського судів — відповідні ради; народних засідателів Верховного Суду Автономної Республіки Крим — Верховна Рада Автономної Республіки Крим; народних засідателів Верховного Суду України — Верховна Рада України.

Судді і народні засідателі можуть бути відкликані лише на підставі і в порядку, встановленому законом.

4. Пропозиції щодо суду присяжних (для розгляду кримінальних справ про особливо тяжкі злочини), а також про заснування інституту мирових суддів підтримуємо.

5. Вважаємо за доцільне встановити, що голови судів обираються судьями відпо-

відного суду в порядку, встановленому законом.

6. Доцільно також встановити, що судочинство в Україні ведеться українською мовою або мовою більшості населення даної місцевості чи іншою мовою, прийнятною для населення відповідної місцевості.

При розгляді у судах справ учасникам процесу, які не володіють мовою судочинства, забезпечується право знайомитися з матеріалами справи, брати участь у процесуальних діях через перекладача і виступати в суді рідною мовою.

VIII. Стосовно адміністративно-територіального устрою України. Крім зафіксованих в Основному Законі загальних засад територіального устрою України та системи адміністративно-територіального поділу, важливо зазначити статус громад (сільських, селищних, міських), якими визнати адміністративно-територіальні одиниці, до яких входять жителі одного або декількох населених пунктів та які мають визначені в установленому порядку межі своєї території.

Окремо викласти положення, пов'язані з переходом на федеративний устрій України.

IX. Про місцеве самоврядування.

І. У зв'язку з відмовою від інституту президентства мають припинити свої повноваження обласні, міські, районні державні адміністрації. Всі місцеві питання повинні вирішувати місцеві ради — обласні, районні, міські, селищні, сільські, виходячи з інтересів громадян, які мешкають на їх території, і загальнодержавних інтересів. Вони ж мають забезпечувати дотримання на їх території Конституції і законів України, захист прав і свобод громадян, охорону громадського порядку. Місцевим радам слід надати право брати участь у обговоренні питань загальнодержавного значення, вносити з цих питань пропозиції до вищих органів.

2. У Конституції слід зафіксувати, що місцеве самоврядування є правом і гарантованою державою спроможністю територіальної громади, жителів села, селища чи міста або добровільного об'єднання у територіальну громаду жителів кількох населених пунктів самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

3. Для забезпечення належної фінансової бази місцевого самоврядування слід встановити, що законом визначається мінімальна частка від податків і зборів, які спрямовуються на формування доходів місцевих бюджетів.

X. Про Конституційний Суд України.

І. Підтримуємо пропозицію про введення інституту конституційної скарги, чим будуть надані додаткові можливості для судового захисту прав і свобод громадян на рівні конституційного контролю.

Звичайно, має бути встановлений всебічно продуманий процесуальний порядок подання і розгляду таких скарг, з тим щоб не перетворити Конституційний Суд України на орган, який займатиметься переважно розглядом скарг громадян.

2. До повноважень Конституційного Суду України слід віднести:

І) вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність):

законів та інших правових актів Верховної Ради України;

актів Президента України, виданих за часів існування в Україні інституту Президентства;

актів Ради Міністрів України;

правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим і представницьких органів регіонів — суб'єктів федерації.

Ці питання розглядаються за зверненнями: не менш як сорока п'яти народних обранців України; Верховного Суду України; Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; Верховної Ради Автономної Республіки Крим;

2) надання за зверненням Верховної Ради України висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам розділу XIII Конституції України;

3) офіційне тлумачення Конституції України.

3. У практиці Конституційного Суду України були випадки, коли, по суті, з однакових питань ухвалювалися рішення, які за змістом не повністю відповідали одне іншому.

Бажано обговорити, як можуть переглядатися рішення Конституційного Суду, оскільки це питання Законом про Конституційний Суд не врегульоване.

4. Висловлюються пропозиції про перенесення місцезнаходження Конституційного Суду України з м. Києва до м. Харкова.

XI. Про внесення змін до Конституції України.

Вважаємо за необхідне віднести до розділів Конституції України, зміни до яких повинні затверджуватися всеукраїнським референдумом, також розділ II «Права, свободи і обов'язки громадян».

XII. Враховуючи, що пропонувані зміни мають системний характер, стосуються багатьох дуже важливих питань державного життя, тобто йдеться про суті про нову редакцію Основного Закону держави, було б виправданим, на наш погляд, після прийняття Верховною Радою України Закону про внесення змін до Конституції України представити нову її редакцію на всенародне схвалення, тобто винести на затвердження Всеукраїнським референдумом.

Друкується
за рахунок квоти
фракції Комуністичної
партії України.

Місто пам’ятає своїх визволителів

2 лютого 1944 року Рівне було визволене від німецько-фашистських окупантів. Відтоді рівняни вшановують своїх визволителів. У місті їх тепер залишилося тільки троє: Віра Михайлівна Болоніна, Віра Василівна Муригіна, Андрій Костянтинович Моїсеєнко (на знімку — фото воєнних часів). Фото визволителів і розповіді про них представлено на стендах Рівненського обласного краєзнавчого музею, де нині розгорнута виставка «Рівне пам’ятає», приурочена до 70-річчя цієї дати.

У зоні боїв місто опинилося уже в перші дні війни, у червні 1941 року, оскільки знаходилося на шляху наступу групи німецьких армій «Південь» на Київ. Гітлерівцям протистояли стрілецькі та механізовані корпуси Південно-Західного фронту Червоної армії (командувач — генерал Михайло Кирпонос). У районі міст Луцьк—Рівне—Дубно—Броди в той час відбулася одна з найбільших танкових битв Великої Вітчизняної війни, в якій з обох сторін взяло участь близько 4,5 тисячі танків. Ціною величезних втрат стрімкий наступ німецьких військ на столицю України було затримано на тиждень.

Цифри і факти
За два з половиною роки тимчасової німецької окупації в Рівному (воно було адміністративним центром рейхскомісаріату «Україна», до складу якого входила більш як половина території нашої сучасної держави) було знищено понад 100 тисяч радянських військовополонених і цивільних громадян. У місті діяло радянське, українське і польське підпілля. Багато підпільників загинули від рук нацистів, серед них — керівники радянських підпільних орга-

Ветеранам Великої Вітчизняної війни, жителям міста Рівного

Шановні друзі!
Щиро вітаю вас із знаменною датою — 70-ю річницею визволення Рівного від фашистських загарбників. Велика Вітчизняна війна стала важким випробуванням для вашого міста, а день визволення — завершенням неймовірних людських страждань. Цій визначній події передувала героїчна боротьба на фронті й у тилу. В боях за звільнення міста воїни-визволителі віддали найдорожче — життя. Ми у боргу перед тими, хто здобув Велику Перемогу, очистив рідну землю від загарбників. Вони вибороти кожному з нас право на майбутнє. Цей безсмертний подвиг пам’ятатимуть з безмежною вдячністю у всі часи. Знаючи і шануючи минуле, ми з упевненістю рухаємося вперед, а легендарні життєві шляхи старшого покоління та їхня мудрість є прикладом для молоді. Нехай Рівне завжди буде містом процвітання, де свято бережуть традиції! Глибока повага і доземний уклін усім вам, дорогі ветерани, за ваші мужність, силу та витримку в воєнні та повоєнні роки! Шановні рівненчани, бажаю вам міцного здоров’я, довголіття, радості, добробуту і мирного неба над головою! Голова Верховної Ради України Володимир РИБАК.

Кавалеристи принесли перемогу

Рівно-Луцька операція розпочалася 27 січня 1944 року. В перший же її день війська 13-ї армії подолали слабку оборону ворога, а кавалерійські корпуси приховано по бездоріжжю проникли в його тил. Пройшовши за підтримки партизанів майже 200 кілометрів лісовими дорогами і болотами, кавалеристи 2 лютого раптовим ударом оволоділи Луцьком і Рівним, а також крупним залізничним вузлом Здолбів.

Такий стрімкий розвиток подій був несподіваним навіть для Верховного Головнокомандувача Й. В. Сталіна, який не одразу повірив донесенню командування Першого Українського фронту про взяття двох обласних центрів, адже ворог на той час ще був у розташованій значно східніше Шепетівці. Тому лише 5 лютого він видав наказ про салют на честь визволення міст Луцька, Рівного, Здолбунова. Тривалий час саме цю дату вважали днем їх визволення від фашистських загарбників. А в Луцьку до початку 80-х років минулого століття навіть була вулиця 5-го лютого.

Унікальність цієї наступальної операції й досі дивує військових істориків. Рівне ще в німців, а гвардійці нападають на розташований на 70 кілометрів західніше від нього Луцьк. Їх небачений марш — 180 кілометрів ворожими тилами — других ешелонах німецьких дивізій та корпусів. Німці будували перед Рівним оборону, траншеї, ескарпи. Вони очікували удару зі сходу. А він карачим мечем звалився на Рівне з іншого боку... із заходу. 1-й Червонопрапорний гвардійський корпус під командуванням генерал-лейтенанта В. Баранова, просуваючись з боями правим берегом ріки Стир, наприкінці січня 1944 року наб-

нізації Павло Мирющенко та Микола Остафов, українська громадська діячка, працівниця Українського Червоного Хреста Харитя Кононенко, на честь яких нині названі вулиці міста. Лінія фронту наблизилася до Рівного на початку 1944 року. Зі сходу наступали війська 1-го Українського фронту під командуванням генерала армії Миколи Ватутіна, які під час Житомирсько-Бердичівської операції звільнили північно-східну частину Рівненської області й вийшли приблизно на рубіж річки Горинь. 31 січня 6-та гвардійська та 112-та стрілецька дивізії розпочали наступ зі сходу від міста, з півночі — 121-ша гвардійська стрілецька дивізія. Ворог, боячись оточення, почав відступати, але шляхи до відступу на Луцьк і Дубно гітлерівцям перекрили частини 6-го кавалерійського корпусу. Жорстокого характеру набули бої на околицях Рівного на світанку 2 лютого. На 14-ту годину першим з півдня увірвався в місто 524-й полк 112-ї стрілецької дивізії під командуванням майора Сергія Лотарева. Його бійці за підтримки артилерії дійшли до центру, захопили міст через річку Устя, зав’язали бої на її західному березі й закріпилися на західній околиці. Під час бою особливо відзначився

1-й батальйон 524-го полку під командуванням капітана А. Третьякова. Поступово до центру міста просувалися частини 121-ї, 6-ї гвардійських стрілецьких, 8-ї гвардійської кавалерійської дивізії, і до 18-ї години Рівне було повністю визволене від гітлерівців. У складі 8-ї гвардійської кавалерійської дивізії участь у визволенні нашого міста брав учасць ескадрон тувинських добровольців під командуванням капітана Тюлюша Кечилоола. 5 лютого 1944 року Москва салютувала визволителям Рівного, Луцька, Здолбунова. Почесне найменування «Ровенських» отримали 6 військових частин, які визволяли Рівне. Як засвідчують спогади учасників визволення Рівного, завдяки стрімкому наступу частин 13-ї армії місто загалом не зазнало значних руйнувань. Але внаслідок наступних бомбардувань німецькою авіацією, які тривали до липня 1944 року, сильно постраждали будівлі в центральній частині, були також жертви серед військовослужбовців і цивільного населення. **Наталія ГАВРИШ, старший науковий співробітник Рівненського обласного краєзнавчого музею, Олександра ЮРКОВА.** **Фото надане Рівненським обласним краєзнавчим музеєм.**

Ветеранам Великої Вітчизняної війни, жителям міста Луцька

Дорогі друзі!
Щиро вітаю вас із 70-ю річницею визволення Луцька від фашистських загарбників. Святковий день визволення рідної землі — це завжди незабутня подія. Радість і скорбота, біль і надія нагадують про ратний подвиг воїнів-визволителів. Знаючи, пам’ятаючи і шануючи минуле, ми з упевненістю прямуємо в майбутнє. Легендарні життєві шляхи старшого покоління, мудрість визволителів завжди будуть прикладом для молоді, якій продовжувати розвиток рідного міста. Нехай мальовничий древній Луцьк будеється і процвітає, зберігаючи і примножуючи традиції, впевнено крокує у завтрашній день. Глибока повага і доземний уклін вам, шановні ветерани, за мужність, силу й витримку в роки війни та в повоєнний час. Бажаю вам доброго здоров’я, гарного настрою, світлих, радісних днів, родинного затишку і тепла. Голова Верховної Ради України Володимир РИБАК.

лизився до Луцька. 2-га дивізія зайняла позиції в районі розташованого за три кілометри від міста села Теремно (тепер це мікрорайон Луцька), а окремі її полки — в селах Жидичин і Звірів, що за 10—20 кілометрів від обласного центру. На такий же приблизно відстані в районі міста Ківерці, а також в Теремно і довколишніх селах зайняли бойові позиції частини 121-ї гвардійської стрілецької дивізії. Наступ на Луцьк розпочався 1 лютого о 22-й годині. Артилеристи відкрили вогонь, а сапери знешкодили мінні поля. О 6-й годині ранку військові частини 1-го гвардійського кавалерійського корпусу ввійшли в Луцьк. Уже через три години місто було повністю визволено. В нічному бою було знищено і захоплено в полон 1600 фашистських солдатів та офіцерів, 49 гармат та мінометів, 22 танки, 24 склади з боєприпасами, військовим майном, продовольством.

Загалом у ході Рівно-Луцької наступальної операції з 27 січня по 11 лютого радянськими військами було визволено від гітлерівських загарбників 200 населених пунктів. Завтра, 2 лютого, в цих містах відбудуться врочистості з нагоди 70-річчя їх визволення від німецько-фашистських загарбників, на меморіалах Вічної Слави на могили воїнів-визволителів буде покладено вінки й букети живих квітів. **Микола ЯКИМЕНКО.** Луцьк. **На знімку: підрозділи 1-го гвардійського кавалерійського Червонопрапорного корпусу вступають на вулицях щойно визволеного від фашистів Луцька, 2 лютого 1944 року.** **Фото з фондів Волинського краєзнавчого музею.**

ОФІЦІЙНО

Про роботу Комісії у справах колишніх партизанів у 2013 році

Комісія у справах колишніх партизанів у 2013 році працювала в штатному режимі. Розглядала і вирішувала поточні важливі питання щодо захисту законних прав та інтересів колишніх партизанів і підпільників, а також членів їхніх сімей, продовжувала обстоювати історичну правду про підпільно-партизанський рух в Україні в роки Великої Вітчизняної війни в боротьбі з німецько-фашистськими загарбниками, здійснювала заходи з увічнення пам’яті підпільно-партизанського руху в Україні.

Минулого року проведено шість засідань Комісії у справах колишніх партизанів, розглянуто 24 різнопланові питання. До Комісії і далі зверталися колишні партизани і підпільники з питань підтвердження їхньої участі в підпільно-партизанській боротьбі, матеріально-побутового, пенсійного, медичного та житлово-комунального забезпечення членів їхніх сімей та визнання громадян жертвами нацистських переслідувань у роки війни через підпільно-партизанську діяльність їхніх батьків. Так, торік Комісією одержано понад 200 листів, скарг і заяв, ще 243 громадянина звернулися із заявами на особистому прийомі. Більшість із них — люди похилого віку. Їм надавалась допомога в пошуку необхідних документів для отримання в подальшому підтвердження їх участі у збройній боротьбі в роки війни. Всі вони своєчасно отримували ґрунтовні відповіді на порушені питання. З урахуванням поважного віку цих людей, Комісія прийняла рішення про необхідність внесення змін до регламенту, яким вона керувалася у своїй роботі впродовж багатьох років. Ці зміни мають забезпечити належний рівень виконання покладених на Комісію обов’язків. Також у 2013 році упорядковувалися списки колишніх партизанів і підпільників по Україні. За потреби Комісією здійснювався контроль за виконанням ухвалених на засіданнях рішень, які мали забезпечити соціальний захист колишнім учасникам підпільно-партизанського руху та жертвам нацистських переслідувань, а при виявленні фактів порушення їх прав Комісією вживалися заходи в межах своїх повноважень. Комісія постійно підтримує зв’язки з міністерствами і відомствами у питаннях виконання законодавства України про ветеранів підпільно-партизанського руху. Такі зустрічі у 2013 році відбулися з працівниками Мінсоцполітики України, Державної служби у справах інвалідів та ветеранів України, керівниками районних та обласних держадміністрацій. Представники Комісії, беручи активну участь у роботі Органітету з підготовки та відзначення 70-ї річниці визволення України від фашистських загарбників та 70-ї річниці Перемоги, внесли пропозиції до Плану заходів на 2013—2015 роки. Питання увічнення пам’яті героїчних подвигів колишніх партизанів і підпільників залишається одним із пріоритетних напрямів у діяльності Комісії. Як і в попередні роки, Комісія тісно співпрацювала із закладами масової інформації, протидіючи спробам фальсифікації Великої Вітчизняної війни. Члени Комісії та її актив брали участь в організованих навчальними закладами та військовими формуваннями читальних конференцій, круглих столах тощо; всебічно сприяли проведенню заходів, спрямованих на патріотичне виховання молоді, єднання громадян різних поглядів і впоодобань. **Володимир РИМАР, голова Комісії у справах колишніх партизанів.**

4 лютого в Музеї історії Києва відкривається виставка «Юрій Химич: художник і місто»

Завтра виповнюється 245 років від дня народження Івана КРИЛОВА (1769—1844) — знаменитого російського байкаря, письменника і драматурга

У тюрмі написав казку про добро

За десять літ за ґратами у Вінницькій в'язниці довічно засуджений Сергій Дюкарев (на знімку) написав п'ять книжок. Найбільша — казка-трилогія «Викрадачі Сонця», де 1200 сторінок.

Про життя в'язнів Дюкарев пише мало. Переважно це невеликі розповіді про те, що сам пережив, що чув від інших. У в'язниці він вже 17 років. Десять останніх — майже щодня пише. Найдовше писав казку для дочки. Вийшла казка-трилогія: «Викрадачі Сонця», «Срібні мечі» і «Сага паралельного світу». Інколи з'являються й тюремні оповідання. Що спонукало засудженого за вбивство чоловіка взятися за перо?

Легенди про смертників

— Починав я з тюремних оповідань, — каже він. — Найбільше легенд у в'язницях — про те, як відправляли на той світ смертників. Смертну кару скасували, а тут досі переповідають один одному про це. Мене засудили, коли на неї вже був мораторій. Але я застав тих, хто чекав розстрілу. Вони навіть знали, кого за ким виводитимуть з камери. У тій послідовності, як потрапляли за ґрати, у такий вели розстріл. Що з ними робили, точно ніхто не знає. Але розмов навколо останніх хвилин смертників дуже багато.

— Я сам чув, що одних знищували ударом молотка по голові, других садили на електричний стілець, а третім пускали кулю в потилицю, — каже довічно засуджений. — Коли людину ведуть на розстріл, їй про це не кажуть, та вона сама відчуває кожну клітину.

З часом письменник довічник зрозумів, що писати про це — все одно, що сипати сіль на рану. Став більше задумуватися про світлий, чистий світ, такий, у якому хотів би, щоб жила його дочка. Світ, де панує добро, де відважні люди перемагають зло.

— У моїй казці, крім вигаданого сюжету, є дуже багато повчальних речей, — розповідає Дюкарев. — Про Всесвіт, пла-

нети, космічні явища. Інша частина документальних фактів стосується археології. Пишу про знахідки, виявлені до періоду монголо-татарської навали. У дитинстві я мріяв стати археологом, перечитав сотні книжок з дідової і батьківської бібліотек. Так само мене цікавили розповіді про Всесвіт. Все це нині стало в нагоді. Коли перечитую написане, сам захоплююся сюжетом.

Внутрішня потреба

— Писати стало внутрішньою потребою, — каже засуджений. — Не можу без цього. Буває, вже о четвертій ранку прокидаюся і починаю працювати. Це найкращі хвилини, коли ми залишаємося утрюх — я, мої думки і папір. Роблю те, що по-справжньому подобається. І хоча би так ховаюся від суворої тюремної шоденщини.

— Може, колись книжку прочитає дочка, — каже Дюкарев. — Дуже хочеться, щоб вона оцінила зроблене мною. Коли читатиме, зрозуміє, про який світ я мрію весь цей час. Мої герої рятують світ від зла, яке я заподіював людям. Це жорстока правда, але так воно є.

Написаний від руки текст він надсилав батькам. Ті друкують на комп'ютері і повертають. Він вичитує, деякі місця дотягує, шліфує і знову відсилав у Севастополь. Там його колишня дружина й дочка. Якось в дорозі рукопис загубився. Пропало сорок сторінок. Відновити їх дослівно не вдалося. Після того почав дублювати текст. Мріє показати свою трилогію комусь з письменників-професіоналів. Надрукувати її буде непросто, бо велика, треба багато грошей. Каже, важливо інше — книжка вже написана. Роботу над нею порівнює з тим, що має зробити людина на волі: посадити сад, звести будинок, виховати сина. У нього теж все це могло бути, але...

Бурхливі дев'яності

Дюкарев народився і виріс у Севастополі. Тут найпрестижніша професія — морського офіцера. Дід служив на флоті, потім завідував кафедрою у військовому училищі. Був авторитетним у всьому. Воював, захищав у блоkadному Ленінграді «дорогу життя». Повернувся з нагородами. Родичі чоловічої статі також майже всі служили на флоті. Батько — колишній військовий, потім викладав в інституті, мати була інженером на заводі.

— Дід мав велику бібліотеку, — згадує засуджений. — Змалку я багато читав історичних книжок, хотів стати археологом. А дід казав, що треба підтримувати морську честь сім'ї. А його всі слухалися. Хоча сам він розповідав, що у дитинстві мріяв стати письменником. Мабуть, від нього мені це передалося. Після школи пішов в училище на підводника. А через два роки заклад перевели в Пітер. Я відмовився переїжджати. Два роки служив на флоті. Потім вступив в інститут на заочне відділення, опановував інженерну спеціальність.

Каже, що 90-і роки круто надламали його, молодого здорового хлопця. І не тільки його. Знайти себе в тому хаосі було непросто. Люди, які раніше жили приблизно однаково, раптом розшарувалися. Одні казково розбагатіли, другі опинилися на узбіччі.

— Хотілося мати відеомagnetofon, машину, бути схожим на тих, у кого все це вже було, — каже Дюкарев. — Зібралися зі знайомими, відкрили кафе на набережній. З'явилися гроші. Горілка щовечора лилася рікою. Виїжджали за місто, влаштували перегони, літали навіть по зустрічній смузі. Жили, як останній день, без гальм. Хоча вони мали бути насамперед у голові. Та хто про це тоді думав! Багато з нас ніби заразилися вірусом саморуйнації. У нашій компанії навіть девіз був: «Дожити б до 25», «Дожити б

до 30». Мене найбільше вбивало хамство. Все-таки виховувався в інтелігентній родині, знав, що таке такт, уважне ставлення до людей. А тут на кожному кроці таке процвітало!.. Відповідали грубістю на грубість. Через це зав'язували бійки. Постійно хтось з кимось зводив рахунки. Лунали постріли. Страшно згадувати! Нічим хорошим це не могло закінчитися. У 26 я опинився за ґратами. Якби не це, хтозна, чи залишився б живий.

Убивство партнера

Партнера по бізнесу вони вбили у його ж квартирі. Зробили це у присутності його дружини. Він був молодий, як і вони. Так само, як і вони, хотів жити.

— У 1996-му, крім кафешок на узбережжі, ми ще налагодили будівельний бізнес — взялися зводити житловий будинок, — каже Дюкарев. — Кожен бізнес має своє підводне каміння. При будівництві їх виникало особливо багато. От ми й приїхали з'ясувати деякі обставини. Всевишній зупиняв нас того вечора.

По дорозі зламалася машина. Це був знак, щоб задуматися. А ми почали шукати інший транспорт. Найстрашніше, що ми були не просто партнерами, а добре знали один одного. Щоб хтось сказав, що розмова закінчиться смертю, у таке ніколи б не повірив.

Пристрасті підігріло спиртне. Поруч з господарем квартири була жінка, з якою колись зустрічався Дюкарев. Красива, ефектна, але вже не його. 16 березня 1996-го Сімферопольський міський суд виніс вирок про засудження Дюкарева на довічний термін. Його напарнику дали 15 років.

Незадовго перед убивством партнера по бізнесу Дюкарев склав державні іспити в інституті. На травень було призначено захист дипломної роботи.

Давайте фотографувати... ауру

— Тут, за ґратами, думаю про прості життєві речі, — розповідає довічник. — Наприклад, хо-

четься босому пройти по траві, посадити дерево або скупатися в морі, а ж виріс на морі. На волі цього не розумів. Тепер розумію, але зробити це неможливо. І невідомо, чи стане можливим коли-небудь. Такі, як я, не знають, що на нас чекає далі. Якщо в інших в'язнів, яким встановили строк, є надія навіть раніше вийти на волю, то ми не знаємо нічого про своє завтра. Ця невідомість розтягнута до безкінечності. Ти дивишся за обрій — і не знаєш, що там. Ти нічого не можеш змінити. Навіть у того, кого хочуть убити, є якась надія на порятунк: пістолет може дати осічку, ніж зламається, а в нашій ситуації — жодної надії.

— Мабуть, це не зовсім справедливо, а може, засуджений виправився? Повірив у Всевишнього, хоче далі жити за його законами, але позбавлений цього. Якщо нема такої шкали оцінки — виправився чи ні, тоді давайте фотографувати ауру, і все стане зрозуміло. Невизначеність і невідомість вбивають. Неспроста деколи кажуть: краще б розстріл!

Боїться зустрічі з дочкою

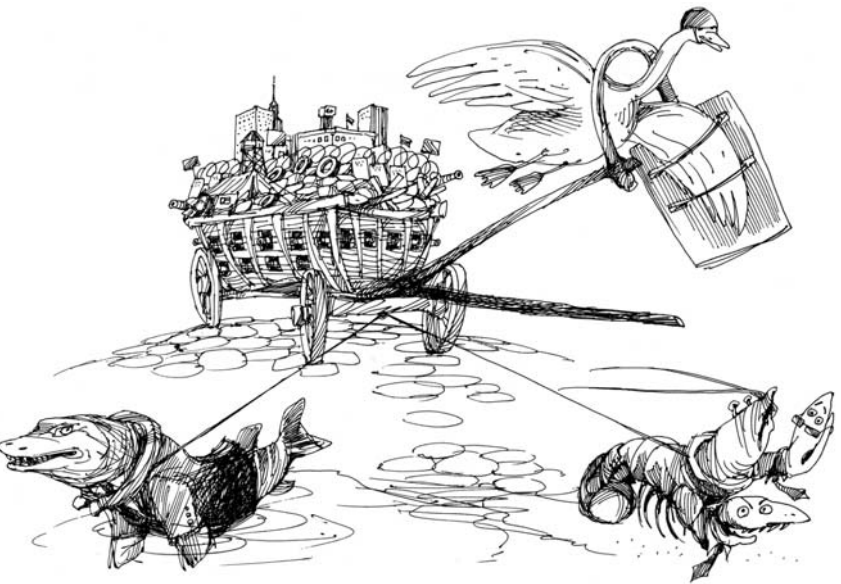
Засуджений зізнався, що йому сняться страшні сні. Не часто, але сняться. Найбільше бажання — побачити дочку. Водночас зізнається, що до зустрічі з нею ще не готовий.

— Хочу бачити, яка вона, ким виросла, чим живе. Знаю, що навчається в коледжі. Але моя зустріч може виявитися такою, що щось попрошу в дитини. Не маю на це права. Треба щось дати, щоб просити. А я мало дав, фактично — нічого. Їй було чотири роки, коли мене забрали. Та й в такій атмосфері не хочеться зустрічатися. Тюрма — не місце для дитини.

Через те не пише листи. Щоб нічого не просити і не виправдовуватися, бо все одно нічого не зміниться: що сталося, те сталося. Зате від щирого серця присвятив дитині книжку. Велику, як його любов до неї. У кожне слово вкладав частинку душі та серця.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Фото автора.

З КЛАСИКИ

Лебідь, Щука і Рак

*У товаристві лад — усяк тому радіє;
Дурне безладдя лихо діє,
І діло, як на гріх,
Не діло — тільки сміх.*

*Колись-то Лебідь, Рак та Щука
Пристають хуру узялись.
От троє разом запряглися,
Смикнули — катма ходу...
Що за морока? Що робить?
А й не велика, бачся, штука,—
Так Лебідь рветься підлетіть,
Рак упирається, а Щука тягне в воду.
Хто винен з них, хто ні — судить не нам,
Та тільки хура й досі там.*

Леонід ГЛІБОВ.

Лютого 2 дня, 1853 р.
Ніжин.

Мал.
Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Віртуальний музей

Прикарпаття готується до 200-ліття з дня народження Тараса Шевченка. На нещодавньому засіданні оргкомітету з підготовки до ювілею Кобзаря визначили перелік першочергових заходів, що заплановано провести в області протягом року. У програмі — дні читання творів Шевченка в освітніх закладах, регіональний конкурс «Кобзареві струни», обласне свято «Співуча родина», науково-практичні конференції та круглі столи з вивчення спадщини великого українця. Заплановано впорядковувати і відреставрувати всі бюсти і пам'ятники поету. У першому півріччі збираються відкрити музей шани Кобзаря в Івано-Франківську.

Також прозвучали пропозиції створити віртуальний музей Шевченка в Інтернеті, започаткувати освітню онлайн-конференцію «Як ти знаєш Шевченка?», конкурс аматорських драматичних гуртків та провести акцію «Подаруй ближньому «Кобзаря».

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Незвичайний дарунок Ізори

Первова пронизлива музика заповнює весь зал, кожен закуток простору і кожен закуток твого нутра. На полотні-екрані виникає величезне сюрреалістичне око, а потім стрімко змінюють один одного образи картин Магрітта. На просценіумі з'являється істота в довгому чорному вбранні. Її обличчя неприродно біле, її тіло гнучке, пластичне. Вона рухається майже впритул до рампи, ніби намагаючись увірватися до зали. Експресія і грація істоти заворожують. І ось разом з пронизливим вокалізом, що звучить у наростаючій музиці, у істоти виривається крик. Подібно до «Крику» Мунка, не лише рот і очі — все тіло істоти виражає цей крик. Розпач, страх, біль і пересторога лунають у ньому.

Так починається історія про генії і злодійство — вистава-пастічко «Дар Ізори» на музику Моцарта, Римського-Корсакова, Фельдмана у постановці та просторовому вирішенні режисера Віктора Попова.

Ця вистава — фестивальний проект театру імені Магара, спільне творіння митців Харкова і Запоріжжя, яких об'єднало свято театральних зустрічей «П'ять хрещенських вечорів». Усе в ній склалося, ніби за законами вищої гармонії. Прекрасне звучання оркестру театру під керівництвом Олександра Сурженка та чудові голоси і артистизм харківських

вокалістів Ігоря Сахна (Сальєрі) й Олександра Бондарчука (Моцарт), неймовірна пластика Тетяни Проскуркіної (хореограф, виконавиця ролі Ізори) і динамічний відеоарт Геннадія Лещенка, ширість акторської гри Михайла Савицького (Моцарт) і Романа Гриня (Чорна людина).

Вистава «Дар Ізори» — це історія останнього дня життя Генія на землі. Історія фатальної приреченості людини, в яку вищі сили вклали талант космічного масштабу. Таким був Моцарт. Його позбавила життя не отрута Сальєрі, а заздрість, суєтність і зневага, що панують у світі людей. Інfernаль-

Сцена з вистави (Тетяна Проскуркіна та Михайло Савицький).

на істота Ізора являється Моцарту в передсмертний час, щоб повідомити цю істину. Ізора — образ неоднозначний. Вона співпереживає Моцарту, у своїй пластичності передає його почуття, керує всім, що відбувається навколо, — виконавцями оперних партій, які розігрують

сюжет Пушкіна, змінним простором сцени, самим Моцартом. І водночас вона (проти власної волі?) укладає угоду з Чорною людиною і подає отруту Моцарту. А у фіналі Ізора тримає на руках беззахисне людське тіло — земну оболонку Генія, чий дух уже покинув світ...

Фото Віктора ПОПОВА.

Після перегляду цієї історії залишається збентеження. А ще — народжується радість усвідомлення того, що попри всі на світі негаразди мистецький рік для рідного міста починається подією високого рівня.

Наталія ІГНАТЬЄВА.
Запоріжжя.

У стародавній садибі знову зазвучала музика

У стародавній садибі Казимира Мсциховського, розташованій у Перевальському районі, як і колись у дев'ятнадцятому столітті, знову зазвучала музика. Польські виконавці зі струнного квінтету «Волоши» оживили напівзруйнований будинок. «Тут відчувається щось особливе, — зазначив один з музикантів Кишиштоф Ласон. — Сьогодні нам гралося дуже добре. Незважаючи на те, що будівля дещо зруйнована, акустика просто незвичайна». Виконавцям не став на заваді навіть холод. Незважаючи на обігрівачі й затоплений у дубовому залі камін, температура в деяких кімнатах була нижче плюсу п'яти. Музиканти виконали кілька композицій, поєднавши класику та народні традиції.

Величний маєток, який відносять до замкової архітектури, розміщений у невеликому селищі Селезнівка. Пам'ятник архітектури десятиліттями руйнувався, поки його не взяла на свій баланс селищна рада. Але на повне відновлення садиби в місцевої громади коштів немає. В 2011 р. активісти із Селезнівки, Луганська та Донецька створили благодійну організацію, покликану відродити садибу Мсциховського. Сьогодні тут проводяться лицарські бої, пленери художників, концерти.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Що виросте у ботанічному саду

Навесні в Києві розпочнеться II Міжнародний фестиваль сучасної скульптури Kyiv Sculpture Project

Єдиний у Східній Європі фестиваль сучасної скульптури відкриється у травні. У 2012 році Kyiv Sculpture Project зібрав понад 600 тисяч відвідувачів. Тепер широка аудиторія побачить Основний проект — роботи фіналістів міжнародної скульптурної премії для молодих художників і Спеціальний проект — роботи знакових художників сучасності.

— Kyiv Sculpture Project-2014 порушує тему «Мистецтво у місті». Це передусім майданчик для діалогу, спілкування і розвитку, — каже керівник фестивалю Володимир Кадигроб. — У нас амбітні завдання: створювати умови для розвитку сучасного культурного середовища у місті і поступово змінювати ставлення українців до публічного мистецтва. Ми хочемо, щоб у Києві було місце не лише для автомобілів і реклами, а й для натхнення, місце, де хочеться проводити час. Головна мета KSP — зробити місто кращим не лише в очах світової спільноти, а й для самих киян.

Йоркширський скульптурний парк, незмінний партнер фестивалю і кращий

фестиваль збільшив кількість наших відвідувачів утричі. Крім того, скульптурний проект допомагає впорядкувати територію. Нас така турбота не може не радувати».

У рамках заходу заплановані безплатна освітня програма, дискусії про мистецтво, майстер-класи для дітей, лекції для студентів і молодих художників.

Нагадаємо, що в 2012 році головну премію журі розділило між проектами Жанни Кадирової (Україна) і Карін Ван дер Молен (Нідерланди). Володарем спеціального призу став Степан Рябенко (Україна). Олексій Золотарьов переміг у номінації «Кращий молодий український автор» з правом стажування у студіях британських скульпторів, а партнер фестивалю Йоркширський скульптурний парк обрав Катерину Бучацьку (Україна) для десятиденної резиденції у

Йоркширі. Робота «Гудзик» групи GREVIS (Україна) отримала приз глядацьких симпатій.

Фестивалі сучасної скульптури популярні в світі. В Сіднеї вже 14 років проводиться Sculpture by the Sea, який протягом двох тижнів збирає півмільйона туристів. Кілька літ тому фестиваль мігрував у Європу і проводиться під патронатом Принца Данського.

Найвідомішим скульптурним форумом вважається німецький Мюнстер. Тут раз на десять років видатні митці світу виставляють нові твори. Кращі з них після фестивалю Мюнстер купує для себе, тож місто перетворилося на справжній музей просто неба. Якщо в 1977-му Мюнстер показав вісім скульптур, на які приймали подивитися 90 тисяч чоловік, то 2007-го 36 робіт привабили 600 тисяч туристів.

Вл. інф.

Роботи Жауме Пленси та Суй Цзяньгона на фестивалі в Києві. 2012 р.

РЕФЛЕКСІЇ

Як не стати чужим серед своїх

В Інтернеті гуляє знімок: хлопець на скрижанілій барикаді читає книжку. Яку — на фото не видно. Втім, є книжки, які варто читати по обидва боки барикад, а деякі, може, важливіше навіть — «на тому боці». Одна з таких нещодавно вийшла в столичному видавництві «Успіх і кар'єра». Книжка зветься «Тадей Рильський. В житті ніколи неправді не служив». Це найповніша на сьогодні збірка праць того Тадея Рильського, чий син Максим став видатним українським поетом.

Тадеуш-Томаш-Збігнев Рильський належав до українсько-польської правобережної шляхти, яка, навіть опинившись у Російській імперії, зберегла давній гонор і вважала за подвиг «одурити козака». Ця шляхта зневажала хлопів, хоч і жила з їхньої праці, а гроші зі своїх маєтків витратила по закордонах. Сам Тадей писав, що в цьому середовищі демократія проявляється у заздрості всякого хоч трохи заможного — щодо більш заможного. Всякий нижчий заздрить вищому, всякий вищий зневажає нижчого. А спокій найсолідніших дворян «рідко порушується якою-небудь думкою — голова і серце спокійні, зате органи травлення обтяжені роботою і працюють невтомно», кожен з тих дворян вважає себе «найпоряднішою людиною, добрим сім'янином і вірним чадом церкви». Це писано у XIX столітті, а звучить актуально...

Тадей народився 1840 року, за двадцять літ до скасування кріпосного права. Отже, застав ті часи, коли межа між «паном» і «хлопом» здавалась узаконено-вічною. Людям, які вирости в таких умовах, важко наважитись жити інакше (і панам, і навіть рабам). А молодий Тадей зумів відмовитись від давніх звичаїв свого середовища і став «хлопоманом» (лайливих слів «український націоналіст» тоді ще не придумали).

Тадей Рильський

В ЖИТТІ НІКОЛИ НЕПРАВДІ НЕ СЛУЖИВ

Нині у нас часто закликають певних співгромадян «перейти на бік народу». Звучить красиво, а зробити нелегко. Адже треба порвати зі своїм оточенням, з яким пов'язує вас родова пам'ять, корпоративні інтереси та сімейні зв'язки. І чи полюблять вас ті, до кого ви перейшли, і навіть вам ненависть тих, кого ви покинули? Чи хочете ви бути своїм серед чужих і чужим серед своїх? Тадей Рильський, здавалось, був приречений потрапити в цю пастку. Але завдяки своїй вдачі та розуму він став «своїм серед усіх», авторитетом, до якого йшли по допомогу та за порадою і «чужі», і «свої» — і ті самі шляхтичі, і євреї, і селяни. Коли він помер (1902), селяни сказали: «Це наш пан, ми й поховали його по-своєму!» Так і зробили: везли пана на кладовище на волах і плакали. Це було вже тоді, коли всякого «пана» стало модно зневажати.

Про нього згадували, що він «не був революціонером безпосереднього чину», а лише лицарем своєї ідеї, і «був зроблений з того матеріалу, з якого люди за свою справу йдуть на ешафот, посміхаючись».

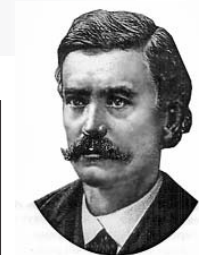
Про таких людей варто знати більше.

До книжки увійшли твори Тадея Рильського, що стосуються проблем етнографії, фольклористики та економіки. А ще уривки з листів, документи до життяпису, репродукції знімків, спогади сучасників. Упорядник видання — Максим Гергійович Рильський, онук знаменитого поета і правнук того самого Тадея.

Христофор ГРУША.

Завтра мінає 71 рік з дня завершення
Сталінградської битви

Виповнилося 180 років від дня народження
Володимира Антоновича (1834—1908) — видатного
українського історика, археолога, фольклориста

Депортовані з дитинства

У роки другої світової війни сотні тисяч наших співвітчизників потрапили до концтаборів, гетто, в'язниць. По всій Європі було понад 14 тисячі місць ув'язнення для людей з держав, з якими воював Гітлер. Нехтуючи положення Гаазької конвенції 1907 року про відношення воюючих сторін до дітей, фашисти використовували і їхню працю на важких роботах, проводили на них медичні експерименти, використовували як донорів. У 1946 році Міжнародний нюрнберзький трибунал визнав ці дії злочинними. Колишні в'язні отримали у своїх державах соціальний захист. Але не в Радянському Союзі.

Лише після розпаду СРСР, коли бранців фашизму залишилося небагато, вони почали отримувати соціальну допомогу. У 1992 році в Дніпропетровську було створено Міжнародний союз колишніх малолітніх в'язнів фашизму. У його базі даних — понад півмільйона прізвищ живих і мертвих неповнолітніх невільників фашистських концтаборів. Горлівчанка Ганна Степанівна Кіндрат не знає про цю організацію. Хоча через її дитинство теж пройшли війна, концтабір і недитяче розуміння того, що смерть не повідомляє, хто наступний у черзі. 76-річній горлівчанці важко згадувати той час, коли можливість стати «наступною» видалася майже невідворотною.

На рідній землі, але в чужій державі

У родини Ганни Кіндрат війна забрала малу батьківщину. Батьки горлівчанки Степан і Юстина — нащадки українців, які жили на території, що до війни входила до складу Польщі. Ця земля стала розмінною монетою історії. 1 вересня 1939 року Німеччина вторглася в Польщу, а наприкінці осені в селі, де жили Степан і Юстина, фашисти спалили 12 садиб, у тому числі і їхній великий, на два ходи, будинок. Юстина із чоловіком і дітьми тулилися в підвалі брата Степана — разом з його родиною. Будинок брата не згорів, але господарям уже не належав: там оселилися німці. Ніхто не знав, що попереду — ще жакливіші випробування.

Незабаром їх зігнали до табору: бранці повинні були викопати землянки, в яких потім оселилися, і копати протитанкові рови й окопи. Молодшим дочкам Степана і Юстини було два й один рік, старшим дітям — дев'ять і п'ять. У лісі за окопами паслася їхня корова. Треба було зберегти родину, а для цього працювати, не викликаючи нарікань окупантів. Юстина, показуючи на дітей, випросила в німців дозволу бігати на галявину лісу (вона проглядалася зі сторожових будок німців), щоб подоїти корову. За це частину молока віддавала солдатам.

Так дожили вони до того часу, коли війська Німеччини покидали Польщу. «Бранців убивали щодня — за те,

що хворі, що не виконали завдання, — сумно розповідає Ганна Степанівна. — А перед відступом фашисти розстрілювали полонених і без причини... Багато у полоні помирало від хвороб: якщо хоч щось накинути на плечі вдавалося знайти, то взуття, вважай, не було. А окопи, протитанкові рови треба було рити за будь-якої пори року».

«Не тільки наша мама щодня добиралася до корови, дозволили робити це й іншим жінкам. Крім дітей, коров'ячим молоком підтримували поранених, хворих — потроху, але все-таки... Дуже нам допомогли пережити полон ці корівки. Вони, з'ясувалося, — недурні тварини, трималися чередою, у холодний сезон виживали на сухій траві, тонких гілочках, які знаходили в лісі, на галявинах», — каже колишня бранка концтабору.

А після визволення з полону колесо подій закрутилося в інший бік, і теж не без потрясінь...

Мати Ганни — українка з Польщі Юстина.

Виїхали в товарняку

Колишні в'язні концтабору влаштувалися, як прийдеться: спочатку — в тимчасових помешканнях. Але війна тривала. Через міжнародний конфлікт прикордонні землі Закерзоння довго були зоною підпільних бойових дій. Бойовики знищували цілі села. Степану та Юстині було в ту пору не до політики: думали про те, де голову прихилити з чотирма дітьми, чим годувати їх, а тут щодня — нові жертви: погорільці, вбиті...

Ганна Степанівна Кіндрат.

У вересні 1944 року Польський комітет національного визволення підписав з радянською стороною угоду про евакуацію «росіян» з польської землі й поляків — із СРСР. З України потяглися до Польщі колони поляків, а в зворотному напрямку з Польщі — українці. Деякі родини не хотіли повертатися до України.

Утім влада по обидва боки була непохитна: спочатку агітували за повернення на етнічну батьківщину, а у вересні 1945 року в південно-східній частині Польщі з'явилися три дивізії Війська Польського: щоб «допомогти» українцям з переїздом. Під кінець 1946 року в Україну було переселено близько півмільйона осіб. Виїхали в товарняку, набитому людьми, тваринами, і Степан з Юстиною та чотирма дітьми. Їхали в невідомість і перебували в ній ще не один рік.

Квартира на дві родини з восьми душ

«Спочатку нас привезли до Львова, — розповідає Ганна Кіндрат, — потім переїсти до Тернополя. Ми хотіли назад, до Польщі, але повертатися не дозволяли. Жили в бараку, в одному приміщенні — різні родини, рядами у два яруси ліжка, на протягнутих мотузках сохне одяг, діти бігають і граються на підлозі. Брат і я згадували наш будинок, спалений фашистами, і плакали: хіба можна було порівняти його із цим баракком?! Але коли згадували концтабір, розуміли: цей барак — щастя».

Батько працював на заводі, мама опікувалася дітьми, брата Ганни відправили на Донбас у фабрично-заводське училище — тоді говорили

«забрали», як в армію. Майже по-армійські це й відбувалося: викликали брата з батьком кудись, поговорили, а рано-вранці йому належало бути на збірному пункті.

«Мама зі мною й молодшими сестрами проводжала його зі сльозами. Знали тільки, що Донбас далеко. Потім чекали листів від Мишка. Після закінчення навчання брат почав працювати на будівництві муляром, одружився, за кілька років отримав квартиру. Писав, що життя в Горлівці нормальне, от у 1957 році вирішила і я переїхати в цей край».

Працювала моя співбесідниця на азотно-туковому заводі, на вугільному складі шахти «Кондратівка». Довго знімала кутки. У 1959 році виїшла заміж, за п'ять років, коли була вже мамою двох дочок, отримала квартиру — трикімнатну, але на дві родини. У сусідів було два сини. Немов у комуналці, з однією на вісім душ малюсінькою кухнею, загальними ванною й туалетом прожили п'ять років, аж поки сусідам дали окрему квартиру.

На жаль, чоловік Ганни Степанівни рано помер: замолоду на робочому місці отримав від бандитів кілька но-

жових поранень, а видужавши, пішов працювати апаратником на «Стирол», де були чималі навантаження на організм.

«Разом ми прожили двадцять років. Дочки залишилися без батька в неповні 16 і 19. Я ще 15 років відпрацювала пакувальницею на «Стиролі», потім, після виходу на пенсію, — прибиральницею у профілакторії, у школі», — додає співбесідниця.

А тут вони були «поляками»

«Мою тітку теж «евакуювали» з Польщі до України. Але пізніше, за допомогою подруги, що залишилася там, вона домоглася дозволу повернутися. Вся її родина дуже задоволена цим: коли приїжджають у відпустку, обдаровують рідню, що живе в Україні, такими подарунками, на які нам не менше року гроші збирати треба. Вочевидь, у польських політиків, на відміну від СРСР і сучасної України, не «танкове мислення», — зазначає горлівчанка.

Після війни й концтабору все інше вже не видавалося нестерпним. Хоча примусове переселення до України теж багатьом надірвало серце. «У зруйнованій країні «своїм» ніде було жити й працювати, а тут — ми й сотні тисяч таких само зарубіжних українців прибули. На яку гостинність розраховувати! Добре, що хоч терпіли мову з акцентом. Довгі роки в Україні нас називали поляками, тобто й тут ми були чужими, як і в Речі Посполитій. От це найболючіше вражало. Але, може, саме це й робило нас терплячішими, витривалішими. Мій покійний уже брат, сестри, що проживають в Західній Україні, і я, загалом, ніколи не засуджували людей, і хоч би що послала доля, переносимо з покірністю. Такими були й наші батьки», — розповідає Ганна Степанівна.

Валентина БАРДАР.

Горлівка
Донецької області.

Фото автора.

БУКВА ЗАКОНУ

Нещодавно у Верховній Раді України було ухвалено в першому читанні законопроект «Про відновлення прав осіб, депортованих за національною ознакою». Він спрямований на підтримку кримських татарин і представників інших народів, депортованих у 1941-44 роках, а також їхніх дітей, що народилися до моменту повернення родини в Україну. На жаль, поки що немає такої законодавчої ініціативи відносно корінної національності — українців західних територій країни. Адже їм не зі своєї волі довелося жити в інших країнах, під юрисдикцію яких переходили прикордонні території. Та й депортовані були українці з Польщі після закінчення другої світової війни саме за національною ознакою й примусово. У профільному парламентському комітеті з питань прав людини, нацменшин і міжнаціональних відносин теж вважають: такий закон має гарантувати відновлення прав усіх народів, що були примусово переселені з України.

Карнавал віртуозної гри від «гірників»

Футбол. Позавчора в Ізраїлі стартував так званий Об'єднаний суперкубок (турнір в одне коло) за участю чотирьох клубів. Усі матчі відбуваються в передмісті Тель-Авіва — Петах-Тикві, на стадіоні «Ха-Мошава».

ЦСКА (Росія, Москва) — «Металіст» (Україна, Харків). 0:0 (пенальті — 4:2).

ЦСКА: Чепчугов, Василь Березуцький (Олексій Березуцький, 46), Ігнашевич, Фернандес (Набабкін, 61), Караваєв (Цубер, 46), Дзагоев, Ельм (Тошич, 61), Вернблум, Муса (Базелюк, 61), Міланов, Вітінйо (Зрелак, 87). **Тренер** — Леонід Слуцький.

«Металіст»: Горяїнов, Гуїє, Вільягра (Пшеничних, 46), Моledo (Березовчук, 46), Едмар, Ксьонз, Богданов (Гомес, 46), Бланко, Соуза, Мар-

лос (Красноп'юров, 74), Девич. **Тренер** — Мирон Маркевич.

У першій половині зустрічі харків'яни діяли гостріше і привабливіше. Для атакувальних дій широко використовували фланги. Але не забили, хоча були дуже близькими до мети. Можна згадати удари з меж карного майданчика Бланко та Соузи, після яких москвичів рятував Чепчугов.

На 53-й хвилині Бланко вийшов сам на сам з воротарем суперника, але відправив м'яч поруч із дальньою стійкою. Згодом «армійцям» удалося вирівняти гру, але всі їхні атакувальні спроби вміло гасили оборонці «Металіста».

Отже, і другий тайм завершився без забитих м'ячів. За регламентом команди виконали післяматчеву серію пенальті. Пер-

шим схибив Марко Девич. Росіяни відповіли ударом Тошича в дев'ятку — Горяїнов не виручив. Ну, а остаточно питання про переможця поединку зняв Соуза, удар якого накрив воротар ЦСКА. У свою чергу «армійці» реалізували чотири з чотирьох своїх спроб і взяли два очки в непростому поединку. «Металіст» записав до активу очко за нічию в основний час.

«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Зеніт» (Росія, Санкт-Петербург). 2:1. Голи: Тейшейра, 22, Рязанцев, 81 (п), Коста, 90+3.

«Шахтар»: П'ятов, Срнa, Кучер, Ракицький, Ісмаїлі, Гюбшман (Степаненко, 73), Фред, Ілсінйо (Бернард, 65), Тейшейра (Едуардо, 73), Тайсон (Феррейра, 65), Адріано (Коста, 65). **Тренер** — Мірча Луческу.

«Зеніт»: Лодигін, Смольников, Нету, Ломбертс, Ансальді (Крішіто, 46), Вітсель (Зиринов, 73), Файзулін (Тимошук, 46), Данні (Рязанцев, 46), Широков (Шатов, 46), Аршавін, Кержаков. **Тренер** — Лучано Спалетті.

Матч відбувався майже в бойовому режимі, якщо не зважати на велику кількість замінів. Переважну частину зустрічі ініціативою володів «Шахтар» і мав явну перевагу. В результаті ефектної комбіна-

ції Тейшейрі вдалося відкрити рахунок.

У другому таймі пітерці відновили рівновагу завдяки реалізованому пенальті, але втримати нічию не змогли.

Донецькі футболісти посилювали тиск, успішно пресингували. Моментами вони влаштовували справжній карнавал, демонструючи віртуозну індивідуальну техніку, явно приголомшуючи цим суперника і даруючи насолоду

глядачам. А в компенсований час зуміли як слід притиснути зенітівців і вирвати перемогу. Голом красенем із пристойної відстані відзначився Дуглас Коста.

Якою б образливою не була поразка для «Зеніта», назвати її незаслуженою не можна. «Шахтар» без усіляких «але» був сильніший і завдяки цій перемозі став одноосібним лідером змагання.

«Шахтар» — 3 очки, ЦСКА — 2, «Металіст» — 1, «Зеніт» — 0.

Наступний тур відбудється завтра. Зустрічаються: «Металіст» — «Шахтар» і «Зеніт» — ЦСКА.

На знімку: Дуглас Коста (праворуч), влучний удар якого приніс «Шахтарю» перемогу.

Фото www.shakhtar.com.

ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ

про результати проведення процедури закупівлі

- Замовник:
  - Найменування: АК "Харківобленерго".
  - Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: 00131954.
  - Місцезнаходження: вул. Плеханівська, 149, м. Харків, 61037.
  - Головний розпорядник коштів (повне найменування та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ): Акціонерна компанія\ "Харківобленерго", 00131954.
- Джерело фінансування закупівлі: кошти підприємства.
- Процедура закупівлі: Відкриті торги.
- Інформація про предмет закупівлі:
  - Найменування предмета закупівлі: 23.61.1 Вироби з бетону для будівництва.
  - Кількість та місце поставки товарів або вид і місце проведення робіт чи надання послуг: 13 найменувань.
  - Строк поставки: протягом 2013 та 2014 років.
- Інформування про процедуру закупівлі:
  - Адреса веб-порталу Уповноваженого органу, на якому розміщувалася інформація про закупівлю: www.oblenergo.kharkov.ua.
  - Дата оприлюднення та номер оголошення про проведення процедури закупівлі, опублікованого в державному офіційному друкованому виданні: "Голос України", № 214(5714), від 14.11.2013.
- Результат проведення процедури закупівлі:
  - Дата акцепту пропозиції конкурсних торгів, що визначені найбільш економічно вигідними: 08.01.2014
  - Дата укладання договорів про закупівлю: 29.01.2014.
  - Ціна договорів про закупівлю (грн. з ПДВ): **Лот №1:** 1 059 945 (один мільйон п'ятдесят дев'ять тисяч дев'ятсот сорок п'ять) грн., 00 коп. з ПДВ. **Лот №2:** 1 989 799 (один мільйон дев'ятсот вісімдесят дев'ять тисяч сімсот дев'яносто дев'ять) грн., 20 коп. з ПДВ.
- Інформація про переможця торгів: Лот №1 та №2.
  - Повне найменування: ПРАТ "Бетон Нова".
  - Ідентифікаційний код: 32406629.
  - Адреса: 84791, Донецька обл., м. Дебальцеве, смт. Миронівський, вул. Советська, 42.
  - Тел/факс: (067) 621-64-88.

Рішенням Загальних зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "АЛЬМАТЕЯ ОЙЛ" (Протокол № 1701-14 від 17.01.2014 р.) вирішено припинити Товариство з обмеженою відповідальністю "АЛЬМАТЕЯ ОЙЛ" (ідентифікаційний код 33381862; адреса місцезнаходження: 51914, Дніпропетровська область, м. Дніпродзержинськ, вул. Петровського, буд. 251) шляхом його ліквідації.

Ліквідатором ТОВ "АЛЬМАТЕЯ ОЙЛ" призначено Ключку С.М. Кредитори можуть заявити свої вимоги до ТОВ "АЛЬМАТЕЯ ОЙЛ" протягом двох місяців з дня публікації даного оголошення шляхом подання письмових вимог (претензій) за адресою: 51914, Дніпропетровська обл., м. Дніпродзержинськ, вул. Петровського, буд. 251).

Постановою господарського суду Харківської області (ДЕРЖПРОМ, 8-й під'їзд, майдан Свободи, 5, м. Харків, 61022) від 14.01.2014 року по справі № 5023/5755/12 товариство з обмеженою відповідальністю "УСК - ІНВЕСТ" (код 35071358, місцезнаходження: вул. Сумська, 38, м. Харків, 61022; п/р 2650730123342 в АКБ "Золоті Ворота" МФО 351931) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Караченцева Юрія Леонідовича (свідоцтво № 361 від 26.02.2013 року; поштова адреса: вул. Єлізарова, 12, кв. 53, м. Харків, 61098; тел. 057-755-05-20, моб. 067-781-72-04).

В газеті "Голос України" від 25.01.2014 р. в оголошенні про проведення торгів ТзОВ "Західна фінансово-промислова товарна біржа" допущена помилка в нумерації лотів:

Лот №3: нежитлові будівлі адміністративно-виробничого призначення, загальною площею 6 467,70 м.кв, споруди, силові та робочі машини, що знаходяться за адресою: м.Надвірна, (вул.Соборна,163) Надвірнянського району Івано-Франківської області стартовою вартістю 1 986 012 грн з ПДВ (з правом зниження ціни).

вважати:

Лот № 1: нежитлові будівлі адміністративно-виробничого призначення, загальною площею 6 467,70 м.кв, споруди, силові та робочі машини, що знаходяться за адресою: м.Надвірна, (вул.Соборна,163) Надвірнянського району Івано-Франківської області стартовою вартістю 1 986 012 грн з ПДВ (з правом зниження ціни).

Ухвалою Господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр-т Шевченка, 18/1) по справі № 5021/1878/12 від 14.12.2012 року порушено провадження у справі про банкрутство Публічного акціонерного товариства Виробничо-енергетична компанія "Сумгазماش" (юридична адреса: 40000, м.Суми, пл. Незалежності, 15; код ЄДРПОУ 04542778; п/р26006306700044 в ОВ ПАТ Промінвестбанк в м. Суми, МФО 300012), введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Савочку Андрія Анатолійовича (ліцензія серії АВ № 482047 від 06.08.2009 року), адреса для листування: 40030, м. Суми, вул. Левітана, 8, офіс 6; тел. (050) 81-84-122.

Заяви конкурсних кредиторів про визнання грошових вимог до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня офіційного оприлюднення цього оголошення.

Постановою господарського суду м. Києва від 16.01.2014 по справі № 910/14519/13 товариство з обмеженою відповідальністю "Брокерсервіс плюс" (ЄДРПОУ 33445433, 04128, м. Київ, вул. Берковецька, 6) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Косякевича Сергія Олексійовича (свідоцтво № 40 від 31.01.2013, адреса для листування: 04211, м. Київ, а/с 5).

ОГОЛОШЕННЯ

про результати проведення процедури закупівлі

- Замовник:
  - Найменування: АК "Харківобленерго".
  - Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: 00131954.
  - Місцезнаходження: вул. Плеханівська, 149, м. Харків, 61037.
  - Головний розпорядник коштів (повне найменування та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ): Акціонерна компанія "Харківобленерго", 00131954.
- Джерело фінансування закупівлі: кошти підприємства.
- Процедура закупівлі: Відкриті торги.
- Інформація про предмет закупівлі:
  - Найменування предмета закупівлі: 19.20.2 Оливи мастильні.
  - Кількість та місце поставки товарів або вид і місце проведення робіт чи надання послуг: 13 найменувань.
  - Строк поставки: протягом 2013 та 2014 років.
- Інформування про процедуру закупівлі:
  - Адреса веб-порталу Уповноваженого органу, на якому розміщувалася інформація про закупівлю: www.oblenergo.kharkov.ua.
  - Дата оприлюднення та номер оголошення про проведення процедури закупівлі, опублікованого в державному офіційному друкованому виданні: "Голос України", № 221(5721), від 23.11.2013.
- Результат проведення процедури закупівлі:
  - Дата акцепту пропозиції конкурсних торгів, що визначені найбільш економічно вигідними: 08.01.2014
  - Дата укладання договорів про закупівлю: 29.01.2014.
  - Ціна договорів про закупівлю (грн. з ПДВ): **Лот №1:** 871400 (вісімсот сімдесят одна тисяча чотириста) грн., 52 коп. з ПДВ. **Лот №2:** 3 267 000 (три мільйони двісті шістдесят сім тисяч) грн., 00 коп. з ПДВ
- Інформація про переможців торгів: **Лот №1.**
  - Повне найменування: ТОВ "Торговий дім Агрінол".
  - Ідентифікаційний код: 32365436.
  - Адреса: 71101, Запорізька обл., м. Бердянськ, Мелітопольське шосе, 84/1.
  - Тел/факс: (06153)60-600.
- Лот №2.**
  - Повне найменування: ТОВ "Дон-Термінал".
  - Ідентифікаційний код: 3310984.
  - Адреса: 83117, м. Донецьк, вул. Бахметьєва, 51.
  - Тел/факс: (062) 209-21-78.

Рішенням Загальних зборів Учасника (Власника) Приватного підприємства "МАРЛЕНАС" - Товариством з обмеженою відповідальністю "Геолант" (Протокол № 1-170114 від 17.01.2014 р.) вирішено припинити Приватне підприємство "МАРЛЕНАС" (ідентифікаційний код 35312460; адреса місцезнаходження: 49033, м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграда, буд. 122, корп. Е-5, кім. 16.) шляхом його ліквідації.

Ліквідатором ПП "МАРЛЕНАС" призначено Рожка С.В. Кредитори можуть заявити свої вимоги до ПП "МАРЛЕНАС" протягом двох місяців з дня публікації даного оголошення шляхом подання письмових вимог (претензій) за адресою: 49033, м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграда, буд. 122, корп. Е-5, кім. 16).

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) від 21.01.2014 року в справі № 904/6626/13 визнано банкрутом Приватне підприємство "ТЕРЕК ПЛЮС" (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Батумська, 34, кв. 32, ЄДРПОУ 35807292) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чабана Ярослава Ігоровича, свідоцтво № 1039 (49006, м. Дніпропетровськ, вул. Свердлова, 68/21, ІПН 2791316094). Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця.

Сьогодні на всій території України сонячно, сніжитиме тільки в Криму. Температура вдень від 5 до 13 градусів морозу у західних областях, мінус 10—12 на півночі, в центрі та на сході до мінус 17. У південних областях вдень 9—12 морозу, у Криму мінус 4—6. Уночі найхолодніше в центральних та північних областях — від 21 до 26 морозу, на сході до 29

■ **1897.** Народився Євген Маланюк — український письменник, поет, публіцист, літературний критик.
■ **1945.** У Києві при АН УРСР створено лабораторію швидкохідних машин і механізмів.
■ **1972.** На Дніпропетровському радіозаводі розпочато серійний випуск нового переносного приймача «Геолог», який приймав радіопередачі у чотирьох діапазонах коротких, середніх і довгих радіохвиль.
■ **1977.** Стала до ладу надпотужна електромережа Донбас—Дніпро—Вінниця—Захід довжиною понад 1120 кілометрів.
■ **1994.** В Україні створено навчально-виховний заклад нового типу — Київську дитячу Академію мистецтв.

ПЛАНИ ПАРТІЇ — ПЛАНИ НАРОДУ!

Пора йти в лазню!

І не тому, що надворі лютують морози і душа просить компресу на п'ятки. Пора йти, щоб змити... плями. В кого — які! Політикам — чорнильні, набуті разом із голосуванням останніх законів. Оборонцям Грушевського — від кіптяви, гарі й лихих слів...

Байдужим — здерти леп з душі і полуду з очей. Схоже, лише деяким найманцям із «Беркуту» та тітушкам нічого «паритися». Бо ні вода, ні мило, ні пар не в змозі відбілити те, чого немає... Таким пора йти «після роботи»... в церкву. Поки не пізно...

ИДИ В БАНЮ

Репродукція плакату часів СРСР.

Час

у профіль

Для вічності й тисяча років — що один день, для людини й один день може стати вічністю.

Лікнеп

Щастя не купиш за жодні гроші, але можна купити книжку про те, як стати щасливим.

Щасливці

Щастя — це коли тебе всі розуміють, а як ти став мільйонером — не розуміє ніхто.

Тільки так

Спадкоємність влади — це коли одна влада починає брехати, дербанити, фальсифікувати, а наступна продовжує.

Потойбічна новина

Мистецтво вічне, тому й постмодернізм, хоча й мертвий, але таким буде вічно.

Зізнання

Люблю я наших політиків, я навіть Чарлі Чапліна не так люблю!..

Олександр ПЕРЛЮК.

Питання руба до ДПА

Скільки ще наші жирні коти будуть косити під церковних мишей?

Про судову систему БРК

На те, чого нема, і суду нема...

Новела з реформи Карно-процесуального кодексу

Встати — судилище йде!
Борис РЕВЧУН.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ТЕЗИ
Й АНТИТЕЗИ

Людина стає справді вільною, коли стає оригінальною.

Свобода — велика річ: можна добровільно робити будь-які дурниці, але, на жаль, тільки інколи добрі справи.

Найбільший оптимізм: Захід вічно гниє, а світові «завжди» приходить кінець.

Аліментник — головний фінансист народу.

Без розпусни жодна епоха довго не живе.

Свобода — це велике право на правду, не кажучи вже про брехню.

Інститут стратегічних досліджень і досягнень повідомив, що глобальна екологічна катастрофа — єдиний порятунок від жаків світової ядерної війни.

Істина деградує — стає дедалі відноснішою, особливо в парламенті.

Перед смертю може надихатися тільки людство, щоправда, не свіжим повітрям.

І президент може бути добрим монархом.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

Гумореску
«Трибуна»
Івана КИДРУКА
читайте
в «Курені»:
www.golos.com.ua.

ДОШКА ПОШАНИ

Граються з вогнем

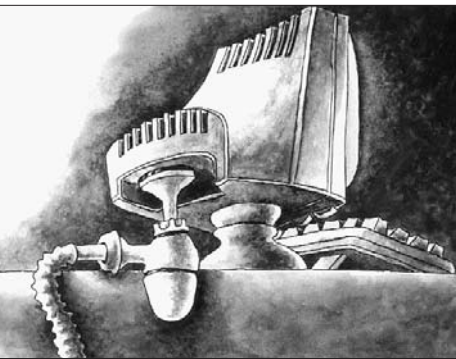
Вальдас Адамкус, колишній президент Литви (розчарований тим, як поводитися Євросоюз з Україною):

— З Україною граються, кажуть: «Ми вас любимо і чекаємо вас, приходьте, ми вас приймемо».

Від чергового:

— А якщо ми прийдемо в гарі і кіптяві з вулиці Грушевського, чи визнає Європа нас екологічно чистими?

Кодують

Андрій Шишацький, голова Донецької ОДА:

— Інформаційний потік, технології із психокодування, які нестримно ллються з екранів телевізорів, вони викликають агресію.

Від чергового:

— Ну от ви нарешті самі зізналися, що «Беркуту» не можна дивитися Перший канал та «Інтер».

З мечем по оралу

Михайло Добкін, голова Харківської ОДА:

— Хто до нас з мечем прийде, по оралу й отримає...

Від чергового:

— Геннадію Адольфовичу, я б на вашому місці образився!..

Ні дна, ні покришки

Стівен Гарпер, прем'єр-міністр Канади:

— Україна котиться назад у комуністичне минуле...

Від чергового:

— Головне, на цьому шляху вчасно зняти покришки... що і робиться нині в Києві на Грушевського.

Крутять гайки

Леонід Кучма, колишній Президент України (про Євромайдан):

— Закручували гайки, закручували і дозакручувалися...

Від чергового:

— Бачте, крутити «гайки» на руці — не

те саме, що крутити гайки руками «Беркута».

У кого в голові — таргани, а в кого — танки і бетеери

Андрій Садовий, міський голова Львова (про чутки щодо введення в Україні надзвичайного стану):

— Політики нехай у себе в голові введуть надзвичайний стан і не чіпають людей.

Від чергового:

— По-моєму, деякі політики хочуть ввести надзвичайний стан, щоб люди нарешті посправжньому звернули на них увагу.

Раби не ми

Валентин Хоптян, голова Тернопільської ОДА (про свою відданість Президенту України):

— Якщо він скаже повіситися, я повішуся...

Від чергового:

— Це невдале рішення: в у м о в а х

нестабільності в країні вам буде важко за щось зачепитися.

За стабільні... зуби

Володимир Пристюк, голова Луганської ОДА:

— Гарячі голови, хлопці із Західної України, які намагаються приїхати на Луганщину і встановити свої порядки, влаштувати тут дебош і хаос, — ви отримаєте по зубах!

Від чергового:

— Я тільки не розумію, для чого західникам приїжджати на Луганщину? Вам і свої зуби можуть порухувати. За стабільну працю...

Мал. Сергія ВЕЛЬМОЖКА, Костянтина КАЗАНЧЕВА, Вадима СИМИНОГИ, Миколи КАПУСТИ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Над номером працювали: Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ, Алла ДОДАТКО, Ольга ВАУЛІНА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2014 рік

Для фізичних осіб: 40224 — 12 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота); 08775 — 10 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій: 60955 — 35 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:

ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-polygraf.kiev.ua

Зам. 33708

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

